

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Orkland kommune

Arkivsak: 25/151
Møtedato/tid: 30.04.2025 kl. 09:30
Møtested: Rådhuset, formannskapssalen

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Eva J. Bekkavik på telefon 468 51 950, eller e-post: eva.bekkavik@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 24.04.2025

Linn Annett Brå Østgaard (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
11/25	Årsregnskap og årsberetning 2024 Orklandbadet KF - daglig leders orientering
12/25	Revisjonsberetning 2024 Orklandbadet KF - revisors orientering
13/25	Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning 2024 - Orklandbadet KF
14/25	Årsregnskap og årsberetning 2024 Orkland kommune - kommunedirektørens orientering
15/25	Revisjonsberetning 2024 Orkland kommune - revisors orientering
16/25	Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning 2024 - Orkland kommune
17/25	Personvernregelverket - orientering til kontrollutvalget
18/25	Forvaltningsrevisjonsrapport - Kommunale boliger
19/25	Oppfølging av politiske vedtak i Orkland kommune
20/25	Oppfølging av selskaper - Museene i Sør-Trøndelag AS
21/25	Opplæring av kontrollutvalget
22/25	Referatsaker
23/25	Innspill til kontrollarbeidet
24/25	Oppfølging av Arbeidstilsynets rapport om voldshendelse - orientering til kontrollutvalget
25/25	Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Årsregnskap og årsberetning 2024 Orklandbadet KF - daglig leders orientering

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Orkland kommune

Møtedato

30.04.2025

Saknr

11/25

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 24/444 - 8

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar daglig leders redegjørelse om årsregnskapet og årsberetningen til orientering.

Utrykt vedlegg

[Årsregnskap og årsberetning 2024](#)

Saksopplysninger

Saken er satt på sakskartet som et ledd i kontrollutvalgets ansvar for å følge med på kommunens økonomiforvaltning. Saken skal gi utvalget informasjon om det kommunale foretakets årsregnskap og årsberetning for 2024, og om eventuelle økonomiske risikoforhold.

De kommunale foretakenes regnskaper er en del av kommunens samlede (konsoliderte) årsregnskap. Positive eller negative regnskapsresultater i foretaket kan gi utslag i kommunens årsregnskap.

Årsregnskapet viser hvilke inntekter og utgifter foretaket hadde i løpet av fjoråret og hva foretaket eier, og gir en oversikt over foretakets gjeld. Foretaket har frist til 22. februar med å avlegge årsregnskapet.

Årsberetningen skal beskrive forhold som er viktige for å bedømme foretakets økonomiske utvikling og stilling, og om den økonomiske handleevnen blir opprettholdt. Årsberetningen skal også beskrive

- større avvik mellom budsjett og regnskap
- avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av pengene
- måloppnåelse og andre vesentlige ikke-økonomiske forhold
- tiltak som skal sikre høy etisk standard
- status for kjønnslikestilling
- hva foretaket gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven. Det vil si å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering.

Fristen for å levere årsberetningen er 31. mars.

Orklandbadet KF sitt årsregnskap og årsberetning er sendt kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer på e-post 21.04.2025 og er publisert på [kontrollutvalgets hjemmeside](#)

Daglig leder vil orientere om hovedtrekkene i begge dokumentene i møtet.

Vurdering

Kontrollutvalgets rolle i behandlingen av årsregnskapet og årsberetningen er å gi en skriftlig uttalelse til kommunestyret om kommunestyret kan godkjenne dem. Et årsregnskap og en årsberetning kan likevel inneholde nyttig informasjon om økonomiske risikoforhold. Kontrollutvalget kan be foretaksledelsen orientere om slik risikoer i møtet.

Kontrollutvalget kan notere seg eventuelle risikoer og få mer informasjon om utviklingen, eller følge opp foretaket på et senere tidspunkt.

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget tar saken til orientering.

Revisjonsberetning 2024 Orklandbadet KF - revisors orientering

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Orkland kommune

Møtedato

30.04.2025

Saknr

12/25

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 24/444 - 9

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar revisors redegjørelse om årsoppgjørrevisjonen til orientering.

Vedlegg

Revisjonsberetning 2024 - Orklandbadet KF

Saksopplysninger

Revisor vil gi en orientering om revisjonen av årsregnskap og årsberetning 2024 for Orklandbadet KF.

Gjennom den løpende revisjonen og årsoppgjørrevisjonen er revisor pålagt å skrive nummererte brev til kontrollutvalget etter nærmere angitte bestemmelser. Disse har kontrollutvalget et ansvar for å følge opp. Dersom forholdene ikke blir rettet opp av administrasjonen innen rimelig tid, pålegger bestemmelsen kontrollutvalget en plikt til å rapportere dette til kommunestyret.

Det foreligger ingen nummererte brev for 2024.

Revisor har avlagt en ren beretning for 2024.

Vurdering

Årsoppgjørrevisjonen for 2024 er gjennomført, og revisjonsberetningen er avlagt som ren beretning. Det foreligger ingen nummererte brev for 2024.

Kontrollutvalget kan ta revisor sin informasjon om årsoppgjørrevisjonen til orientering.

Til kommunestyret i Orkland kommune

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Orkland KF som viser et netto driftsresultat på kr 2 556 986. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2024, bevilgningsoversikt drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen per 31. desember 2024, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunale regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av foretaket i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentede revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for informasjon i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og annen informasjon i foretakets årsrapport. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjon i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetningen og annen øvrig informasjon datert 31.03.2025 og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Revisjon Midt-Norge SA

Brugata 2
7715 Steinkjer

✉ post@revisjonmidt norge.no
☎ 907 30 300

www.revisjonmidt norge.no

Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

- MONICA NORDVIK LARSEN, 14.04.2025

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som anses nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:
www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 3

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE)3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Orkland KFs redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:
www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 3

Brekstad, 14. april 2025

Monica Nordvik Larsen
Statsautorisert revisor
Oppdragsansvarlig revisor

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren
Styret

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

✉ post@revisjonmidt norge.no
☎ 907 30 300

www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

- MONICA NORDVIK LARSEN, 14.04.2025

Forseglet av

Posten Norge

Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning 2024 - Orklandbadet KF

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Orkland kommune

Møtedato

30.04.2025

Saknr

13/25

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 24/444 - 5

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar forslag til uttalelse om Orklandbadet KF sitt årsregnskap og årsberetning for 2024.
2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet.

Vedlegg

Kontrollutvalgets uttalelse om Orklandbadet KF sitt årsregnskap og årsberetning 2024

Saksopplysninger

Orklandbadet KF er et kommunalt foretak, organisert etter kommuneloven. Foretaket er en del av kommunen, men ledes av et eget styre som ikke er administrativt underlagt kommunedirektøren. Styret avlegger årsregnskap og årsberetning for foretaket.

Styret er ansvarlig for å forvalte foretakets økonomi, som blant annet innebærer å vedta årsregnskap og årsberetning. Årsregnskapet skal vise foretakets inntekter og bruk av midlene det har til rådighet. Årsregnskapet må sees i sammenheng med foretakets årsberetning.

Foretaket må levere årsregnskapet innen 22. februar og årsberetningen innen 31. mars. Revisor skal levere revisjonsberetningen innen 15. april. Kommunestyret må behandle årsregnskapet og årsberetningen innen 30. juni.

Foretakets årsregnskap og årsberetning

Årsregnskapet skal bestå av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomisk oversikt og noteopplysninger. Årsregnskapet er utformet i samsvar med lover, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk. Det er levert innen fristen.

Foretaket skal lage en årsberetning for den samlede virksomheten. Årsberetningen er levert innen fristen. Den oppfyller alle lovkravene til innholdet.

Revisjonsberetningen

Foretakets årsregnskap og årsberetning er revidert av Revisjon Midt-Norge SA. Revisjonsberetningen er datert den 14.04.2025, revisor har ingen merknader.

Kontrollutvalgets uttalelse

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven uttale seg om årsregnskapet og årsberetningen til kommunestyret. Uttalelsen fra kontrollutvalget skal ligge ved saken når formannskapet innstiller til vedtak om årsregnskap og årsberetning.

Utkast til kontrollutvalgets uttalelse er vedlagt.

Vurdering

Orklandbadet KF sitt årsregnskap og årsberetning er levert innen fristen. Revisor bekrefter at årsregnskapet og årsberetningen er avlagt i tråd med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk. Revisor har ingen merknader

Sekretariatet anbefaler på denne bakgrunnen at kontrollutvalget gir en uttalelse i samsvar med det vedlagte forslaget. Kontrollutvalget har likevel anledning til å endre uttalelsen.

**Til
Kommunestyret**

Kontrollutvalgets uttalelse om Orklandbadet KF sitt årsregnskap og årsberetning for 2024

Kontrollutvalget har i møte 30.04.2025 (sak 13/25), behandlet Orklandbadet KF sitt årsregnskap og årsberetning for 2024. Årsregnskapet viser et netto driftsresultat på kr 2.556.986.

I revisjonsberetning datert 14.04.2025, bekrefter revisor at regnskapet og årsberetningen er avlagt i tråd med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk. Revisor har ingen merknader.

I forbindelse med gjennomgangen har kontrollutvalget fått muntlig orientering fra daglig leder i Orklandbadet KF (sak 11/25), og fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor (sak 12/25).

Kontrollutvalget har ikke blitt kjent med forhold som har betydning for kommunestyrets godkjenning av årsregnskapet og årsberetningen.

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner foretakets årsregnskap og årsberetning for 2024.

Orkanger 30.04.2025
Kontrollutvalget

Kopi: Formannskapet

Årsregnskap og årsberetning 2024 Orkland kommune - kommunedirektørens orientering

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Orkland kommune

Møtedato

30.04.2025

Saknr

14/25

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 24/444 - 10

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse om årsregnskapet og årsberetningen til orientering.

Utrykt vedlegg

[Årsregnskaper og årsberetning 2024](#)

Saksopplysninger

Saken er satt på sakskartet som et ledd i kontrollutvalgets ansvar for å følge med på økonomiforvaltningen. Saken skal gi utvalget informasjon om kommunens årsregnskap og årsberetning for 2024, og om eventuelle risikoforhold i økonomien i kommunen.

Årsregnskapet viser hvilke inntekter og utgifter kommunen hadde i løpet av fjoråret, hva kommunen eier, hvor stor gjelden er og hvilken type gjeld kommunen har. Kommunen har frist til 22. februar til å avlegg årsregnskapet til revidering hos kommunens regnskapsrevisor. Årsberetningen skal beskrive forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske handleevnen blir opprettholdt.

Årsberetningen skal også beskrive

- større avvik mellom budsjett og regnskap
- avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av pengene
- måloppnåelse og andre vesentlige ikke-økonomiske forhold
- tiltak som skal sikre høy etisk standard
- status for kjønnslikestilling
- hva kommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven. Det vil si å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering.

Fristen for å levere årsberetningen er 31. mars.

Kommunens årsregnskap og årsberetning er sendt kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer på e-post 21.04.2025 og er publisert på [kontrollutvalgets hjemmeside](#)

Kommunedirektøren vil orientere om hovedtrekkene i begge dokumentene i møtet.

Vurdering

Kontrollutvalgets rolle i behandlingen av årsregnskapet og årsberetningen er å gi en skriftlig uttalelse til kommunestyret om kommunestyret kan godkjenne dem. Et årsregnskap og en årsberetning kan likevel inneholde nyttig informasjon om økonomiske risikoforhold. Kontrollutvalget kan be kommunedirektøren orientere om slik risikoer i møtet. Kontrollutvalget kan notere seg eventuelle risikoer og få utdypende informasjon om utviklingen på et senere tidspunkt.

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget tar saken til orientering.

Revisjonsberetning 2024 Orkland kommune - revisors orientering

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Orkland kommune

Møtedato

30.04.2025

Saknr

15/25

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 24/444 - 11

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar revisors redegjørelse om årsoppgjørrevisjonen til orientering.

Vedlegg

Revisjonsberetning 2024 - Orkland kommune

Saksopplysninger

Revisor vil gi en orientering om revisjonen av årsregnskapet og årsberetning 2024 for kommunekassen og det konsoliderte regnskapet

Gjennom den løpende revisjonen og årsoppgjørrevisjonen er revisor pålagt å skrive nummererte brev til kontrollutvalget etter nærmere angitte bestemmelser. Disse har kontrollutvalget et ansvar for å følge opp. Dersom forholdene ikke blir rettet opp av administrasjonen innen rimelig tid, pålegger bestemmelsen kontrollutvalget en plikt til å rapportere dette til kommunestyret.

Det foreligger ingen nummererte brev for 2024.

Revisor har avlagt en ren beretning for 2024.

Vurdering

Årsoppgjørrevisjonen for 2024 er gjennomført, og revisjonsberetningen er avlagt som ren beretning. Det foreligger ingen nummererte brev for 2024.

Kontrollutvalget kan ta revisor sin informasjon om årsoppgjørrevisjonen til orientering.

Til kommunestyret i Orkland kommune

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskap for Orkland kommune som viser et netto driftsresultat på kr 37 142 531 i kommunekassen, og et netto driftsresultat i det konsoliderte årsregnskapet på kr. 39 699 517. Årsregnskapet består av:

- kommunekassens årsregnskap som består av balansen per 31. desember 2024, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet,
- konsolidert årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2024, driftsregnskap og investeringsregnskap, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og noter.

Etter vår mening:

- oppfyller kommunekassens årsregnskap gjeldende lovkrav og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av kommunekassens finansielle stilling per 31. desember 2024, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.
- oppfyller det konsoliderte årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Orkland kommune som økonomisk enhet per 31. desember 2024, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen i samsvar med relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og annen informasjon i kommunens årsrapport. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjon i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen og annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetning og annen øvrig informasjon datert 31.03.2025 og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Revisjon Midt-Norge SA

Brugata 2
7715 Steinkjer

✉ post@revisjonmidt norge.no
☎ 907 30 300

www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

- MONICA NORDVIK LARSEN, 14.04.2025

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 1

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Orkland kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentet bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om budsjettavvik.

Se www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 1

Brekstad, 14. april 2025

Monica Nordvik Larsen
Statsautorisert revisor
Oppdragsansvarlig revisor

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

✉ post@revisjonmidt norge.no
☎ 907 30 300

www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

- MONICA NORDVIK LARSEN, 14.04.2025

Forseglet av

Posten Norge

Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning 2024 - Orkland kommune

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Orkland kommune

Møtedato

30.04.2025

Saknr

16/25

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 24/444 - 6

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar forslag til uttalelse om kommunens årsregnskap, konsolidert årsregnskap og årsberetning for 2024.
2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret med kopi til formannskapet.

Vedlegg

Kontrollutvalgets uttalelse om kommunekassens årsregnskap, konsolidert årsregnskap og årsberetning 2024

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal i denne saken vedta en uttalelse om kommunekassens årsregnskap, vanligvis omtalt som kommunens årsregnskap, og årsberetningen. Kontrollutvalgets uttalelse omfatter også regnskapet for den samlede kommunale virksomheten, konsolidert årsregnskap. Uttalelsen fra kontrollutvalget skal gjøre formannskapet og kommunestyret oppmerksomme på forhold som har betydning for om årsregnskap og årsberetning kan godkjennes.

Uttalelsen sendes til kommunestyret med kopi til formannskapet. Uttalelsen er en del av grunnlaget for formannskapets innstilling til kommunestyret om godkjenning av årsregnskapet og årsberetningen.

Kontrollutvalgets uttalelse

Kontrollutvalgets uttalelse er basert på kommunekassens årsregnskap, konsolidert årsregnskap, kommunens årsberetning og revisjonsberetningen. Kontrollutvalget bekrefter i uttalelsen at regnskapet er revidert på betryggende måte og i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk. Kontrollutvalget bekrefter også at årsberetningen inneholder den nødvendige informasjonen.

Kommunekassens årsregnskap, konsolidert årsregnskap og årsberetning

Kommunekassens årsregnskap og konsolidert årsregnskap viser regnskapet for kommunens samlede virksomhet (kommunekassen og kommunes foretak) og skal gi kommunestyret grunnlag for styring og kontroll av den samlede økonomiske utviklingen. Årsregnskapene er utformet i samsvar med lover, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk. De er levert innen fristen.

Kommunedirektøren vil orientere kontrollutvalget om årsregnskap og årsberetning i sak 14/25.

Revisjonsberetningen

Revisor bekrefter at årsregnskapet og årsberetningen inneholder opplysningene som kreves i lov og forskrift. Revisor bekrefter også at årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet. Revisjonsberetningen er levert innen fristen.

Oppdragsansvarlig revisor vil orientere om arbeidet med revideringen av kommunens regnskaper i sak 15/25.

Vurdering

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å gi en uttalelse i samsvar med det vedlagte forslaget. Formålet med uttalelsen er primært å gi innspill til kommunestyret og formannskapetets behandling av årsregnskap og årsberetning for 2024. Uttalelsen bør derfor bare omtale forhold som har betydning for om årsregnskapet og årsberetningen kan godkjennes. Kontrollutvalget har likevel anledning til å gi flere kommentarer til årsregnskap og årsberetning.

**Til
Kommunestyret**

Kontrollutvalgets uttalelse om kommunekassens årsregnskap, konsolidert årsregnskap og kommunens årsberetning for 2024

Kontrollutvalget har i møte 30.04.2025 (sak 16/25), behandlet kommunekassens årsregnskap, konsolidert årsregnskap samt kommunens årsberetning for 2024. Kommunekassens årsregnskap viser et netto driftsresultat på kr 37.142.531, og et netto driftsresultat i det konsoliderte årsregnskapet på kr. 39.699.517.

Kommunedirektøren opplyser i årsberetningen at kommunen ikke har nådd den økonomiske handlingsregelen for langsiktig gjeld, kommunen ligger nesten 22% over handlingsregelen. De økonomiske handlingsreglene for netto driftsresultat, egenfinansiering av investeringer og disposisjonsfond er nådd.

I revisjonsberetning, datert 14.04.2025, bekrefter revisor at regnskapene og årsberetningen er avlagt i tråd med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk.

Kontrollutvalget har fått muntlige orienteringer fra kommunedirektøren (sak 14/25) og fra kommunens regnskapsrevisor (sak 15/25). Kontrollutvalget har ellers blitt orientert om revisors arbeid gjennom året. Kontrollutvalget har ikke blitt kjent med forhold som har betydning for kommunestyrets godkjenning av årsregnskapene og årsberetningen.

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner kommunekassens årsregnskap, konsolidert årsregnskap og årsberetning for 2024.

Orkanger 30.04.2025
Kontrollutvalget

Kopi: Formannskapet

Personvernregelverket - orientering til kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Orkland kommune

Møtedato

30.04.2025

Saknr

17/25

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/594 - 38

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Vedlegg

Datatilsynet - Personvernet i skolesektoren

Orientering til kontrollutvalget - personvernregelverket

Saksopplysninger

På kontrollutvalgets møte 20.02.2025 ble det under sak 9/25 Innspill til kontrollarbeidet, vedtatt å be kommunedirektøren om en orientering om personvernregelverket.

Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en orientering om etterlevelse av personvernregelverket på oppvekstområdet. Orienteringen gis på kontrollutvalgets møte 30.04.2025.

Kontrollutvalgets sekretariat har i brev av 20.02.2025 bedt kommunedirektøren om å gi kontrollutvalget en orientering om etterlevelse av personvernregelverket på oppvekstområdet.

Bakgrunnen for kontrollutvalgets ønske om en orientering om etterlevelse av personvernregelverket er en artikkel i Kommunal Rapport 27.01.2025 hvor Datatilsynet sier de er bekymret for elevenes personvern (se vedlegg).

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat viser til kommunedirektørens orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering.

Personvernet i skolen under lupen

Kommunal Rapport 27.01.2025,

Datatsynet er bekymret for elevenes personvern. Nå kommer de på tilsyn.

Datatsynet skal gjennomføre tilsyn med skolesektoren i 50 kommuner. Det er ivaretagelsen av personvern og personopplysningssikkerhet i digitale læringsverktøy for opplæringsformål som skal kontrolleres, opplyser Datatsynet på sine [nettsider](#).

– Vi erfarer at den raske og omfattende digitaliseringen av skolen har gått på bekostning av elevenes personvern, sier juridisk rådgiver Kristin Skolt i Datatsynet.

Manglende kompetanse

Skolt er bekymret for at mange kommuner ikke har oversikt over hvilke personopplysninger som blir behandlet i læringsverktøyene som blir brukt i undervisningen, at det ikke er utført tilstrekkelige risikoanalyser og at det mangler databehandleravtaler med leverandørene.

– Realiteten i dag er dessverre slik at det er for lite kompetanse og ressurser i kommunene til å ivareta norske skolebarns personvern, sier Skolt.

Det overordnede formålet med tilsynet er å gi kommunene relevant og praktisk veiledning.

– Vi vil blant annet lage en samlerapport med de viktigste funnene fra brevkontrollen, som vil publiseres på nettsidene våre.

Tilsyn i to faser

Tilsynet vil gjennomføres i to faser, opplyser Datatsynet.

Den første fasen består av en brevkontroll, der de 50 kommunene pålegges å svare på en rekke spørsmål om etterlevelse av plikter som følger av personvernregelverket.

I den andre fasen vil Datatsynet, på bakgrunn av svarene de mottar i brevkontrollene, gjennomføre et mindre antall stedlige tilsyn. Disse kan også omfatte kommuner som ikke er inkludert i brevkontrollen, ifølge Datatsynet.

Disse kommunene får tilsyn av Datatsynet (Trøndelag): Malvik, Rennebu og Steinkjer.

Orkland Kommune
Postboks 83
7301 Orkanger

Vår saksbehandler: Eva J. Bekkavik, tlf. 468 51 950
E-post: eva.bekkavik@konsek.no
Deres ref.:
Vår ref.: 23/594-36
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 20.02.2025

Orientering til kontrollutvalget - personvernregelverket

På kontrollutvalgets møte 20.02.2025 ble det under sak 9/25 Innspill til kontrollarbeidet, vedtatt å be kommunedirektøren om en orientering om personvernregelverket.

Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en orientering om etterlevelse av personvernregelverket på oppvekstområdet. Orienteringen gis på kontrollutvalgets møte 30.04.2025

Under henvisning til kontrollutvalgets vedtak i sak 9/25, ber vi herved om at kommunedirektøren i Orkland kommune orienterer på kontrollutvalgets møte 30.04.2025.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Vedlegg:

Personvernet i skolen under lupen

Kopi til:

Kommunedirektør
Kontrollutvalgets leder
Ordfører

Forvaltningsrevisjonsrapport - Kommunale boliger

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Orkland kommune

Møtedato

30.04.2025

Saknr

18/25

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 24/132 - 7

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rapporten til orientering og legger den frem for kommunestyret med følgende innstilling:

1. Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport om kommunale boliger til orientering.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp anbefalingene i rapporten:
 - a. Benytte vedtaksmal for vedtak om kommunal bolig for å sikre at relevante opplysninger og vurderinger kommer med i vedtaket
 - b. Dokumentere relevante opplysninger for saken og vurderinger som er gjort i forbindelse med vedtak om kommunal bolig
 - c. Utarbeide en vedlikeholdsplan for kommunale boliger med forslag til tiltak, prioriteringer og beregnede utbedringskostnader
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren gi kontrollutvalget skriftlig tilbakemelding om hvordan anbefalingene er fulgt opp innen 30.09.2025.

Vedlegg

Forvaltningsrevisjonsrapport - Kommunale boliger

Rapport fra forvaltningsrevisjon av kommunal bolig til uttalelse

Saksopplysninger

Kontrollutvalget og kommunestyret har gjennom utarbeidelsen og vedtak av plan for forvaltningsrevisjon for 2024 - 2028, lagt premissene for forvaltningsrevisjonsarbeidet ut 2028.

På kontrollutvalgets møte 28. februar 2024 i sak 3/24, bestilte utvalget en forvaltningsrevisjon av kommunal bolig. Forvaltningsrevisjonen er gjennomført i perioden mai 2024 - mars 2025.

Revisjon Midt-Norge SA har på bakgrunn av bestillingen fra kontrollutvalget formulert følgende problemstillinger for prosjektet:

- Har Orkland kommune system som ivaretar kommunens boligsosiale ansvar?
- Har kommunen system og praksis for at tildeling av kommunale boliger skjer i tråd med kommunens kriterier?
- Har Orkland kommune system som kan ivareta vedlikehold av kommunale boliger?

De to første problemstillingene har blitt noe endret sammenliknet med problemstillingen i vedtatt prosjektplan. Endringene er avklart med kontrollutvalget.

Ferdig rapport ble sendt kommunedirektøren til uttalelse 28.03.2025 med frist for tilbakemelding 08.04.2025. Formålet med uttalelsen er å opplyse saken best mulig før kontrollutvalget og kommunestyret behandler den. Kommunedirektøren har ikke gitt noen uttalelse til ferdig rapport.

Metode

For å svare ut problemstillingene har revisor intervjuet kommunalsjef, leder tildelingskontoret, to saksbehandlere ved boligkontoret, enhetsleder bygg og eiendom, avdelingsleder kommunal bolig, arbeidsleder kommunal bolig, enhetsleder NAV og avdelingsleder NAV. Revisor har gjennomgått 10 eksempler på enkeltvedtak eller mal for tildeling av kommunal bolig. Revisor har gjennomgått relevante styringsdokumenter som bl.a. kommunedirektørens

forslag til Handlingsplan 2025-2028 med budsjett 2025, forslag til Handlingsplan 2024-2027 med budsjett 2024 og Boligsosial handlingsplan.

Revisor vurderer at metodene som er brukt for å samle informasjon til sammen gir et relevant og pålitelig faktagrunnlag som bakgrunn for vurderingene i rapporten.

Avgrensing

Forvaltningsrevisjonen er i hovedsak avgrenset til og med året 2024. Fra og med 2025 gjennomgår kommunen organisatoriske endringer som berører enhetene som samarbeider om det boligsosiale arbeidet i kommunen. Revisjonen omhandler ikke tildeling av heldøgns omsorgsboliger (HDO-boliger).

Revisjonens konklusjon

Orkland kommune har system som ivaretar kommunens boligsosiale ansvar. Kommunen har kartlagt behovet for ulike typer boliger i kommunen. Det er fastsatt mål, strategier og tiltak i kommuneplanen som er egnet til å møte kartlagte behov og utfordringer innenfor området. Kommunen sørger for samarbeid mellom sektorer og aktører innen det boligsosiale feltet.

Orkland kommune i hovedsak har system og praksis for at tildeling av kommunale boliger skjer i tråd med kommunens kriterier. Skriftlige rutiner sikrer at saken blir tilstrekkelig opplyst og at sentrale vurderinger blir gjort, og vedtaksmal legger til rette for at saksopplysninger og vurderinger kommer frem i vedtaket. Praksis for tildeling av bolig er i tråd med kommunens kriterier. Gjennomgang av enkeltvedtak og intervjuinformasjon viser imidlertid at kommunen i liten grad dokumenterer relevant informasjon for saken eller vurderinger som er gjort. Bruk av vedtaksmalen kan sikre at relevante punkter kommer med i vedtakene.

Orkland kommune har delvis system som kan ivareta vedlikehold av kommunens utleieboliger. Kommunen har oversikt over tilstand og vedlikeholdsbehov i sine boliger, men det er ikke utarbeidet vedlikeholdsplan med konkrete tiltak og kostnader knyttet til disse. Følgelig mangler et viktig informasjonsgrunnlag til kommunens budsjettprosess. Kommunen har et system for innmelding, koordinering og prioritering av løpende vedlikeholdsoppgaver.

Revisors anbefaling

- Vurdere å benytte vedtaksmal for vedtak om kommunal bolig for å sikre at relevante opplysninger og vurderinger kommer med i vedtaket
- Dokumentere relevante opplysninger for saken og vurderinger som er gjort i forbindelse med vedtak om kommunal bolig
- Utarbeide en vedlikeholdsplan for kommunale boliger med forslag til tiltak, prioriteringer og beregnede utbedringskostnader

Vurdering og konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat mener at revisor har svart ut problemstillingene som var satt for forvaltningsrevisjonen, og at rapporten gir nyttig informasjon om kommunale boliger.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta rapporten til orientering og legge den frem for kommunestyret med forslag om at revisors anbefalinger følges opp av kommunedirektøren.

KOMMUNALE BOLIGER

Orkland kommune

Forvaltningsrevisjon

2025

FR1298

FORORD

Revisjon Midt-Norge SA har gjennomført denne forvaltningsrevisjonen på oppdrag fra Orkland kommunes kontrollutvalg i perioden mai 2024 til mars 2025.

Vi vil takke alle som har bidratt med informasjon i prosjektet.

Alle rapporter fra Revisjon Midt-Norge SA publiseres på www.revisjonmidt norge.no.

Trondheim, 28.03.2025

Marie Husøy Sæther

Oppdragsansvarlig revisor

Anne Grete Wold

Prosjektmedarbeider

SAMMENDRAG

Revisjon Midt-Norge SA har gjennomført denne forvaltningsrevisjonen på oppdrag fra kontrollutvalget i Orkland kommune. Vi har undersøkt tema kommunale boliger.

I første problemstilling konkluderer vi med at Orkland kommune har system som ivaretar kommunens boligsosiale ansvar. Kommunen har kartlagt behovet for ulike typer boliger i kommunen. Det er fastsatt mål, strategier og tiltak i kommuneplanen som er egnet til å møte kartlagte behov og utfordringer innenfor området. Kommunen sørger for samarbeid mellom sektorer og aktører innen det boligsosiale feltet.

I andre problemstilling konkluderer vi med at kommunen i hovedsak har system og praksis for at tildeling av kommunale boliger skjer i tråd med kommunens kriterier. Skriftlige rutiner sikrer at saken blir tilstrekkelig opplyst og at sentrale vurderinger blir gjort, og vedtaksmal legger til rette for at saksopplysninger og vurderinger kommer frem i vedtaket. Praksis for tildeling av bolig er i tråd med kommunens kriterier. Gjennomgang av enkeltvedtak og intervjuinformasjon viser imidlertid at kommunen i liten grad dokumenterer relevant informasjon for saken eller vurderinger som er gjort. Bruk av vedtaksmalen kan sikre at relevante punkter kommer med i vedtakene.

I tredje problemstilling konkluderer vi med at Orkland kommune delvis har system som kan ivareta vedlikehold av kommunens utleieboliger. Kommunen har oversikt over tilstand og vedlikeholdsbehov i sine boliger, men det er ikke utarbeidet vedlikeholdsplan med konkrete tiltak og kostnader knyttet til disse. Følgelig mangler et viktig informasjonsgrunnlag til kommunens budsjettprosess. Kommunen har et system for innmelding, koordinering og prioritering av løpende vedlikeholdsoppgaver.

Revisor anbefaler kommunen å

- vurdere å benytte vedtaksmal for vedtak om kommunal bolig for å sikre at relevante opplysninger og vurderinger kommer med i vedtaket
- dokumentere relevante opplysninger for sakene og vurderinger som er gjort i forbindelse med vedtak om kommunal bolig
- utarbeide en vedlikeholdsplan for kommunale boliger med forslag til tiltak, prioriteringer og beregnede utbedringskostnader

INNHALDSFORTEGNELSE

Forord	2
Sammendrag.....	3
Innholdsfortegnelse	4
1 Innledning.....	6
1.1 Bestilling.....	6
1.2 Problemstillinger	6
1.3 Metode	7
1.4 Uttalelse om rapport	8
1.5 Om temaet	9
2 Kommunens boligsosiale ansvar	12
2.1 Problemstilling	12
2.2 Boligsosialt arbeid i kommuneplanen	12
2.2.1 Revisjonskriterie.....	12
2.2.2 Funn	12
2.2.3 Revisors vurdering	13
2.3 Oversikt over behovet for boliger	14
2.3.1 Revisjonskriterie.....	14
2.3.2 Funn	14
2.3.3 Revisors vurdering	15
2.4 Mål, strategier og tiltak	15
2.4.1 Revisjonskriterie.....	15
2.4.2 Funn	15
2.4.3 Revisors vurdering	20
2.5 Tverrfaglig samarbeid	20
2.5.1 Revisjonskriterie.....	20
2.5.2 Funn	20
2.5.3 Revisors vurdering	21
3 Tildeling av kommunal bolig	22
3.1 Problemstilling	22
3.2 Vurdering av om søker er vanskeligstilt på boligmarkedet	22
3.2.1 Revisjonskriterie.....	22
3.2.2 Funn	22
3.2.3 Revisors vurdering	23
3.3 Enkeltvedtak om kommunal bolig	23
3.3.1 Revisjonskriterie.....	23
3.3.2 Funn	24
3.3.3 Revisors vurdering	24
3.4 Tildeling etter kommunens generelle kriterier	24
3.4.1 Revisjonskriterie.....	24
3.4.2 Funn	25
3.4.3 Revisors vurdering	26

3.5	Helhetlig perspektiv og barnets beste	26
3.5.1	Revisjonskriterie.....	26
3.5.2	Funn	26
3.5.3	Revisors vurdering	27
3.6	Tildeling av bolig for begrenset bolengde	28
3.6.1	Revisjonskriterie.....	28
3.6.2	Funn	28
3.6.3	Revisors vurdering	28
3.7	Tildeling av boliger til nybosatte flyktninger.....	28
3.7.1	Revisjonskriterie.....	28
3.7.2	Funn	28
3.7.3	Revisors vurdering	29
3.8	Dokumentasjon av saksgang.....	29
3.8.1	Revisjonskriterie.....	29
3.8.2	Funn	29
3.8.3	Revisors vurdering	30
4	System for vedlikehold.....	31
4.1	Problemstilling	31
4.2	Oversikt over tilstand og vedlikeholdsbehov	31
4.2.1	Revisjonskriterier	31
4.2.2	Funn	31
4.2.3	Revisors vurdering	33
4.3	Plan for vedlikehold	33
4.3.1	Revisjonskriterier	33
4.3.2	Funn	33
4.3.3	Revisors vurdering.....	35
5	Konklusjoner og anbefalinger	36
5.1	Konklusjon.....	36
5.2	Anbefalinger	36
	Kilder.....	37
	Vedlegg 1 – Utledning av revisjonskriterier.....	38
	Vedlegg 2 – Høringsuttalelse.....	45

Figurer

Figur 1.	Utdrag fra organisasjonskart Orkland kommune.....	11
----------	---	----

1 INNLEDNING

1.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Orkland kommune vedtok den 28. februar 2024, sak 03/24, å bestille en forvaltningsrevisjon av kommunale boliger. Tema for bestillingen er i tråd med Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024.

Prosjektplan i tråd med bestillingen ble presentert for kontrollutvalget i møte den 10. juni 2024. Kontrollutvalget vedtok prosjektplanen i sak 36/24.

1.2 Problemstillinger

Følgende problemstillinger blir besvart i rapporten:

- Har Orkland kommune system som ivaretar kommunens boligsosiale ansvar?
- Har kommunen system og praksis for at tildeling av kommunale boliger skjer i tråd med kommunens kriterier?
- Har Orkland kommune system som kan ivareta vedlikehold av kommunale boliger?

De to første problemstillingene har blitt noe endret sammenliknet med problemstillingen i vedtatt prosjektplan. Endringene er avklart med kontrollutvalget.

Avgrensinger

Forvaltningsrevisjonen var planlagt avgrenset til perioden fra og med ny boligsosial handlingsplan i 2022. Etter oppstart av forvaltningsrevisjonen har vi sett det hensiktsmessig å inkludere noe dokumentasjon fra 2020. Dette, fordi kommunen dette året gjorde en kartlegging av tilstanden på kommunalt disponerte boliger. Ny boligsosial lov trådte i kraft juli 2023, men da dette kun har medført moderate endringer i kommunens lovpålagte ansvar har vi ikke vurdert det som vesentlig å avgrense prosjektet til etter 2023.

Revisjonen er i hovedsak avgrenset til og med året 2024. Fra og med 2025 gjennomgår kommunen organisatoriske endringer som berører enhetene som samarbeider om det boligsosiale arbeidet i kommunen. Tildelingskontoret og boligkontoret vil bli organisert under området mestring, som beskrevet i handlingsplan 2025-2028 med budsjett 2025.

Avdelingene for drift av kommunal bolig og formålsbygg blir slått sammen til én avdeling, ifølge enhetsleder bygg og eiendom. Revisjonen vil ikke vurdere effektene av disse endringene. Det meste av data som er samlet er dokumentasjon fra tiden før 2025. Unntaket er enkeltvedtak om kommunal bolig, hvor flere er datert 2025.

Prosjektet omhandler ikke tildeling av heldøgns omsorgsboliger (HDO-boliger).

1.3 Metode

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført i henhold til NKRFs standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001¹. Revisor har vurdert egen uavhengighet overfor Orkland kommune, jf. kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3.

Vi har brukt flere metoder for å samle inn data til dette prosjektet.

Intervju

Forvaltningsrevisjonen begynte med et digitalt oppstartsmøte med kommunalsjef helse og mestring, leder ved tildelingskontoret (herunder boligkontoret) og enhetsleder bygg og eiendom.

Vi har i tillegg hatt intervju med

- kommunalsjef
- leder tildelingskontoret
- to saksbehandlere ved boligkontoret
 - o et intervju hvor begge var til stede
 - o et individuelt intervju med en av saksbehandlerne
- enhetsleder bygg og eiendom (digitalt intervju)
- avdelingsleder kommunal bolig, bygg og eiendom
- arbeidsleder kommunal bolig, bygg og eiendom

Enhetsleder ved NAV og avdelingsleder ved NAV ble intervjuet sammen.

Intervjuene tok utgangspunkt i en forberedt intervjuguide. Det ble skrevet referat fra alle intervjuer og møter. Referatene er bekreftet av intervjuobjektene.

Dokumentgjennomgang

Følgende relevante dokumenter er gjennomgått:

- Handlingsplan 2025-2028 med budsjett 2025 (kommunedirektørs forslag)
 - o Nøkkeltalldokumentet 2025-2028
 - o Kunnskapsgrunnlag 2024
- Handlingsplan 2024-2027 med budsjett 2024 (kommunedirektørs forslag)
 - o Nøkkeltalldokument 2024-2027
 - o Kunnskapsgrunnlag 2023
- Boligsosial handlingsplan Orkland kommune (2022)

¹ Norges kommunerevisorforbund, «RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon».

- Oversikt over kommunens boligmasse – status og behov (2020), «Trafikklystlista»
- Mandat boligsosialt forum (16.02.2024)
- Saksflyt for saksgangen ved tildeling av bolig (Compilo)
- Kartleggingsskjema tildeling av bolig
- Skjema for risikovurdering av søker/beboer
- Mal for vedtak om individuelt tilpasset bistand på boligmarkedet
- Retningslinjer for midlertidig botilbud (Felles rutine NAV og boligkontoret)

Regnskapstall 2024 for investeringer innen ansvarsområdet kommunalt disponerte boliger, levert fra regnskapsrevisor i Revisjon Midt-Norge SA (ikke revidert regnskap)

Gjennomgang av enkeltvedtak

Vi har gjennomgått 10 eksempler på enkeltvedtak eller mal for tildeling av kommunal bolig. 9 er enkeltvedtak med svar på søknad om ordinær kommunal bolig, og 1 er mal for vedtak om tildeling av bolig til nybosatt flyktning. Enkeltvedtakene om flyktningeboliger er svært like malen, med unntak av søkers navn og tildelt bolig. Vi har derfor begrenset undersøkelsen til å se på mal.

Utvalget av enkeltvedtak består av de 9 siste vedtakene fattet ved boligkontoret per uke 8, 2025. Utvalget inneholder eksempler på innvilgelser og avslag, og søknad om tildeling av bolig og søknad om boligbytte. Vedtakene er datert i perioden desember 2024-februar 2025. Ifølge saksbehandler behandler boligkontoret årlig omtrent 100 søknader.

Vurdering av metode

Vi vurderer at metodene som er brukt for å samle informasjon til sammen gir et relevant og pålitelig faktagrunnlag som bakgrunn for vurderingene i rapporten. Vi mener at vi har vært i kontakt med de funksjonene i kommunen som har kjennskap til temaet, og at vi har gjennomgått relevante styringsdokumenter i kommunen.

Gjennomgang av styringsdokumenter gir grunnlag for å si noe om kommunens systematiske arbeid innen området, og gjennomgang av vedtak og intervju med saksbehandlere og eiendomsforvaltere/driftspersonell gir innblikk i praksis. Kommunalsjef har overordnet ansvar innen området, og har gitt informasjon om det overordnede strategiske arbeidet.

1.4 Uttalelse om rapport

En foreløpig rapport ble sendt til kommunedirektøren for uttalelse 13.03.2025. Revisjon Midt-Norge SA mottok svar 27.03.2025. Det er ikke gjort endringer i rapporten som følge av uttalelsen. Uttalelsen er vedlagt rapporten (vedlegg 2).

1.5 Om temaet

Å bo trygt og godt er viktig for at man skal kunne ta utdanning, danne familie, være i arbeid og ta vare på helsen. Boligen er også en ramme for et sosialt liv og gir tilhørighet til nærmiljø og lokalsamfunn.² For de fleste blir behovet dekket i det private bolig- og finansieringsmarkedet, men for noen kan det være utfordrende å skaffe seg og opprettholde bolig på egen hånd.

Regjeringen har som mål at alle skal bo trygt og godt og at ingen skal være bostedsløse. Dette er tema i *Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken (2021-2024)* fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet, «Alle trenger et trygt hjem»³.

I regjeringens strategidokument presiseres det at kommunene har en nøkkelrolle i det boligsosiale arbeidet, og har hovedansvaret for å hjelpe vanskeligstilte på boligmarkedet. Det er også kommunene som skal legge til rette for en lokal boligpolitikk med rom for alle. Dette er et komplekst område med store lokale variasjoner, og kommunene har valgt å organisere arbeidet ulikt. I overnevnte strategi, er det videre foreslått som tiltak fra regjeringens side at kommunens ansvar i dette skal tydeliggjøres i ny boligsosial lov. Særlig vil dette medføre at kommunens ansvar for boligsosial planlegging skjerpes.

Ny lov om kommunens ansvar på det boligsosiale feltet ble vedtatt desember 2022 og trådte i kraft juli 2023⁴. Loven viderefører i hovedsak plikter som kommunen har gjennom medvirkningsansvaret i sosialtjenesteloven⁵ § 15 og helse- og omsorgstjenesteloven⁶ § 3-7, men presiserer og til dels skjerper ansvaret. De skjerpede kravene gjelder plikten til å ha oversikt over boligbehovet for vanskeligstilte, ta boligsosiale hensyn i planleggingen og noe strengere krav til saksbehandlingen.⁷

Sosialtjenesteloven § 15 skriver at «Kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen skal medvirke til å skaffe boliger til vanskeligstilte personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet.» I boligsosialloven § 4 er vanskeligstilte på boligmarkedet definert slik: «Med vanskeligstilte på boligmarkedet menes i denne loven personer som ikke

² Regjeringen, «Bolig for velferd, nasjonal strategi for boligsosialt arbeid (2014-2020)».

³ Kommunal- og distriktsdepartementet, «Alle trenger et trygt hjem - Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken 2021-2024».

⁴ Kommunal- og distriktsdepartementet, Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet (boligsosialloven).

⁵ Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsordningen (sosialtjenesteloven).

⁶ Helse- og omsorgsdepartementet, Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven).

⁷ [Ny lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet | Statsforvalteren.no \(statsforvalteren.no\)](https://statsforvalteren.no)

kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, og derfor trenger bistand til å skaffe eller beholde en egnet bolig.» Kommuner som bosetter flyktninger, er pliktig til å skaffe egnet bolig. Dette er en del av kommunens boligsosiale arbeid. Når flyktningen kommer til kommunen, skal boligen de bosettes i være et midlertidig tilbud.⁸

Boligsosialloven § 5, om kommunens ansvar for organisering og planlegging, skriver at: «Kommunen skal i sitt arbeid på det boligsosiale feltet sørge for samarbeid på tvers av sektorer og samordning av sine tjenester.»

Det står videre i samme paragraf at «kommunen skal ha oversikt over behovet for både ordinære og tilpassede boliger for vanskeligstilte på boligmarkedet. Oversikten skal inngå som grunnlag for arbeidet med kommunens planstrategi etter plan- og bygningsloven § 10-1. En drøfting av kommunens boligsosiale arbeid bør inngå i strategien. Kommunen skal etter plan- og bygningsloven kapittel 11 fastsette overordnede mål og strategier for det boligsosiale arbeidet.»

Kommunens plikt til å gi individuelt tilpasset bistand til vanskeligstilte på boligmarkedet er presisert i § 6 i samme lov.

En viktig del av kommunens boligsosiale ansvar, er å sørge for egnede boliger til utleie. Slik er kommunens vedlikehold av bygningsmassen et viktig element i det boligsosiale arbeidet. Det er ved flere anledninger påpekt mangelfullt vedlikehold og store oppgraderingsbehov knyttet til kommunale bygg i Norge. I rapporten «*Vedlikehold i kommunesektoren*»⁹ fra 2008 ble det estimert et betydelig etterslep i vedlikeholdet av den kommunale bygningsmassen i landet. I flere rapporter og veiledere om temaet er viktigheten av å utarbeide en helhetlig eiendomsstrategi fremhevet, hvor et planmessig og godt løpende vedlikehold er lønnsomt.^{10 11} Tilstandsinformasjon og planlegging av tiltak er hovedkomponentene i et målrettet system for planlegging og styring av eiendomsforvaltningen, herunder vedlikehold.¹²

⁸ <https://www.imdi.no/planlegging-og-bosetting/kommunens-arbeid/boliger-til-flyktninger/>

⁹ Multiconsult & PWC, «Vedlikehold i kommunesektoren».

¹⁰ KS: rapport fra Multiconsult og PWC, «Tilstanden i kommuners og fylkeskommuners bygningsmasse - Fra forfall til forbilde».

¹¹ KS, «Bedre eiendomsforvaltning og vedlikehold - en veileder for Folkevalgte og rådmenn».

¹² Kommunal- og moderniseringsdepartementet, «NOU 2004: 22 Velholdte bygninger gir mer til alle».

Kommunens organisering av tjenesteområdet

Kommunens organisering av tjenesteområdet per 2024 er gjort kjent på kommunens hjemmeside¹³.

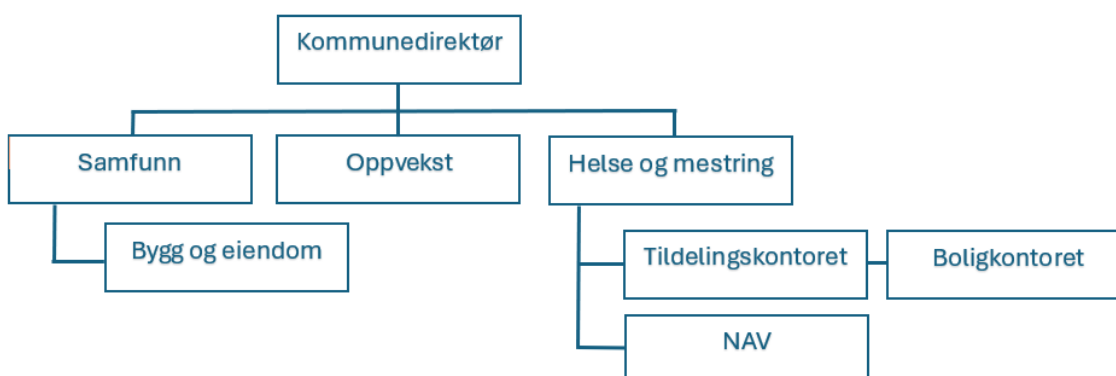
Kommunedirektør er øverste administrative leder i Orkland kommune. Koordineringen av kommunens tilbud av kommunal bolig er lagt til tildelingskontoret, og boligkontoret som er organisert under tildelingskontoret. Tildelingskontoret sorterer under kommunalsjefområdet Helse- og mestringstjenestene, på nivået under kommunedirektør. Under Helse- og mestringstjenestene ligger også NAV-kontoret.

Tildelingskontoret har det overordnede ansvaret i kommunen for å koordinere tjenestene til innbyggere som har behov for langvarige og koordinerte tjenester, herunder kommunal bolig. Søknad om å leie kommunal bolig i Orkland kommune sendes til tildelingskontoret, og behandles av boligkontoret.

Boligkontoret i Orkland kommune har to ansatte som behandler søknader om kommunal bolig. En av saksbehandlerne er også boveileder. Den andre saksbehandleren har som hovedoppgave å tildele flyktningeboliger.

Bygg og eiendom (tekniske tjenester) har ansvaret for drift og vedlikehold av de kommunale byggene, og er organisert under kommunalsjefområdet Samfunn.

Figur 1. Utdrag fra organisasjonskart Orkland kommune

Kilde: Revisjon Midt-Norge SA

¹³ www.orkland.kommune.no

2 KOMMUNENS BOLIGSOSIALE ANSVAR

Ny boligsosial lov (2023) slår fast kommunens ansvar for og plikt til å ha oversikt over boligbehovet for vanskeligstilte i boligmarkedet, ta boligsosiale hensyn i kommunal planlegging og sørge for samarbeid på tvers av sektorer og samordning av tjenester. Dette kapittelet drøfter ivaretagelse av kommunens boligsosiale ansvar etter denne loven.

2.1 Problemstilling

Det er utarbeidet følgende problemstilling for temaet:

- Har Orkland kommune system som ivaretar kommunens boligsosiale ansvar?

I det følgende er revisjonskriterier, funn og vurderinger som er relevante for å besvare problemstillingen delt inn i fire undertema: Boligsosialt arbeid i kommuneplanen, oversikt over behovet for boliger, mål, strategier og tiltak, og tverrfaglig samarbeid.

Revisjonskriteriene er utledet fra blant annet kommuneloven og boligsosialloven. Utledningen finnes i vedlegg 1.

2.2 Boligsosialt arbeid i kommuneplanen

2.2.1 Revisjonskriterie

- Kommunen skal fastsette overordnede mål og strategier for det boligsosiale arbeidet i kommuneplanen.

2.2.2 Funn

Overordnede mål og strategier for det boligsosiale arbeidet i Orkland kommune er samlet i en av kommunens temaplaner, kalt Boligsosial handlingsplan (heretter kalt temaplan). Temaplanen ble vedtatt av kommunestyret april 2022¹⁴, og skal ifølge kommunalsjef revideres våren 2025.

Kommunens temaplaner er plassert mellom kommuneplanens samfunnsdel og økonomi- og handlingsplanen. Ifølge Orkland kommunes planverk, skal samfunnsplanen og temaplanene revideres hvert fjerde år.

¹⁴ Sak 26/22

Temaplanen er utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av tildelingskontoret/boligkontoret, tekniske tjenester og flyktningetjenesten. Kommunedirektørens ledergruppe var styringsgruppe for arbeidet, og godkjente temaplanen før den gikk til politisk behandling.

Temaplanen er utarbeidet med utgangspunkt i nasjonale og lokale føringer, og referer til Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken (2021-2024)¹⁵, tre målsettinger (med delmål) i kommuneplanens samfunnsdel, og lovverk og føringer fra sentrale myndigheter for det boligsosiale arbeidet i kommunene, som helse- og omsorgstjenesteloven og sosialtjenesteloven.

Formålet med temaplanen er å ha et grunnlag for kommunens boligsosiale arbeid og være retningsgivende for boligpolitikken i Orkland kommune (s.7). Temaplanen omhandler mål og tiltak direkte rettet mot innbyggere som er vanskeligstilt på boligmarkedet (s.5).

Temaplanen revideres våren 2025, ifølge kommunalsjef og leder ved tildelings- og boligkontoret. Revidering av planen gjøres av boligsosialt fagforum (se kap. 2.5 under om tverrfaglig samarbeid). Dette sikrer, ifølge leder ved tildelings- og boligkontoret, lederforankring i hele organisasjonen og tverrfaglighet. Hver enhet har sagt noe om sine utfordringer i det boligsosiale arbeidet som innspill til arbeidet med ny versjon.

Ifølge kommunalsjef vil mye i gjeldende temaplan videreføres i revidert versjon, men noen av tiltakene i planen vil bli bedre konkretisert. Ny versjon vil bli kalt «Boligpolitisk handlingsplan». Det er et mål om at flere av tiltakene blir politisk forankret, slik at det er kortere vei til å iverksette. I tidligere plan måtte det fremmes politisk sak for hvert tiltak. I ny versjon skal hele planen vedtas, inkludert tiltakene. Mye vil fremdeles være overordnede strategiske mål, men det er ønskelig at mest mulig er forankret og klart for handling.

Avdelingsleder bygg og eiendom sier at kommunen per 2024 ikke har en god nok strategi for *hvor* man skal eie boliger, det vil si å sikre boliger på hensiktsmessige steder. Der er gjeldende boligsosial plan svak. I revidert plan, vil dette i større grad være på plass.

2.2.3 Revisors vurdering

Kommunen har fastsatt overordnede mål og strategier for det boligsosiale arbeidet i kommuneplanen.

¹⁵ Kommunal- og distriktsdepartementet, «Alle trenger et trygt hjem - Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken 2021-2024».

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt. Det er formulert overordnede og retningsgivende mål for det boligsosiale arbeidet i kommunen i Boligsosial handlingsplan (2022). Målene er knyttet til kommunes overordnede mål i kommuneplanens samfunnsdel og sentrale føringer for boligsosialt arbeid, og er videreført i handlingsplan med budsjett (se kap 2.4.2 i rapporten for data om dette). Handlingsplanen er utarbeidet i samarbeid mellom kommunens enheter som er delaktige i det boligsosiale arbeidet.

2.3 Oversikt over behovet for boliger

2.3.1 Revisjonskriterie

- Kommunen skal ha oversikt over behovet for både ordinære og tilpassede boliger for vanskeligstilte på boligmarkedet.

2.3.2 Funn

Temaplanens kapittel 6 beskriver utfordringsbildet kommunen står overfor når det gjelder forhold som befolkningsutvikling, demografi og flyttemønster, samt status for kommunes eide boligmasse. Det trekkes linjer til kommunens boligsosiale arbeid og hvilke utfordringer og behov kommunen bør ta stilling til i boligplanlegging i kommunen:

- Prognoser for andel av befolkningen som er eldre, med risiko for demens og kognitiv svikt, vil gi økt behov for egnede botilbud for denne gruppen.
- Folkehelseprofilen for Orkland kommune viser en relativt høy andel unge uføretrygdede, noe som kan predikere utenforskap og livsmestring.
- Flyttemønster har gått i retning av sentrale deler av kommunen, noe som også er en tendens for etterspørselen etter kommunale boliger.
- En gjennomgang av kommunens boliger fra 2020 viser relativt høy ledighet, kombinert med et stort vedlikeholdsbehov på en del av boligmassen.

I forbindelse med opprettelsen av Orkland kommune i 2020 ble det gjennomført en gjennomgang av boligmassen i kommunen for å kartlegge omfang og tilstand. Resultatene av kartleggingen ble samlet i «Trafikklystila», som ble lagt frem for formannskapet september 2020, som del av orienteringssak 19/20. Det kommer frem i saken at Orkland kommune har nærmere 500 boenheter, noen med svært store vedlikeholdsbehov (mer om dette i kapittel 4). Dette er fremhevet som del av kommunens utfordringsbilde.

Det holdes ukentlige koordineringsmøter med tildelingskontoret angående løpende bosetting i kommunens boliger. Enhetsleder for bygg og eiendom sier at enheten gjennom koordineringsmøter med flyktningetjenesten, får oversikt over behovet for flyktningeboliger.

Nøkkeltalldokumentene som er publisert i tilknytning til handlingsplan med budsjett for Orkland kommune 2024-2027 og 2025-2028 viser befolkningsprofil for kommunen. Disse prognosene er relatert til fremtidig behov for kommunale boliger i temaplanen. Videre er det i nøkkeltalldokumentene et eget kapittel om statistikk relatert til sosialtjenester i Orkland kommune (kap 10 i begge dokumenter).

Oversikt over disponerte boliger i kommunen er gitt i kapittel 15 i nøkkeltalldokumentene. Tallene viser at Orkland kommune har en stor andel deponerte boliger sammenliknet med utvalgte kommuner. Utleiegraden har variert de siste årene, fra 83% i 2022 til 92% i 2023.

2.3.3 Revisors vurdering

Kommunen har oversikt over behovet for både ordinære og tilpassede boliger for vanskeligstilte på boligmarkedet.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt. Kommunen har kartlagt sannsynlige endringer i behov for ulike typer kommunale boliger på sikt i Orkland kommune. Boligkontoret, flyktningetjenesten og bygg og eiendom har oversikt over nåværende behov for boliger.

2.4 Mål, strategier og tiltak

2.4.1 Revisjonskriterie

- Mål, strategier og tiltak for det boligsosiale arbeidet skal være egnet til å møte kartlagte utfordringer og behov innen boligområdet.

2.4.2 Funn

Målsettinger

Følgende målsettinger er formulert for det boligsosiale arbeidet i Orkland kommune i temaplanen (s.7):

- Kommunen skal jf. FNs bærekraftsmål utvikle seg på en bærekraftig måte, både sosialt økonomisk og miljømessig. For det boligsosiale arbeidet handler dette om å finne en balanse mellom det å ha verdige boliger til de som strever med å bo, og å sikre et trygt bomiljø for alle innbyggere i Orkland.
- Boligenes standard skal imøtekomme offentlige krav og lokale behov.
- Kommunen har som målsetting å skape et aldersvennlig samfunn der eldre og andre med nedsatt funksjonsevne kan ferdes trygt i hverdagen. Tilstrekkelig antall egnede og tilgjengelige boliger til denne gruppen for å redusere utgifter til helse- og omsorgstjenester i kommunen og utsette sykehjemsopphold.
- Ta i bruk hele kommunen for bosetting og videreutvikle levende tettsteder.
- Kommunen skal ta mot flykninger i henhold til kommunestyrets vedtak. Kommunen har ansvar for å tilby egnet bolig ved ankomst og å bistå i etableringen.

I intervju fremhever kommunalsjef at det er et mål at de som trenger bistand, bosettes så nært tjenestene som mulig. Eldre personer med forventet økt bistandsbehov og ensomhetsopplevelse kan ha nytte av å flytte nærmere helsetjenester og servicetjenester for å mestre sine liv lenger uten bistand fra kommunen.

Strategier og tiltak

Boligsosial handlingsplan

I temaplanen blir det beskrevet at hovedløsningen for å hjelpe vanskeligstilte på boligmarkedet er et større omløp på kommunale boliger. Det er ønskelig at kommunale leietakere skal bli veiledet over til private boliger, enten ved leie eller ved å eie. Virkemidlene husbanken har til rådighet er med på å stimulere vanskeligstilte småbarnsfamilier til å gå fra leie til å eie bolig. Dette vil føre til et mer stabilt bomiljø, bedre oppvekstvilkår og kan øke selvfølelsen og motivasjonen for å bli mer selvhjulpen. (s. 7)

Temaplanen sier at kommunen gjennom konkrete tiltak kan legge til rette for et helhetlig boligsosialt arbeid. Følgende 5 tiltak er presentert i planen (s. 21-22):

1. Økning av startlånsmidler og boligtilskudd. Dette har som mål at flere kan eie fremfor å leie, noe som vil føre til et større omløp i kommunens utleieboliger. Tiltaket omtales som «fra eie til leie».
2. Bygging av robuste småhus til «tunge» brukere («hardbruksboliger»). For å skape trygge boområder, skal husene bygges spredt og skjermet fra boområder med sårbare grupper.

3. Planlegge for tilrettelagte botilbud og boområder i kommunen, særlig med tanke på grupper som eldre og barnefamilier. Herunder stabile leve- og oppvekstvilkår, skole- og barnehageområder, og universell utforming.
4. Boligmøter og restanssemøter, som tiltak for godt samarbeid tverrfaglig rundt vanskeligstilte på boligmarkedet. Herunder, styrke informasjon og veiledning om både det private leiemarkedet og ulike ordninger for vanskeligstilte som ønsker seg inn på boligmarkedet.
5. Vurdere omfanget av kommunale boliger, og om det er hensiktsmessig for kommunen å redusere antallet boliger.

Under tiltak spesifikt for å bosette flyktninger står blant annet:

- Styrking av informasjon og veiledning om det private leiemarkedet og ordninger for vanskeligstilte som ønsker seg inn på boligmarkedet.
- Bosettingssted bør vurderes etter hvor i kommunen vedkommende kan skaffe seg jobb eller delta i frivilligheten, og flyktingenes individuelle fremtidsplaner og utdanningsbehov.

I temaplanen er strategier og tiltak videre utdypet på følgende måte:

- Som del av tiltak 1 og 4 har kommunen etablert et startlån-team og et samarbeid om restanseforebygging (se også kap. 2.5 om tverrfaglig samarbeid).
- I boligsosial handlingsplan er det under beskrivelsen av tiltaket «fra leie til eie» (tiltak 1) skissert at det skal utarbeides en liste over aktuelle boliger for salg, samt aktuelle kjøpere. De boligene som er aktuelle for salg er spesifisert i «Trafikklystila». Dette er boliger som kommunen ønsker å kvitte seg med grunnet beliggenhet, ifølge enhetsleder ved bygg og eiendom.
- Kartleggingen av kommunens boligmasse («Trafikklystila») skal benyttes som grunnlag for å gjøre prioriteringer av hvilke boliger kommunen ønsker å eie (tiltak 5). En del boliger er klassifisert som «røde», og er vurdert at bør rives eller selges.
- Ifølge boligsosial handlingsplan, er avvikling og salg av «røde» boliger (tiltak 5) tenkt som virkemiddel for å friggi midler til investeringsprosjekt for å realisere noe av behovet knyttet til nye boliger eller ombygging av eksisterende (s. 18), (jf. tiltak 3). Det vil være behov for boliger for eldre nært sentrum og nært sykehjem. Dette vil kunne avlaste hjemmetjenesten, og redusere behovet for sykehjemsplass. Mange av boligene er i dag ikke tilrettelagt for eldre og andre med funksjonshemninger, og kommunen mangler i dag hensiktsmessige bofellesskap for beboere med demens. Kommunen mangler robuste hus for leietakere med utagerende atferd. Det er behov for å legge til rette for tverrfaglig samarbeid rundt denne gruppen leietakere. Det er

videre behov for flere egnede boliger for flyktninger. Boligene bør være sentralt plassert grunnet begrenset kollektivtilbud i deler av kommunen, og det er behov for større enheter som kan huse store familier.

Kommunalsjef sier at det er gjort noen strategiske oppkjøp i kommunen, nært barneskole. Dette bekreftes av avdelingsleder ved bygg og eiendom. Dette er med tanke på å skape tilrettelagte botilbud (tiltak 3). Investeringene vises i regnskapstall for 2024 innen ansvarsområdet *kommunal disponerte boliger* (ikke revidert regnskap).

Avdelingsleder bygg og eiendom sier at boligene som var planlagt revet eller solgt måtte tas i bruk da kommunen bosatte et stort antall flyktninger, og at behovet for kommunale boliger endret seg siden 2020. Avvikling og salg av boliger er derfor utsatt. Boligene utleid til flyktninger ble satt i stand ved hjelp av flyktningsmidler, ifølge kommunalsjef.

I dokumentet kunnskapsgrunnlag som er publisert i tilknytning til handlingsplan med budsjett 2025-2028, står det at kommunen har behov for en tydeligere strategi for hvilke typer og hvor mange boliger kommunen skal eie på sikt, når flyktningskrisen er over (s.26).

Handlingsplan med budsjett

Tiltakene foreslått i temaplanen får effekt når de tas inn i kommunens handlingsplan med budsjett (temaplanen, s.22). Dette gjelder når gjennomføringen av tiltakene har økonomiske konsekvenser (s.3).

Det er i handlingsplan med budsjett 2024-2027 (kommunedirektørs forslag) referert til «Trafikklystlista». (s.63) Her står det at «det er foretatt en gjennomgang av alle kommunale boliger for å vurdere behovet opp mot tilbudet vi har i dag. Gjennomgangen viser at vi totalt sett har for mange boliger, men at vi mangler flere tilpassede robuste boliger.»

I handlingsplan med budsjett 2024-2027 (kommunedirektørs forslag) er det videre listet opp følgende tiltak (med status) innenfor området *boligsosialt arbeid* (s. 64-65) (utdrag):

- Oppstart av boligsosialt fagforum. Forumet skal fastsette overordnede strategier og interne rutiner, og være kommunens arena for internkontroll på området. Forumet skal bidra til at kommunen ivaretar sitt ansvar på det boligsosiale feltet i tråd med ny boligsosial lov av 2023.
- Det er innledet et samarbeid med lokale banker som del av tiltak «fra leie til eie».

- Arbeidet med å kartlegge kandidater for «fra leie til eie» blant personer med nedsatt funksjonsevne, og behov for døgnbemanning og boveiledning i forbindelse med slike boliger, er påbegynt.
- Det er startet arbeid knyttet til plassering av «hardbruksboliger».
- Det er startet arbeid for å stimulere til utbygging av boliger egnet for eldre.

Handlingsplan med budsjett 2025-2028 (kommunedirektørs forslag) (s. 60) viser bevilgning til investering i hardbruksboliger i 2025, i henhold til tiltak i boligsosial handlingsplan.

Bevilgningen var opprinnelig gjort for 2024, men er videreført til 2025. Det har ifølge kommunalsjef vært vanskelig å komme til enighet i kommunestyret om egnede tomter til hardbruksboliger. Det er enighet om at det er behov for slike boliger, men ikke hvor de skal bygges.

Under investeringer i handlingsplanen 2025-2028 (kommunedirektørs forslag) er det også satt av midler til brannsikring av boliger. Investeringene vises i kommunens årsregnskap 2024 (ikke revidert regnskap), som utbedringer av boliger i «Trafikklyslista» (se kap 4 i rapporten).

Kommunens strategiske boligsosiale arbeid er kort drøftet i handlingsplan for 2025-2028 (kommunedirektørs forslag). I avsnitt om innledning til mestringstjenestene står (s.139):

«En viktig faktor for å sikre at helsetjenestene i kommunen strekker til, er å legge til rette for utvikling av boliger tilpasset innbyggernes behov for å greie seg selv så lenge som mulig med færrest mulig tjenester. Dette er lettstelte boliger plassert i umiddelbar nærhet av våre helsetjenester, butikk og andre servicefunksjoner...» (tiltak 3).

Blant tiltak/prioriteringer/aktiviteter for området er følgende beskrevet om boligsosialt arbeid i handlingsplan 2025-2028 (kommunedirektørs forslag) (s. 141):

- Bidra til etablering av bærekraftige bo- og leveformer som stimulerer til egenmestring, sosiale møteplasser, livskvalitet og trygghet, gjennom bruk av Husbankens virkemidler og strategisk boligplanlegging. Med dette øke tilgangen på tilpassede boliger og egnede boalternativer for å redusere behovet for helsetjenester i samarbeid med privat næringsliv.

Blant prioriterte aktiviteter for bygg og eiendom er følgende foreslått i handlingsplan med budsjett 2025-2028 (kommunedirektørs forslag): Utvikle boligstrategi for kommunen, herunder hvor mange boliger kommunen skal eie av ulike kvalitet og hvor (s. 154).

2.4.3 Revisors vurdering

Mål, strategier og tiltak for det boligsosiale arbeidet er egnet til å møte kartlagte utfordringer og behov innen boligområdet.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt. Det er revisors vurdering at mål, strategier og tiltak beskrevet i kommunes temaplan (boligsosiale handlingsplan) er knyttet til det kartlagte utfordringsbildet i kommunen (se kap 2.3). Det er i handlingsplan med budsjett (kommunedirektørs forslag) forslag om prioriteringer i henhold til temaplanen.

2.5 Tverrfaglig samarbeid

2.5.1 Revisjonskriterie

- Kommunen skal sørge for samarbeid på tvers av sektorer og aktører innen det boligsosiale feltet.

2.5.2 Funn

Ansvar- og rolledeling i boligpolitikken er beskrevet i temaplanens kapittel 5.6. Det er flere tjenesteområder i kommunen som har roller i det boligsosiale arbeidet, både innen saksbehandling og tjenesteyting. I planen (s. 12-13) er roller, ansvar og oppgaver innen det boligsosiale arbeidet fordelt til tildelingskontoret (herunder boligkontoret), NAV, psykisk helse- og rusarbeid og flyktningetjenesten.

For å imøtekomme kravene i ny boligsosial lov (2023), har kommunen opprettet et boligsosialt fagforum. Forumet er tverrfaglig sammensatt og møtes månedlig. Forumet har oppgaven med å revidere kommunens boligsosiale handlingsplan. I «Mandat – Boligsosialt fagforum» står følgende: «Boligsosialt fagforum har til formål å ivareta et helhetlig perspektiv på boligsosialt arbeid i Orkland kommune... Forumet er tenkt sammensatt av et bredt lag av enheter i kommunen. Forumet skal fastsette overordnede strategier og interne rutiner for det boligsosiale arbeidet, og være kommunens arena for kommunens internkontroll på dette området. Fagforumet er ikke en arena hvor enkeltsaker skal drøftes.»

Boligsosialt fagforum er sammensatt av leder ved tildelings- og boligkontoret, representant fra boligkontoret, enhetsledere for psykisk helse og rusarbeid, friskliv og rehabilitering, hjemmetjeneste, bo og miljø, integrering og barne- og familietjenesten, avdelingsleder psykisk helse og rusarbeid, fagleder hjemmetjeneste, eiendomsforvalter fra tekniske tjenester, avdelingsleder bolig fra tekniske tjenester, NAV og regnskap/innkreving.

I tillegg til det strategiske arbeidet, legges det vekt på samarbeid mellom tjenesteområder i enkeltsaker. Leder av tildelingskontoret nevner som eksempel NAV, rus og psykisk helse, og bygg og eiendom som samarbeidspartnere.

Leder i NAV bekrefter at de har et tett samarbeid med boligkontoret. Dette er nødvendig for sikre at alle brukere får et tilbud uavhengig av om de har et midlertidig, akutt eller langvarig behov. NAV har ansvar for akutte saker, mens ordinær tildeling av bolig skjer av boligkontoret. For å avklare fordelingen av ansvar, er det utarbeidet felles rutine for NAV og boligkontoret for tildeling av midlertidig bolig.

Saksbehandlerne ved boligkontoret understreker viktigheten av tverrfaglig samarbeid i møte med beboere i kommunale boliger, herunder bosatte flyktninger. Mange av beboerne har sammensatte behov. Relevante samarbeidspartnere er rus og psykiatri og habiliteringstjenesten. I kartlegging av søkers økonomiske situasjon, blir NAV kontaktet etter samtykke fra søker. Tildeling av bolig eller avslag på søknad blir ifølge saksbehandlerne alltid vurdert i samråd med flere. Vedtak om kommunal bolig fattes ikke av en enkeltperson.

Kommunen har etablert et eget startlån-team bestående av boligkontoret, NAV og psykisk helse. Dette tiltaket har ifølge kommunalsjef helse og mestring bidratt til at flere familier har kunnet gått «fra leie til eie», som er ett av de vedtatte tiltakene i boligsosial handlingsplan.

Saksbehandlerne sier at det er ukentlige restansemøter med økonomiavdelingen i kommunen. Dette er hyppigere møtepunkt enn det var vært tidligere, og alle restanser drøftes i dette forumet. Det er et mål å finne en løsning før restansene bygger seg opp og gjelda blir for stor. Det er utarbeidet en egen rutine for restanseforebygging.

Ifølge kommunalsjef og leder ved tildelings- og boligkontoret er også Husbanken en sentral samarbeidsaktør for kommunen og rådgiver i arbeidet med ny temaplan.

Alle intervjuobjektene sier at tverrfaglig samarbeid i det boligsosiale arbeidet fungerer godt.

2.5.3 Revisors vurdering

Kommunen sørger for samarbeid på tvers av sektorer og aktører innen det boligsosiale feltet.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt. Kommunen har satt ned et tverrfaglig boligsosialt fagforum som leder kommunens strategiske boligsosiale arbeid. Det er praksis for tverrfaglig samarbeid om de som søker om bistand fra kommunen til bolig, i tildeling av bolig og oppfølging av beboer.

3 TILDELING AV KOMMUNAL BOLIG

Kommunen er etter boligsosialloven § 6 pliktig til å gi individuelt tilpasset bistand til vanskeligstilte på boligmarkedet. En type bistand er utleie av kommunale boliger. Dette kapittelet drøfter Orkland kommunens system og praksis for tildeling av kommunal bolig.

3.1 Problemstilling

Det er utarbeidet følgende problemstilling for temaet:

- Har kommunen system og praksis for at tildeling av kommunale boliger skjer i tråd med kommunens kriterier?

I det følgende er revisjonskriterier, funn og vurderinger som er relevant for å besvare problemstillingen delt inn i sju undertema. Utledningen av revisjonskriteriene for denne problemstillingen finnes i vedlegg 1. Hovedkilde til kriteriene er Orkland kommunes egne kriterier og vilkår for tildeling av kommunal bolig.

3.2 Vurdering av om søker er vanskeligstilt på boligmarkedet

3.2.1 Revisjonskriterie

- Tildelingskontoret skal ta stilling til om den som søker om kommunal bolig er å regne som vanskeligstilt på boligmarkedet.

3.2.2 Funn

Kommunens egne kriterier for tildeling av kommunale boliger er gjort tilgjengelig for innbyggerne på kommunens hjemmesider¹⁶. Som kriterie og vilkår for å motta tjenesten er det presisert at søker må ha lovlig opphold i Norge og at kommunen må vurdere at vedkommende er vanskeligstilt på boligmarkedet.

Leder ved tildelings- og boligkontoret sier at de har utarbeidet en vedtaksmal som de benytter som utgangspunkt for å kvalitetssikre oppbygning og innhold i vedtakene. Revisor har gjennomgått vedtaksmalen. Første setning i malen er en vurdering av om vedkommende er vurdert som vanskeligstilt på boligmarkedet, med henvisning til regelverket

¹⁶ <https://www.orkland.kommune.no/tildeling-av-kommunale-boliger.516078.no.html>

¹⁷ <https://www.orkland.kommune.no/kommunal-bolig.512029.106tcef47.tct.html>

(boligsosialloven § 7). Malen inneholder forslag til tekst ved avslag og innvilgelse, med utgangspunkt i denne vurderingen.

Saksbehandlerne forteller om praksis for tildeling. De sier at for å få tildelt kommunal bolig, skal søker være vurdert som vanskeligstilt i boligmarkedet. Dette innebærer en todelt vurdering. Vedkommende skal ha vansker med å skaffe seg bolig, og problemer med å beholde bolig. Begge disse to punktene må være oppfylt for å bli vurdert som vanskeligstilt på boligmarkedet.

Revisor har gjennomgått eksempler på enkeltvedtak om tildeling av og avslag på søknad om kommunale boliger i Orkland kommune. Alle vedtakene er satt opp på samme måte og ser ut til å være skrevet ved hjelp av mal. Dette er ikke samme mal som revisor fikk oversendt fra tildelingskontoret. Vedtakene viser til en vurdering av om søker oppfyller kommunens kriterier for tildeling, der ett av kriteriene er at søker er uten fast eller egnet bolig og/eller mulighet til å skaffe seg bolig selv, men begrepet vanskeligstilt i boligmarkedet er ikke nevnt.

3.2.3 Revisors vurdering

Tildelingskontoret tar stilling til om den som søker om bistand fra kommunen er å regne som vanskeligstilt på boligmarkedet.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt. Kommunen har opplyst til sine innbyggere på hjemmesiden at dette er en forutsetning for å få tildelt kommunal bolig. Kommunen har rutiner som legger til rette for at denne vurderingen blir gjort gjennom standardformuleringer i vedtaksmal. Saksbehandlerne vurderer om søker er vanskeligstilt på boligmarkedet når vedtak fattes. Denne vurderingen er imidlertid ikke gjengitt eksplisitt i vedtakene vi har gjennomgått.

3.3 Enkeltvedtak om kommunal bolig

3.3.1 Revisjonskriterie

- Tildelingskontoret, ved avdelingsleder, skal fatte enkeltvedtak om det skal gis eller avslås bistand til søker.

3.3.2 Funn

Kommunen fatter et enkeltvedtak som svar på søknad om kommunal bolig. Vedtakene skrives i saksbehandlingssystemet Public 360.

Ved vedtak om tilbud om bolig, får søker et konkret tilbud på en bestemt bolig/adresse. Ved avslag gir saksbehandlerne informasjon om hvilken annen type bistand søker kan få. For eksempel hjelp til å søke startlån, informasjon om gjeldsrådgivning eller psykisk helsehjelp.

Tildeling av kommunale boliger skjer ifølge kommunens hjemmeside etter delegert myndighet fra rådmannen til avdelingsleder på tildelingskontoret. Leder ved tildelings- og boligkontoret forteller at hun signerer alle vedtak før de sendes ut.

Alle gjennomgåtte enkeltvedtak inneholder informasjon om delegert myndighet til å fatte vedtak. Vedtakene er underskrevet med saksbehandlers navn, og i ett av tilfellene også leder ved tildelings- og boligkontoret. Ifølge leder er alle vedtak elektronisk signert av henne.

3.3.3 Revisors vurdering

Tildelingskontoret, ved avdelingsleder, fatter enkeltvedtak om det skal gis eller avslås bistand til søker.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt. Søknader om bistand blir besvart med enkeltvedtak. Leder av tildelings- og boligkontoret, som har delegert myndighet, signerer alle vedtak elektronisk.

3.4 Tildeling etter kommunens generelle kriterier

3.4.1 Revisjonskriterie

- Boliger kan tildeles søkere som oppfyller kommunens generelle tildelingskriterier:
 - Søker må som hovedregel ha bodd og vært folkeregistrert i kommunen i minst ett år, eller ha en annen nær tilknytning til kommunen.
 - Søker er uten fast eller egnet bolig og/eller mulighet til å skaffe seg bolig selv.
 - Søker må som hovedregel være over 18 år.

3.4.2 Funn

Leder ved tildelings- og boligkontoret sier at kommunen har en saksflyt i Compilo, som viser saksgangen ved tildeling. Vi har fått tilsendt rutinen fra Compilo.

Saksflyten viser til kartleggings skjema og skjema for risikovurdering som del av saksbehandlingen. Ifølge leder ved tildelings- og boligkontoret og saksbehandlerne, blir kartleggings skjemaet brukt i forbindelse med innhenting av opplysninger for å sikre at saken blir tilstrekkelig opplyst. Skjema for risikovurdering blir brukt for å vurdere risiko knyttet til søkers bo-egne. Slike risikovurderinger er obligatorisk dokumentasjon i forsikringsavtaler knyttet til kommunens utleieboliger.

Revisor har fått tilsendt kartleggings skjemaet og skjema for risikovurdering. Det er i kartleggings skjemaet listet forslag til spørsmål for å utrede søkers situasjon: Spørsmålene omfatter:

- Søkers nåværende bosituasjon, herunder om søker har forsøkt å finne bolig på det private markedet
- Botid i Orkland kommune, med kommentar om å sjekke opp mot register
- Om søker har førerkort og tilgang på bil
- Økonomisk situasjon
- Om søker er i arbeid eller under utdanning
- Tillatelse til å kontakte andre instanser

Ifølge saksbehandler blir søker kontaktet på telefon kort tid etter mottak av søknaden, for å avklare at boligkontoret kan innhente informasjon fra andre instanser og ha samarbeidsmøter om saken ved behov. Boligkontoret bruker ofte NAV som kilde til informasjon om økonomisk situasjon.

Saksbehandlerne sier at søkers alder og botid i kommunen sjekkes opp mot register. Det er sjelden kommunen mottar søknad fra søkere under 18 år. De sier videre at de fleste eldre som søker bolig, søker om omsorgsbolig. Omsorgsboliger blir ikke tildelt av boligkontoret, men av helsetjenesten. Det er tilfeller der senior flyktninger (over 60 år) får tilbud om bolig som del av den ordinære bosettingen. Kommunen har noen boliger med universell utforming, hvor personer med funksjonsnedsettelse kan bo, men dette er et fåtall.

Saksbehandlerne sier at de ikke kan se relevant informasjon om søker fra andre instanser på en effektiv måte i Public 360, og at det er vanskelig å skaffe seg ryddig bakgrunnsinformasjon til saken i møte med søker. Saksbehandlerne bruker derfor mye tid på å kartlegge saken.

Vedtaks gjennomgang viser at informasjon om bakgrunn og begrunnelse i vedtakene er kortfattet. Begrunnelsen for vedtaket er oppsummert i en setning. I vedtak om innvilgelse av kommunal bolig er søker vurdert til «å ikke kunne finne bolig på det private markedet selv». I vedtak om avslag er begrunnelsen at vedkommende «ikke fyller kriteriene».

3.4.3 Revisors vurdering

Kommunen tildeler boliger til søkere som oppfyller kommunens generelle tildelingskriterier:

- Søker må som hovedregel ha bodd og vært folkeregistrert i kommunen i minst ett år, eller ha en annen nær tilknytning til kommunen.
- Søker er uten fast eller egnet bolig og/eller mulighet til å skaffe seg bolig selv.
- Søker må som hovedregel være over 18 år.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt. Kommunens rutiner for kartlegging av saker inneholder spørsmål som svarer ut kommunens generelle tildelingskriterier, og saksbehandlerne har praksis for å vurdere om søker oppfyller disse punktene. Ved vedtak om avslag, er dette begrunnet med at søker ikke fyller kommunens kriterier. Relevante opplysninger for saken og vurderingene som er gjort, kommer i liten grad frem i vedtakene.

3.5 Helhetlig perspektiv og barnets beste

3.5.1 Revisjonskriterie

- Ved tildeling av bolig skal det gjøres en helhetlig vurdering av om søker passer inn i det etablerte bomiljøet, boligens egnethet, og sosiale, helsemessige og medisinske grunnlag for tildelingen, herunder barnets beste.

3.5.2 Funn

Ved tildeling av bolig og prioritering mellom søkere, veier det helhetlige perspektivet tungt. Saksbehandler forteller at de gjør skjønnsmessige vurderinger, der barnets beste, økonomisk situasjon og uegnet bolig er deler av en helhetsvurdering. Vurderingene tar utgangspunkt i kriteriene på kommunens hjemmeside. Dette kan også ha betydning for *hvor* søker får tilbud om bolig, eller hvilken type bolig som blir tilbudt. Eksempler på forhold som har betydning er bomiljø, skolekrets, psykisk og fysisk helse, nåværende bosituasjon (bomiljø, standard, størrelse etc), psykososiale forhold, eller økonomisk situasjon.

Det holdes ukentlige saksfordelingsmøter der enkeltsaker blir drøftet. Her deltar saksbehandlerne, tildelingskontoret v/ leder, medarbeidere innen helse som tildeler omsorgsboliger, helsetjenester, flyktingetjenesten, og bygg og eiendom. Psykisk helse og rustjenesten blir involvert i saker hvor de kjenner søker, blant annet med tanke på å finne egnet lokasjon og egnet type bolig. Avgjørelsen om tildeling av bolig eller avslag på søknaden blir ikke tatt av én person eller saksbehandler. I alle saker snakker saksbehandlerne med samarbeidende instanser, som NAV, lege, psykisk helse og rus etc. Ingen avslag eller innvilgelser skjer uten involvering fra andre instanser.

Saksbehandlerne sier at de kan innvilge bytte av bolig, dersom beboer har endringer i funksjonsnivå. For eksempel kan dette være overflytting fra hardbruksbolig til ordinær bolig dersom beboer har økt funksjonsevne, eller vice versa.

Saksbehandlerne sier at det har vært tilfeller hvor mindreårige har søkt om kommunal bolig i samråd med barnevernet. Da har kommunen hjulpet vedkommende med å finne bolig på det private leiemarkedet, og dette har vært ansett som en bedre løsning for barnet. Kommunale boliger er ofte lokalisert i samme område, og andre leietakere kan ha sammensatte og store utfordringer og utgjøre et ugunstig miljø for mindreårige. Barnets beste blir vurdert i slike tilfeller.

Saksbehandlerne sier at ved prioritering mellom søkere (det vil si når det er flere søkere som oppfyller kriteriene for tildeling av bolig enn det er tilgjengelige boliger), diskuterer saksbehandlerne sakene seg imellom eller i ukentlige saksfordelingsmøter. Saksbehandlerne sier at det er sjelden det er uenighet om hva som blir vedtaket.

3.5.3 Revisors vurdering

Ved tildeling av bolig blir det gjort en helhetlig vurdering av om søker passer inn i det etablerte bomiljøet, boligens egnethet, og sosiale, helsemessige og medisinske grunnlag for tildelingen. Barnets beste er en del av vurderingen.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt. Vedtak om tildeling av bolig, og hvilken bolig som tildeles, er gjort med bakgrunn i en helhetlig vurdering. Det er rutine for å diskutere saker i tverrfaglig forum, for å finne egnet lokasjon og egnet type bolig for søker. Vurdering av barnets beste har betydning for hvilken bolig som blir tildelt, for eksempel når det gjelder bomiljø.

3.6 Tildeling av bolig for begrenset bolengde

3.6.1 Revisjonskriterie

- Søkere skal som hovedregel tildeles kommunal bolig for begrenset bolengde.

3.6.2 Funn

Det står i alle gjennomgåtte vedtak at kommunale boliger er midlertidige boliger. I vedtakene er ikke varighet på leieforholdet nærmere presisert. Ifølge saksbehandlerne er en tidsramme på 3 år lagt inn i kontrakten. Det kan skrives ny 3-årskontrakt når perioden er utgått, det blir da ikke fattet nytt vedtak.

Tilsendte vedtaksmal inneholder ikke punkt om at bolig tildeles midlertidig.

Saksbehandlerne sier at de legger vekt på å veilede søker til å finne en bolig på det private markedet fremfor i kommunal leie, i de tilfellene der det er hensiktsmessig.

3.6.3 Revisors vurdering

Søkere blir tildelt kommunal bolig for en begrenset bolengde.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt. I vedtakene om tildeling av kommunal bolig er det opplyst om at dette er en midlertidig ordning. I utleiekontrakten er det presisert at boligen tildeles for 3 år.

3.7 Tildeling av boliger til nybosatte flyktninger

3.7.1 Revisjonskriterie

- Nybosatte flyktninger skal få tilbud om bolig ved ankomst.

3.7.2 Funn

Saksbehandler som tildeler flyktningeboliger, forteller om prosedyren ved bosetting av flyktninger i kommunen. Bolig til flyktninger *skal* stå klar ved ankomst. Boligkontoret får epost fra IMDi (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet) via flyktningetjenesten i kommunen, med informasjon om flyktninger som er ventet til kommunen. Saksbehandler svarer flyktningetjenesten med et konkret forslag til bolig og når denne vil stå ledig. Boligkontoret får

så svar om tilbudet er egnet til de aktuelle flyktningene. Bosetting forutsetter at kommunen har en egnet bolig.

Kommunen har egne boliger avsatt til formålet flyktningeboliger. Mange av flyktningeboligene er leid ut av private. Det kan veksles mellom boliger avsatt til flyktninger og ordinære boliger, dersom det er hensiktsmessig for å matche søker med egnet type bolig eller beliggenhet. Vurderingen til grunn her kan være nærhet til skoler, universell utforming eller endring i funksjonsnivå eller funksjonsnedsettelse hos beboer eller søker.

Ifølge saksbehandler er alle vedtak om bolig til flyktninger like (etter samme mal) med unntak av personopplysninger og kort informasjon om boligen. Revisor har sett på denne malen.

I mal for vedtak om flyktningebolig er det presisert at «nybosatte flyktninger i kommunen får tilbud om bolig ved ankomst, da Orkland kommune er forpliktet til å skaffe bolig ved første gangs bosetting av flyktninger.» Delegert myndighet til vedtak og informasjon om at utleieboliger er midlertidige boliger er presisert i malen.

3.7.3 Revisors vurdering

Nybosatte flyktninger får tilbud om bolig ved ankomst.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt. Boligkontoret mottar henvendelse fra IMDi når det skal bosettes flyktninger i kommunen. Boligkontoret melder inn et konkret forslag til flyktningebolig til IMDi, som godkjenner forslaget slik at egnet bolig står klar ved ankomst. Kommunens plikt til å skaffe bolig til nybosatte flyktninger er presisert i vedtaket som sendes vedkommende som skal bosettes i kommunen.

3.8 Dokumentasjon av saksgang

3.8.1 Revisjonskriterie

- Relevante opplysninger for saken og vurderinger av om søker skal tildeles kommunal bolig, bør dokumenteres.

3.8.2 Funn

Saksbehandling ved boligkontoret skjer i saksbehandlingssystemet Public 360.

Saksbehandlerne forteller at det er lite av dokumentasjon og vurderinger som legges i

systemet, og det er mange av vurderingene som ikke er mulig å ettergå. I Public 360 ligger det stort sett kun søknad og vedtaksbrev til hver sak. I noen tilfeller blir det notert logg fra telefonsamtaler, men dette er ikke vanligste praksis.

Saksbehandlerne sier at det gjøres helhetlige vurderinger av hver sak med tverrfaglige innspill, men mye av dette er ikke like godt dokumentert. For eksempel blir det arkivert lite av informasjonen fra samarbeidsinstanser som er relevant for saken. Saksbehandlerne sier videre at de i liten grad kan se relevant informasjon om søker fra andre instanser i kommunen i systemet når saken skal kartlegges.

Saksbehandlerne sier at det blir lagt vekt på å skrive korte og konsise vedtak. Tilsendte vedtaksmal har et avsnitt til saksopplysninger først i vedtaket, hvor fakta i saken skal gjengis.

Saksgjennomgangen viser at det står lite informasjon om søkers situasjon i vedtaksbrevene.

Saksbehandlerne sier at det er så lite informasjon om sakene i vedtak og i saksbehandlingssystem, gjør det vanskelig å etterprøve vedtak. For eksempel ved klager eller i tilfeller hvor den 3-årige boligkontrakten er over, og det må gjøres en ny vurdering av om boforholdet skal fortsette (ny kontrakt).

3.8.3 Revisors vurdering

Relevante opplysninger for saken og vurderinger av om søker skal tildeles kommunal bolig, blir i liten grad dokumentert.

Revisor vurderer kriteriet som ikke oppfylt. Saksopplysninger og vurderinger som er gjort i hver enkelt sak, er i liten grad dokumentert. Sett i sammenheng med kortfattede vedtak, gir dette begrenset mulighet for å etterprøve vedtak, for eksempel ved klager. Mangel på dokumentasjon trekkes også frem av saksbehandlerne som en ulempe i tilfeller hvor det blir vurdert å gi beboer ny kontrakt etter 3 år i utleiebolig. I vedtaksmalen vi har fått tilsendt av tildelingskontoret, er det satt av et avsnitt til saksopplysninger. Det er revisors vurdering at bruk av denne malen kan gi mer utfyllende vedtak.

4 SYSTEM FOR VEDLIKEHOLD

I dette kapitlet ser vi på kommunens systemer for vedlikehold av kommunale boliger. Rapporter fra undersøkelser om eiendomsforvaltning i norske kommuner peker på at oversikt over tilstand og vedlikeholdsbehov, og en plan for vedlikehold av byggene, er sentrale element i et slikt system.

4.1 Problemstilling

Det er utarbeidet følgende problemstilling for temaet:

- Har Orkland kommune system som kan ivareta vedlikehold av kommunens utleieboliger?

I det følgende er revisjonskriterier, funn og vurderinger som er relevant for å besvare problemstillingen delt inn i to undertema; oversikt over tilstand og vedlikeholdsbehov, og plan for vedlikehold. Utledningen av revisjonskriteriene finnes i vedlegg 1.

4.2 Oversikt over tilstand og vedlikeholdsbehov

4.2.1 Revisjonskriterier

- Kommunen bør ha en oppdatert oversikt over tilstanden til kommunale boliger og behovet for vedlikehold i boligene.
- Kommunen bør ha system og rutiner for regelmessig vurdering av tilstand og vedlikeholdsbehov av kommunens utleieboliger.

4.2.2 Funn

I 2020 ble det gjennomført en gjennomgang av boligmassen i Orkland kommune med mål om å kartlegge omfanget av boliger og tilstanden på boligene. Bakgrunnen for kartleggingen var at mange av boligene stod tomme, og at det var et stort vedlikeholdsbehov på en del av boligmassen. Resultatene av kartleggingen er oppsummert i «Trafikklystila». Lista ble lagt frem for formannskapet september 2020 som del av orientering om kommunens boligmasse – status og behov, orienteringssak 19/20. Gjennomgangen er i boligsosial handlingsplan oppsummert med at det er et stort vedlikeholdsbehov på kommunens boligmasse.

Enhetsleder bygg og eiendom forteller at «Trafikklystila» er en oversikt over tilstanden på kommunens boliger, hvilke boliger kommunen ønsker å beholde, hvilke som trenger

vedlikehold i løpet av de neste årene, og hvilke kommunen ønsker å kvitte seg med. Boliger klassifisert som «grønne» har ingen store vedlikeholdsbehov de neste fem årene. «Gule» er boliger med moderat til stort vedlikeholds-, investerings- eller ombyggingsbehov, hvor det kreves bevilgninger for å få gjennomført utbedringer. «Gule» boliger inkluderer også prosjekter for å gjøre boligene bedre tilpasset boligsosiale behov. Under «rød» kategori er boliger som anbefales solgt, revet eller at utleie avvikes på grunn av boligens standard. Boliger som er kandidater for «fra eie til leie» ligger også i denne kategorien. Boliger som er planlagt solgt til leietakere er primært boliger kommunen ønsker å kvitte seg med på grunn av beliggenhet i kommunen, ikke fordi de er i svært dårlig stand. Ved salg av bolig blir det utarbeidet en tilstandsrapport i samarbeid med eiendomsmegler. Ifølge enhetsleder bygg og eiendom, er ikke lista «Trafikklystila» revidert eller behandlet politisk siden 2020.

Enhetsleder, avdelingsleder og arbeidsleder ved bygg og eiendom sier at kommunen skaffer seg oppdatert oversikt over boligene gjennom årlige inspeksjoner i forbindelse med brannrunder. Brannrunder gjennomføres som del av årshjulet, og rutine for dette er etablert i modul for brannbok i systemet LAFT. Kartlagte behov tas inn i driftsmøtet, hvor vaktmesterne drøfter og fordeler saker. Tilstandsvurderinger legges inn i LAFT og visualiseres med bilder. Dette er i hovedsak til internt bruk, men dersom det avdekkes større behov, kan det danne grunnlag for innspill til budsjettprosessen. Revisor har fått sjekklister for brannrunden oversendt og gjennomgått disse.

I LAFT-systemet er det dermed en oppdatert oversikt over en stor del av boligene etter den årlige brannrunden. Arbeidsleder ved bygg og eiendom forteller at det ikke er alltid driftspersonell er velkomne hos alle beboerne, og at de derfor ikke får kartlagt alle boligene. I noen tilfeller drar driftspersonell flere sammen for å ivareta egen sikkerhet.

Ifølge leder for tildelings- og boligkontoret er det rutiner for utvask ved bytte av leietaker, og utvask skal godkjennes. Ansatte ved bygg og eiendom vurderer boligen og eventuelle avvik i forbindelse med sjekk av utvask.

Saksbehandlerne ved boligkontoret har tilgang til en utleie-modul i LAFT som gir oversikt over boligobjekter kommunen har og status for disse, for eksempel om de står ledige, er utleid, eller er under oppussing. Saksbehandlerne sier at de har en viss oversikt over boligene, men at de savner noen typer informasjon i LAFT. Det er ikke gjort synlig hvilken tilstand boligen er i eller hvilke vedlikeholdstiltak som trengs i deres modul. Dette er en ulempe når de skal finne en egnet bolig til søker. Saksbehandler forteller videre at boligkontoret har tett dialog og ukentlige møter med bygg og eiendom og får relevant informasjon der.

4.2.3 Revisors vurdering

Kommunen har en oversikt over tilstanden til kommunale boliger og behovet for vedlikehold i boligene.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt. «Trafikklystila» fra 2020 er en oversikt over tilstanden til kommunale boliger og sier noe om vedlikeholdsetterslepet i de kommunale boligene. Oversikten ble lagt frem for formannskapet i 2020.

Kommunen har system og rutiner for regelmessig vurdering av tilstand og vedlikeholdsbehov av kommunens utleieboliger.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt. Årlige brannrunder og rutiner for sjekk av bolig ved bytte av leietaker sørger for at tilstandsinformasjon og vedlikeholdsbehov for mange av boligene er oppdatert i systemet LAFT. Dette er i hovedsak informasjon til internt brukt, som ikke legges frem for politisk nivå, unntatt i enkelttilfeller. Saksbehandlerne ytrer at de savner oversikt over utleieboligenes tilstand i utleiemodulen i LAFT.

4.3 Plan for vedlikehold

4.3.1 Revisjonskriterier

- Kommunen bør ha en vedlikeholdsplan for kommunale boliger med forslag til prioriteringer og beregnede utbedringskostnader.
- Vedlikeholdsplanen bør inngå som beslutningsgrunnlag i kommunens budsjettprosess.
- Kommunen bør ha et system for innmelding, koordinering og prioritering av løpende vedlikeholdsoppgaver knyttet til sine utleieboliger.

4.3.2 Funn

Arbeidsleder ved bygg og eiendom forteller at det ikke foreligger en vedlikeholdsplan for kommunale boliger, kun for formålsbygg. Driftspersonell skaffer seg en intern oversikt over hva som må utbedres gjennom brannrundene. Enhetsleder bygg og eiendom sier at «Trafikklystila», som er lagt frem for politisk nivå 2020, sier *noe* om vedlikeholdsbehovet for den enkelte enhet, og kan brukes til å prioritere mellom tiltak i en 4-5-årsperiode. Den sier også noe om hvilke enheter kommunen ønsker å beholde eller avhende.

Enhetsleder sier at enheten i økende grad har tatt i bruk flere av modulene i LAFT de siste årene, og det blir lagt inn informasjon om boligene fortløpende. LAFT inneholder dermed oppdatert informasjon om vedlikeholdsbehov, og systemet kan bli benyttet til helhetlig planlegging. Det er foreløpig ingen vedlikeholdsplan for kommunale boliger i LAFT.

Revisor har gjennomgått «Trafikklyslista». Lista viser tydelig hvilke enheter som er aktuelle for «fra leie til eie» og hvilke enheter som bør rives («røde» boliger). Til de «gule» boligene er det knyttet kommentarer om (større) vedlikeholdsbehov innvendig og/eller utvendig. Det er for mange av enhetene ikke presisert hvilke vedlikeholdstiltak som er anbefalt og beregnet kostnad for dette. «Grønne» boliger, uten behov for tiltak de neste fem årene, er også tydelig markert. Av saksfremlegget til orienteringssaken hvor «Trafikklyslista» er vedlagt, går det frem at oversikten skal fungere som en orientering om det som vil komme i arbeidet med budsjettet og økonomi- og handlingsplanen 2021-2024, hvor de prioriterte tiltakene vil være mer nøyaktig beskrevet med økonomiske konsekvenser. Trafikklyslista ble lagt frem for formannskapet i 2020, men har ikke vært til politisk behandling siden da.

Revisor ser ikke at tilstand og vedlikeholdsbehov i kommunens boliger er omtalt i kunnskapsgrunnlagsdokumentene publisert i tilknytning til handlingsplan med budsjett 2024-2027 eller 2025-2028.

Enhetsleder sier at bygg og eiendom har fått bevilget noen investeringsmidler til boliger inneværende 4-årsperiode. Dette er til tiltak nevnt i «Trafikklyslista». Imidlertid har budsjettprosessen vært krevende fordi enheten det siste året har hatt merforbruk. Det ble i budsjettprosessen rettet fokus mot å håndtere merforbruk, og rette innsatsen mot omorganisering fremfor investeringer på boliger.

Handlingsplan med budsjett 2025-2028 (kommunedirektørs forslag) viser forslag om å bevilge midler til bygging av «hardbruksboliger», og til brannsikringstiltak for boliger.

I kommunens regnskapstall for 2024 (ikke revidert regnskap), kommer det fram at det er gjort investeringer relatert til kommunale boliger. På ansvarsområdet *kommunalt disponerte boliger*, er det 8 poster med investeringstiltak for boliger registrert i «Trafikklyslista». Dette er tre boliger som er klassifisert som «gule», og fem boliger som er klassifisert som «grønne». Noen av investeringene er merket brannsikringstiltak, som bevilget i handlingsplan med budsjett 2025-2028. Regnskapstallene viser at det til sammen er gjort investeringer på området for omtrent 12 millioner kroner. Noe av investeringene er oppkjøp av boliger.

Systemet LAFT blir brukt for innmelding av vedlikeholdsoppgaver. Innmelding av vedlikeholdsoppgaver skjer ved at ansatte legger inn løpende vedlikeholdsbehov i LAFT, i

forbindelse med brannrunder, eller ved at beboere melder behov gjennom servicetorget, tildelingskontoret eller driftspersonell. Alle innmeldte behov registreres som arbeidsordre i LAFT. Arbeidsleder ved bygg og eiendom fordeler oppgavene til de som er egnet til å utføre jobben. Det avholdes jevnlig driftsmøter, hvor driftspersonellet møtes og drøfter og fordeler saker.

4.3.3 Revisors vurdering

Kommunen har ikke en vedlikeholdsplan for kommunale boliger med forslag til prioriteringer og beregnede utbedringskostnader.

Revisor vurderer kriteriet som ikke oppfylt. Kommunen har ikke en vedlikeholdsplan for kommunale boliger som inneholder konkrete tiltak eller kostnader. «Trafikklystila» er veiledende for prioriteringer mellom tiltak, og sier noe overordnet om behovet for vedlikehold. Systemet LAFT har potensial til å benyttes til planlegging, men inneholder per 2024 ikke vedlikeholdsplan for kommunale boliger.

Kommunen har ikke vedlikeholdsplan som del av beslutningsgrunnlag i kommunens budsjettprosess.

Revisor vurderer kriteriet som delvis oppfylt. Kommunen har ikke vedlikeholdsplan for kommunale boliger, men oversikt over tilstand og vedlikeholdsbehov er formidlet til politisk nivå gjennom «Trafikklystila». Lista ble lagt frem for formannskapet i 2020 som orientering for budsjettprosessene, men har ikke vært til politisk behandling siden da. Videre er det fremmet forslag om å bevilge investeringsmidler til vedlikehold av kommunale boliger i handlingsplan med budsjett (kommunedirektørs forslag) 2025-2028, i tråd med tiltak i boligsosial handlingsplan.

Kommunen har et system for innmelding, koordinering og prioritering av løpende vedlikeholdsoppgaver knyttet til sine utleieboliger.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt. Kommunen benytter systemet LAFT til dette formålet. Flere moduler i systemet er tatt i bruk de siste årene. Utstrakt bruk medfører at systemet holdes oppdatert og kan bli benyttet som grunnlag i helhetlig planlegging.

5 KONKLUSJONER OG ANBEFALINGER

5.1 Konklusjon

Vi konkluderer med at Orkland kommune har system som ivaretar kommunens boligsosiale ansvar. Kommunen har kartlagt behovet for ulike typer boliger i kommunen. Det er fastsatt mål, strategier og tiltak i kommuneplanen som er egnet til å møte kartlagte behov og utfordringer innenfor området. Kommunen sørger for samarbeid mellom sektorer og aktører innen det boligsosiale feltet.

Vi konkluderer med at kommunen i hovedsak har system og praksis for at tildeling av kommunale boliger skjer i tråd med kommunens kriterier. Skriftlige rutiner sikrer at saken blir tilstrekkelig opplyst og at sentrale vurderinger blir gjort, og vedtaksmal legger til rette for at saksopplysninger og vurderinger kommer frem i vedtaket. Praksis for tildeling av bolig er i tråd med kommunens kriterier. Gjennomgang av enkeltvedtak og intervjuinformasjon viser imidlertid at kommunen i liten grad dokumenterer relevant informasjon for saken eller vurderinger som er gjort. Bruk av vedtaksmalen kan sikre at relevante punkter kommer med i vedtakene.

Vi konkluderer med at Orkland kommune delvis har system som kan ivareta vedlikehold av kommunens utleieboliger. Kommunen har oversikt over tilstand og vedlikeholdsbehov i sine boliger, men det er ikke utarbeidet vedlikeholdsplan med konkrete tiltak og kostnader knyttet til disse. Følgelig mangler et viktig informasjonsgrunnlag til kommunens budsjettprosess. Kommunen har et system for innmelding, koordinering og prioritering av løpende vedlikeholdsoppgaver.

5.2 Anbefalinger

Revisor anbefaler kommunen å

- vurdere å benytte vedtaksmal for vedtak om kommunal bolig for å sikre at relevante opplysninger og vurderinger kommer med i vedtaket
- dokumentere relevante opplysninger for saken og vurderinger som er gjort i forbindelse med vedtak om kommunal bolig
- utarbeide en vedlikeholdsplan for kommunale boliger med forslag til tiltak, prioriteringer og beregnede utbedringskostnader

KILDER

- Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsordningen (sosialtjenesteloven), 2009 §. Åpnet 30. juli 2024. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-12-18-131>.
- Helse- og omsorgsdepartementet. Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven), 2011 §. Åpnet 30. juli 2024. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2011-06-24-30>.
- Kommunal- og distriktsdepartementet. «Alle trenger et trygt hjem - Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken 2021-2024», 2020. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonal-strategi-for-den-sosiale-boligpolitikken-2021-2024/id2788470/>.
- . Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet (boligsosialloven), 2023 §. Åpnet 30. juli 2024. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2022-12-20-121>.
- . «Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)», 2008.
- Kommunal- og moderniseringsdepartementet. «NOU 2004: 22 Velholdte bygninger gir mer til alle», 2004. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2004-22/id387767/>.
- KS. «Bedre eiendomsforvaltning og vedlikehold - en veileder for Folkevalgte og rådmenn», 2009.
- KS: rapport fra Multiconsult og PWC. «Tilstanden i kommuners og fylkeskommuners bygningsmasse - Fra forfall til forbilde», 2008.
- Multiconsult & PWC. «Vedlikehold i kommunesektoren», 2008.
- Norges kommunerevisorforbund, NKRF. «RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon», 2020. https://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/RSK_RevisjonsStandard_Kommune/RSK_001_Standard_for_forvaltningsrevisjon_200812.pdf.
- Orkland kommune. «Boligsosial handlingsplan », 2022. https://img5.custompublish.com/getfile.php/5040923.2685.qitzltnnwtntap/boligsosial_handlingsplan_vedtatt_220427.pdf?return=www.orkland.kommune.no.
- Regjeringen. «Bolig for velferd, nasjonal strategi for boligsosialt arbeid (2014-2020)», 2014. https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kmd/boby/nasjonal_strategi_boligsosialt_arbeid.pdf.
- Sivilombudet. <https://www.sivilombudet.no/utvalgte-tema/god-forvaltningsskikk/>
- www.imdi.no/planlegging-og-bosetting/kommunens-arbeid/boliger-til-flyktninger/
- www.orkland.kommune.no
- www.statsforvalteren.no

VEDLEGG 1 – UTLEDNING AV REVISJONSKRITERIER

Ifølge forskrift om kontrollutvalg og revisjon (§15) skal det etableres revisjonskriterier for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Revisjonskriterier er de krav og forventninger som forvaltningsrevisjonsobjektet skal revideres/vurderes i forhold til. Disse kriteriene skal være begrunnet i, eller utledet av, autoritative kilder innenfor det reviderte området. Slike autoritative kilder kan være lov, forskrift, forarbeider, rettspraksis, politiske vedtak (mål og føringer), administrative retningslinjer, samt statlige føringer og praksis. Deler av utledningen er hentet fra tidligere forvaltningsrevisjonsrapporter fra Revisjon Midt-Norge SA. I denne forvaltningsrevisjonen har vi benyttet oss av følgende kilder til revisjonskriterier:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner (Kommuneloven)
- Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet (Boligsosialloven)
- Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven)
- NOU 2004:22 «Velholdte bygninger gir mer til alle»
- KS: rapport fra Multiconsult og PwC, «Tilstanden i kommuners og fylkeskommuners bygningsmasse - Fra forfall til forbilde». (2008).
- Boligsosial handlingsplan Orkland kommune
- Orkland kommunes kriterier for tildeling av kommunal bolig
- Sivilombudets uttalelse om god forvaltningsskikk¹⁸

Kommunens boligsosiale ansvar

Ny lov om kommunens ansvar på det boligsosiale feltet ble vedtatt desember 2022 og trådte i kraft juli 2023. Loven viderefører i hovedsak plikter som kommunen har gjennom sosialtjenesteloven § 15 og helse- og omsorgstjenesteloven § 3-7, men presiserer og til dels skjerper ansvaret. De skjerpede kravene gjelder plikten til å ha oversikt over boligbehovet for vanskeligstilte, ta boligsosiale hensyn i planleggingen og noe strengere krav til saksbehandlingen¹⁹.

Boligsosialloven § 5 om kommunens ansvar for organisering og planlegging skriver at:

¹⁸ Hentet fra <https://www.sivilombudet.no/utvalgte-tema/god-forvaltningsskikk/#:-:text=P%C3%A5%20denne%20siden%20kan%20du%20lese%20om%20god,hvordan%20forvaltningen%20b%C3%B8r%20opptre%20i%20m%C3%B8te%20med%20borgerne.tema: God forvaltningsskikk - Sivilombudet>

¹⁹ [Ny lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet | Statsforvalteren.no \(statsforvalteren.no\)](#)

«Kommunen skal i sitt arbeid på det boligsosiale feltet sørge for samarbeid på tvers av sektorer og samordning av sine tjenester. For øvrig skal kommunen samarbeide med andre offentlige aktører som kan bidra til arbeidet for vanskeligstilte på boligmarkedet.

Kommunen skal ha en oversikt over behovet for både ordinære og tilpassede boliger for vanskeligstilte på boligmarkedet. Oversikten skal inngå som grunnlag for arbeidet med kommunens planstrategi etter plan- og bygningsloven § 10-1. En drøfting av kommunens boligsosiale arbeid bør inngå i strategien. Kommunen skal i sitt arbeid med kommuneplanen etter plan- og bygningsloven kapittel 11 fastsette overordnede mål og strategier for det boligsosiale arbeidet. Målene og strategiene skal være egnet til å møte de utfordringene kommunen står overfor med utgangspunkt i oversikten nevnt i første punktum.»

Fra disse lovbestemmelsene og kommunens boligsosiale handlingsplan utledes følgende kriterier:

- Kommunen skal fastsette overordnede mål og strategier for det boligsosiale arbeidet i kommuneplanen.
- Kommunen skal ha oversikt over behovet for både ordinære og tilpassede boliger for vanskeligstilte på boligmarkedet.
- Mål, strategier og tiltak for det boligsosiale arbeidet skal være egnet til å møte kartlagte utfordringer og behov innen boligområdet.
- Kommunen skal sørge for samarbeid på tvers av sektorer og aktører innen det boligsosiale feltet.

Tildeling av kommunal bolig

På kommunens tjenestekatalog på hjemmesiden er kommunens tilbud om hjelp til å skaffe bolig, og tilbud om kommunal bolig og midlertidig bolig beskrevet. Som kriterie og vilkår for å motta tjenesten er det presisert at søker må ha lovlig opphold i Norge og at kommunen må vurdere at vedkommende er vanskeligstilt på boligmarkedet. Kommunens hjemmeside skriver at hjelp til å skaffe bolig for vanskeligstilte er en lovpålagt oppgave. Relevante lover for plikten er boligsosialloven, forvaltningsloven og sosialtjenesteloven. Hjemmesiden skriver at målgruppen for dette tilbudet er personer som ikke klarer å skaffe eller beholde en permanent bolig.

Boligsosialloven § 7 inneholder regler for saksbehandling og klage ved søknad om bistand fra kommunen:

«Når noen ved søknad eller på annen måte ber om bistand fra kommunen (herunder kommunal bolig), skal kommunen ta stilling til om personen er vanskeligstilt på boligmarkedet. En avgjørelse om å gi eller avslå bistand, er et enkeltvedtak. Hvis kommunen fatter vedtak om individuelt tilpasset bistand etter § 6, skal hovedinnholdet i bistanden angis i vedtaket. Kommunen skal så langt som mulig samarbeide med den som skal motta bistanden, og ta hensyn til dennes ønsker. Ved klage over enkeltvedtak er statsforvalteren klageinstans.» Deler av denne lovteksten er gjengitt på Orkland kommunens nettside om tjenesten.

Tildeling av kommunal bolig skal skje etter Orkland kommunes egne tildelingskriterier. Kriteriene er gjort tilgjengelig på kommunens hjemmeside. På hjemmesiden står det at kommunen har et begrenset antall boliger og at tildeling skjer etter generelle og individuelle kriterier, formulert på bakgrunn av helse- og omsorgstjenesteloven § 4-2 d), og sosialtjenesteloven §§ 17 og 25. Videre står det på hjemmesiden at tildeling av kommunale boliger skjer etter delegert myndighet fra rådmannen til avdelingsleder på tildelingskontoret.

Kommunen har tre generelle kriterier som må være oppfylt for at søker skal bli vurdert for tildeling av bolig. Ved behov for å prioritere mellom søkere skjer dette deretter i henhold til en liste individuelle kriterier.

På kommunens hjemmeside står følgende:

«Tildeling av kommunal bolig skjer etter en skjønnsmessig vurdering av de under nevnte kriterier. Det skal også tillegges vekt at boligen skal være egnet, og ny beboer må passe inn i det allerede etablerte bomiljøet.

1. Søker må som hovedregel ha bodd og vært folkeregistrert i kommunen i minst ett år, eller ha en annen nær tilknytning til kommunen. Kravet om å ha bodd i kommunen gjelder ikke nybosetting av flyktninger som er bosatt etter avtale med staten.
2. Søker er uten fast eller egne bolig og/eller er uten mulighet til å skaffe seg bolig selv.
3. Søker må som hovedregel være over 18 år på søknadstidspunktet. Det kan gjøres unntak fra kravet til alder dersom søker har daglig omsorg for barn, eller at det foreligger andre særlige grunner. Dersom søker er under 18 år, skal innvilgelse skje i samarbeid med evt. verge eller annet tjenesteapparat. Unntak fra kravet om alder gjelder også ved mottak av enslige mindreårige flyktninger.

Når de generelle kriteriene er oppfylt, skjer fordeling av boligene på sosialt, helsemessig og medisinsk grunnlag. Fordelingen skjer etter en samlet vurdering og ved prioritering vektlegges følgende:

1. Søker som er enslig forsørger og familie med mindreårige barn.
2. Søker som del av et helhetlig sosialt, helsemessig og/eller medisinsk tilbud har behov for ny bolig.
3. Søker som blir innvilget omsorgsbolig må som hovedregel ha en funksjonshemming/diagnose der pleie og omsorgsbehovet er så stort at det både for søker og tjenesteapparatet er hensiktsmessig med omsorgsbolig.
4. Søker som er nybosatte flyktninger i kommunen får tilbud om kommunal bolig ved ankomst. Tilsvarende gjelder ved familiegjenforening med bosatt flyktning, når den som bor i kommunen har vært bosatt i mindre enn fem år og ikke selv disponerer eller kan skaffe tilfredsstillende bolig. Som hovedregel gis bare tilbud om kommunal bolig på etableringstidspunktet.
5. Søker som kun ønsker å bytte tildelt kommunal bolig med en annen kommunal bolig vil som hovedregel få avslag. Overnevnte kriterier vil bli vurdert før evt. bytting blir innvilget.
6. Søkere som er innvilget kommunal bolig har som hovedregel begrensninger i bolengde, og vurderes i hvert enkelt tilfelle.
7. Søkere og beboere i kommunale boliger skal få tilbud om råd og veiledning om alternative løsninger for sitt boligbehov på det private markedet.
8. Ved vesentlige endringer i familiestørrelse, kan det bli aktuelt å vurdere ny bolig.»

Fra kriteriet om at forsørgeransvar for barn skal vektlegges ved prioritering mellom søkere, utleder vi at barnets beste skal være del av vurdering ved tildeling.

Tildeling av kommunal bolig er et enkeltvedtak, som reguleres av forvaltningslovens bestemmelser. Sivilombudet har uttalt seg om hva som regnes som god forvaltningsskikk. God forvaltningsskikk er normer som stiller krav til hvordan forvaltningen bør opptre i møte med borgerne. Normene for god forvaltningsskikk er uskrevne, og kommer i tillegg til de lovfestede reglene for forvaltningens virksomhet. Sivilombudet lister opp en rekke punkter som regnes som sentrale i god forvaltningsskikk, blant annet etterprøvbarhet. For å legge til rette for at det er mulig å etterprøve vedtak, bør informasjon om saken og vurderinger dokumenteres/arkiveres.

Fra disse lovbestemmelsene og kommunens egne kriterier og vilkår for tildeling av kommunal bolig utledes følgende kriterier:

- Tildelingskontoret skal ta stilling til om den som søker om kommunal bolig er å regne som vanskeligstilt på boligmarkedet.
- Tildelingskontoret, ved avdelingsleder, skal fatte enkeltvedtak om det skal gis eller avslås bistand til søker.
- Boliger kan tildeles søkere som oppfyller kommunens generelle tildelingskriterier:
 - Søker må som hovedregel ha bodd og vært folkeregistrert i kommunen i minst ett år, eller ha en annen nær tilknytning til kommunen.
 - Søker er uten fast eller egnet bolig og/eller mulighet til å skaffe seg bolig selv.
 - Søker må som hovedregel være over 18 år.
- Ved tildeling av bolig skal det gjøres en helhetlig vurdering av om søker passer inn i det etablerte bomiljøet, boligens egnethet, og sosiale, helsemessige og medisinske grunnlag for tildelingen, herunder barnets beste.
- Søkere skal som hovedregel tildeles kommunal bolig for begrenset bolengde
- Nybosatte flyktninger skal få tilbud om bolig ved ankomst.
- Relevante opplysninger for saken og vurderinger av om søker skal tildeles kommunal bolig, bør dokumenteres.

System for vedlikehold

Eier av offentlige bygg har ansvar for at gjeldende lovverk og forskriftskrav til bygningsmassen er ivaretatt. Regelverket som er bestemmende for bygningsmassen finnes i en rekke ulike lover og forskrifter, deriblant plan- og bygningsloven.

Plan- og bygningsloven bestemmer hvordan landets arealer skal brukes og reguleres, og inneholder krav til oppføring, drift og vedlikehold av bygninger. I § 1-4 første ledd er plikten til å påse at denne lovens bestemmelser overholdes i kommunen formulert: «Plan- og bygningsmyndighetene skal utføre de oppgaver som de har etter denne lov med tilhørende forskrifter, herunder påse at plan- og bygningslovgivningen overholdes i kommunen.»

Én av disse oppgavene er plikten til å holde byggverk og installasjoner i forsvarlig stand, som nedfelt i § 31-1. «Eieren eller den ansvarlige skal holde byggverk og installasjoner som reguleres av denne loven, i forsvarlig stand, slik at det ikke oppstår vesentlig ulempe for eller fare for skade på personer, eiendom eller miljø.»

Ifølge kommuneloven § 25-1 skal kommunen ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og regler følges. Internkontrollen skal være systematisk, ikke

tilfeldig og hendelsesbasert, dokumentert i den formen og omfanget som er nødvendig, og være egnet til å avdekke og følge opp avvik.

Av bestemmelsene om internkontroll følger det at kommunen bør ha etablert et system som sikrer betryggende kontroll av eiendomsforvaltningen av kommunalt eid bygningsmasse, herunder vedlikehold. Hva dette innebærer i praksis, kan utledes nærmere fra NOU 2004:22 «Velholdte bygninger gir mer til alle»²⁰, som har legitimitet i kommunesektoren. Selv om det ikke er direkte fastsatt i lov eller forskrift, finnes det flere dokumenter som gir faglige anerkjente føringer for hva som er god eiendomsforvaltning. Å etablere strategiske mål er grunnleggende i dette arbeidet, og bør være styrende for utvikling av bygningsmassen.

Multiconsult og PwC gjennomførte på oppdrag fra KS i 2008 en undersøkelse om tilstanden på kommuners og fylkeskommuners bygningsmasse²¹. Rapporten avdekket et betydelig vedlikeholdsetterslep i kommune-Norge og framhevet – i likhet med konklusjonene i NOU 2004:22 - viktigheten av å utarbeide en helhetlig eiendomsstrategi, hvor vedlikehold inngår som et vesentlig element.

Rapporten «Velholdte bygninger gir mer til alle» fremhever videre at det må stilles krav til eiendomsforvaltningens planleggings- og styringssystem for at eiendomsforvaltningen skal kunne foregå på en effektiv måte. Informasjon om tilstand og planlegging av tiltak er hovedkomponentene i et godt system for planlegging og styring av eiendomsforvaltningen. Det kan derfor være et kriterium for god eiendomsforvaltning at et slikt system er etablert. Omfanget av nødvendig tilstandsinformasjon vil kunne variere fra kommune til kommune, og mellom aktørene eier, bruker og forvalter.

KS' veileder om bedre eiendomsforvaltning og vedlikehold sier dette om kommunens ansvar for å rapportere til kommunestyret: «For å gjøre riktige prioriteringer trengs et godt beslutningsgrunnlag. Et minimumskrav til eiendomsforvalterne er at de rapporterer tilstand på all kommunal bygningsmasse, med forslag til prioriteringer og beregnede utbedringskostnader. Rapporten kan og bør inngå i kommunens årsrapport.»

Fra dette utleder vi at kommunen bør ha en oppdatert oversikt over tilstand og vedlikeholdsbehov i sine bygg, og det bør være et system for å holde oversikten oppdatert. Videre bør kommunen ha system for innmelding og oppfølging av vedlikeholdsbehov, samt

²⁰ Kommunal- og moderniseringsdepartementet, «NOU 2004: 22 Velholdte bygninger gir mer til alle».

²¹ KS: rapport fra Multiconsult og PWC. «Tilstanden i kommuners og fylkeskommuners bygningsmasse - Fra forfall til forbilde», 2008

en plan for vedlikehold av byggene. Vedlikeholdsbehov, nødvendige tiltak og kostnader bør gjøres synlig for kommunestyret.

Fra disse lovbestemmelsene og hovedpunktene fra overnevnte rapporter utledes følgende revisjonskriterier for temaet:

- Kommunen bør ha en oppdatert oversikt over tilstanden til kommunale boliger og behovet for vedlikehold i boligene.
- Kommunen bør ha en vedlikeholdsplan for kommunale boliger med forslag til prioriteringer og beregnede utbedringskostnader.
- Vedlikeholdsplanen bør inngå som beslutningsgrunnlag i kommunens budsjettprosess.
- Kommunen bør ha system og rutiner for regelmessig vurdering av tilstand og vedlikeholdsbehov av kommunens utleieboliger.
- Kommunen bør ha et system for innmelding, koordinering og prioritering av løpende vedlikeholdsoppgaver knyttet til sine utleieboliger.

VEDLEGG 2 – HØRINGSUTTALELSE

Kommunedirektørens tilbakemelding på rapport etter revisjon kommunale boliger

Siden Boligsosial lov ble publisert er det i kommunen lagt ned betydelig innsats for å innrette våre systemer og praksis etter de nye føringene. Kommunen står overfor en rekke utfordringer framover og er dermed tjent med å ha dette på plass når presset på tjenester øker. I perioden fra loven var gjeldende er det også en ekstra utfordring med mottak og plassering av flyktninger som på grunn av krig i Europa er økt i omfang og ikke minst hastighet med tanke på behov.

Ved vedtak om mottak av et høyt antall flyktninger ble det besluttet å ta i bruk flere av boligene som fra før av var besluttet avhendet. Dette og flyktningsituasjonen generelt har medført endret ressursbruk og innsats i en lengre periode, som har resultert i færre ressurser til ivaretagelse av system og vedlikehold av eksisterende bygningsmasse. Samtidig har det medført mulighet for opprusting av noen boliger også.

I tillegg til endrede system og endret praksis ved ny lov har kommunen også igangsatt innføring av et mer intuitivt system for vedlikehold, utleie, fakturering osv. Dette vil framover bidra til å kunne rette opp forbedringspunktene fra rapporten. For øvrig framstår rapportens innhold og funn som kjente utfordringer og er gode føringer for å rette opp i påpekte forbedringspunkter fra rapporten.

Kristin Wangen
Kommunedirektør
Orkland kommune

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidt norge.no

Orkland Kommune
Postboks 83
7301 Orkanger

Vår saksbehandler: Eva J. Bekkavik, tlf. 468 51 950
E-post: eva.bekkavik@konsek.no
Deres ref.:
Vår ref.: 24/132-9
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 28.03.2025

Rapport fra forvaltningsrevisjon av kommunal bolig til uttalelse

Jfr. kommuneloven § 23-5, skal kommunedirektøren få anledning til å uttale seg om saker som sendes fra kontrollutvalget til kommunestyret. Formålet med uttalelsen er å opplyse saken best mulig før kontrollutvalget og kommunestyret behandler den.

Vedlagt følger rapport fra forvaltningsrevisjonen av kommunal bolig. Kommunedirektøren har hatt en foreløpig versjon av rapporten til uttalelse. Revisjonen sier i kap. 1.4 at de ikke har gjort endringer i rapporten etter at rapporten har vært på høring hos kommunedirektøren.

Hvis kommunedirektøren har kommentarer til den ferdige rapporten på områder som berører kommunedirektørens ansvarsområde, så ber vi om å få det skriftlig, gjerne i form av et kort notat, som vi kan legge fram for kontrollutvalget (og senere kommunestyret) i forbindelse med at de behandler rapporten. Hvis kommunedirektøren ikke ønsker å uttale seg ytterligere om rapporten, ber vi om en tilbakemelding om det også.

Ber om at notatet sendes oss via SvarUt innen 08.04.2025

Ta kontakt ved spørsmål.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Vedlegg:
Forvaltningsrevisjonsrapport - Kommunale boliger

Kopi til:
Kommunedirektør
Kontrollutvalgets leder

Oppfølging av politiske vedtak i Orkland kommune

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Orkland kommune

Møtedato

30.04.2025

Saknr

19/25

Saksbehandler Eva J. Bekkavik**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 23/533 - 9**Forslag til vedtak**

Kontrollutvalget tar saken til orientering og ber sekretariatet om å oppdatere oversikten "Saker for videre oppfølging" etter eventuelle innspill kommet frem i møtet.

Vedlegg

Kommunestyret 25.03.2025

Kommunestyret 25.02.2025

Formannskapet 22.04.2025

Formannskapet 18.03.2025

Formannskapet 04.03.2025

Formannskapet 18.02.2025

Hovedutvalg teknikk 08.04.2025

Hovedutvalg teknikk 11.03.2025

Hovedutvalg helse, oppvekst og kultur 08.04.2025

Hovedutvalg helse, oppvekst og kultur 11.03.2025

Hovedutvalg forvaltning 29.04.2025

Hovedutvalg forvaltning 08.04.2025

Hovedutvalg forvaltning 11.03.2025

Saksopplysninger

I henhold til bestemmelsene om kontroll og tilsyn i kommuneloven skal kontrollutvalget føre tilsyn med den kommunale forvaltningen på kommunestyrets vegne. Videre går det i forskrift om kontrollutvalg frem at kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandlingen av regnskapet, revisjonsberetningen eller forvaltningsrevisjonsrapporter blir fulgt opp.

I tråd med kontrollutvalgets vedtak i sak 60/2023 Kontrollutvalgets arbeidsform, legger kontrollutvalgets sekretariat frem kopi av sakslistene fra møtene i utvalgene som er avholdt etter utsending av sakspapirer til kontrollutvalget møte 20.02.2025. Kontrollutvalgets sekretariat tar høyde for gjennomgang av disse sakene i møtet.

Det er ikke lagt inn nye saker i oppfølgingslisten etter forrige møte i kontrollutvalget og utvalget har derfor ingen saker til oppfølging pr. 23.04.2025.

Kontrollutvalget har fordelt oppfølging av utvalgene på følgende måte:

Kommunestyre: Erling og Siri

Formannskap: Erling

Teknikk: Espen

Forvaltning: Linn

Oppvekst/helse og kultur: Eldar og Siri

Tidligere saker til oppfølging

I den grad det er skjedd utvikling i sakene som står oppført på oppfølgingslisten, som kontrollutvalgets sekretariat er kjent med, er dette kommentert i tilknytning til saken.

Saker til oppfølging i perioden

Saker som krever særskilt oppfølging fra kontrollutvalget er saker av prinsipiell karakter, saker der kommunedirektøren gis særskilte pålegg eller saker som har betydning for kommunens fremtidige tjenestetilbud, stilling eller omdømme.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat viser til gjennomgangen av utvalgenes vedtak.

Orkland kommune

Kommunestyre

Dato: 25.03.2025 12:00

Sted: Kommunestyresalen, Orkland rådhus

Notat:

Gyldig forfall meldes snarest til Servicekontoret tlf. 72 46 73 00 eller på e-post til postmottak@orkland.kommune.no.

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

Orkanger, 19.03.2025

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signaturer.

Saksliste

Orienteringssaker

7/25 Ordføreren og kommunedirektøren orienterer om aktiviteter og status3

8/25 Orientering ved Visit Orkland4

9/25 Orientering fra Husbanken5

Referatsaker

8/25 Møteprotokollkontrollutvalget 20.02.20256

9/25 Oversendelse av kontrollutvalgets møteprotokoll til kommunestyret12

10/25 Generalforsamling Museene i Sør-Trøndelag AS - Innkalling til generalforsamling og eiermøte
18.03.202519

Politiske saker

15/25 Finansiering av Feiemaskin82

16/25 Søknad om avdragsfrihet industribygg 2, Amundmoen89

17/25Reguleringsplan for eiendommene 15/102 og 15/146 m. fl - fortetting av boligområde i Øyavegen - 2.
gangs behandling96

18/25 Kontrollutvalgets årsmelding 2024192

19/25 Oppfølging av vedtak om administrasjonsgjennomgang204

20/25 Stemmekretser i Orkland kommune209

21/25 Endring i organisering av hovedutvalg forvaltning212

22/25 Forskrift om skolerute for grunnskoleopplæringa og voksenopplæringa213

23/25 Valg av representanter i samarbeidsutvalg oppvekst216

24/25 Høringsuttalelse fra Orkland kommune vedrørende energistrategi for Trøndelag mot 2050221

25/25 Deltakelse i Trondheimsalliansen254

Eventuelt

Orkland kommune

Kommunestyre

Dato: 25.02.2025 12:00

Sted: Kommunestyresalen, Orkland rådhus

Notat:

Gyldig forfall meldes snarest til Servicekontoret tlf. 72 46 73 00 eller på e-post til postmottak@orkland.kommune.no.

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

Orkanger, 19.02.2025

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signaturer.

Saksliste

Orienteringssaker

- 3/25 Ordføreren og kommunedirektøren orienterer om aktiviteter og status³
- 4/25 Orientering ved Bondelaget⁴
- 5/25 Orientering ved ungdomsrådet⁵
- 6/25 Orientering om framdriften av nye Orkdal Helsetun⁶

Referatsaker

- 6/25 Årsrapport 2024 Trøndelag tingrett¹³³
- 7/25 Tilbakemelding på mulige endringer i rutetilbudet fra 2028¹³⁵

Politiske saker

- 8/25 Orkland kommunes svar på KS debatthefte 2025 - Mellomoppgjøret 2025 og strategisk utvikling av avtaleverket¹³⁸
- 9/25 Orkland kommunes svar på KS Debatthefte 2025: Fra forventning til virkelighet – om forventningsgapet ¹⁴³
- 10/25 Hurtig Kartlegging Handling rapport - Er det grunn til bekymring for rusbruk blant ungdom i ungdomsskolealder i Orkland?¹⁷¹
- 11/25 Anmodning om bosetting av flyktninger 2025²⁰⁷
- 12/25 Møte - og talerett for Ungdomsrådet i kommunestyret²¹⁰
- 13/25 Høring - Innspill til Postutvalgets rapport²¹²

Eventuelt

Orkland kommune

Formannskap

Dato: 22.04.2025 12:00

Sted: Formannskapssalen, Orkland rådhus

Notat:

Gyldig forfall meldes snarest til Servicekontoret tlf. 72 46 73 00 eller på e-post til postmottak@orkland.kommune.no.

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

Orkanger, 11.04.2025

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signaturer.

Saksliste

Orienteringssaker

15/25 Ordføreren og kommunedirektøren orienterer om aktiviteter og status3

Politiske saker

13/25 Lokal forskrift - Forskrift om gebyr for saksbehandling av søknad om tillatelse til handel med fyrverkeri - pyroteknisk vare og for gjennomføring av tilsyn, Orkland kommune4

14/25 Bruk av overskuddsfond
9

15/25 Digitalisering fakturaflyt11

16/25 Forelegg for flomforebyggende tiltak i Kvamsbekken/Follobekken februar 202414

Drøftingssaker

4/25 Søknad til deltakelse Trøndersk matfestival35

Eventuelt

Orkland kommune

Formannskap

Dato: 18.03.2025 12:00

Sted: Formannskapssalen, Orkland rådhus

Notat:

Gyldig forfall meldes snarest til Servicekontoret tlf. 72 46 73 00 eller på e-post til postmottak@orkland.kommune.no.

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

Orkanger, 12.03.2025

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signaturer.

Saksliste

Orienteringssaker

12/25 Ordføreren og kommunedirektøren orienterer om aktiviteter og status3

13/25 Orientering ved Orkland energi4

14/25 Orientering Remidt Næring AS5

Referatsaker

1/25 Informasjon om politisk vedtak i fylkesutvalget i Trøndelag rundt utløsning av opsjon i regionkontraktene for buss 6

Politiske saker

10/25 Høringsuttalelse fra Orkland kommune vedrørende energistrategi for Trøndelag mot 20508

11/25 Oppfølging av vedtak om administrasjonsgjennomgang40

12/25 Søknad om avdragsfrihet industribygg 2, Amundmoen44

Eventuelt

Orkland kommune

Formannskap

Dato: 04.03.2025 14:00

Sted: Formannskapssalen, Orkland rådhus

Notat:

Gyldig forfall meldes snarest til Servicekontoret tlf. 72 46 73 00 eller på e-post til postmottak@orkland.kommune.no.

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

Orkanger, 03.03.2025

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signaturer.

Saksliste

Orienteringssaker

11/25 Saker unntatt offentlighet legges ikke ut på Orkland kommunes hjemmeside3

Politiske saker

9/25 Avtale veterinærvakt4

Eventuelt

Orkland kommune

Formannskap

Dato: 18.02.2025 12:00

Sted: Formannskapssalen, Orkland rådhus

Notat:

Gyldig forfall meldes snarest til Servicekontoret tlf. 72 46 73 00 eller på e-post til postmottak@orkland.kommune.no.

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

Orkanger, 13.02.2025

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signaturer.

Saksliste

Orienteringssaker

7/25 Ordføreren og kommunedirektøren orienterer om aktiviteter og status³

8/25 Orientering Mineralnettverk i Trøndelag v/Ole Johan Svorkdal⁴

9/25 Orientering Størvask AS v/Lars Gåsø⁵

10/25 Orientering nærings sak⁶

Drøftingssaker

2/25 Avtale veterinær vakt⁷

3/25 Energistrategi for Trøndelag mot 2050⁸

Eventuelt

Orkland kommune

Hovedutvalg Teknikk

Dato: 08.04.2025 12:00

Sted: Orkland Rådhus, Kommunestyresalen

Notat:

Gyldig forfall meldes snarest til Servicekontoret tlf. 72 46 73 00 eller på e-post til postmottak@orkland.kommune.no.

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

Orkanger, 02.04.2025

Knut Even Wormdal
Leder i utvalg

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signaturer.

Saksliste

Orienteringssaker

9/25 Teako Minerals orienterer om kjerneboring Urvatnet3

10/25 Orientering om vannområdearbeid4

11/25 Orientering om resipientundersøkelsen Orkdalsfjorden5

12/25 Utvalgsleder og kommunedirektør orienterer om aktiviteter og status6

13/25 Orientering om boligforvaltning7

Referatsaker

14/25 Administrative vedtak mars 20258

15/25 Aktivitetsplan bygg og eiendom pr 01.04.20259

16/25 Aktivitetsplan VVA pr 01.04.202511

Politiske saker

2/25 Salg av kommunal eiendom13

3/25 Samlokalisering kommunehus Meldal17

Eventuelt

Orkland kommune

Hovedutvalg Teknikk

Dato: 11.03.2025 12:00

Sted: Orkland Rådhus

Notat:

Gyldig forfall meldes snarest til Servicekontoret tlf. 72 46 73 00 eller på e-post til postmottak@orkland.kommune.no.

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

Orkanger, 05.03.2025

Knut Even Wormdal
Leder i utvalg

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signaturer.

Saksliste

Orienteringssaker

7/25 Utvalgsleder og kommunedirektør orienterer om aktiviteter og status3

8/25 Orientering om utleiesatser HDO4

Referatsaker

9/25 Aktivitetsplan VVA pr 04.03.20255

10/25 Aktivitetsplan bygg og eiendom pr 04.03.20257

11/25 Administrative vedtak februar 20259

12/25 52307828_RIM02_Resipientundersøkelse_Orkland kommune_med alle vedlegg10

13/25 25/414-1 Høring - forslag om avgrensing av området for redusert merverdiavgiftsats for vatn og avløp
frå 25 til 15 pst.206

Politiske saker

1/25 Finansiering av Feiemaskin227

Eventuelt

Hovedutvalg helse, oppvekst og kultur (2023-2027)

Dato: 08.04.2025 12:30

Sted: formannskapssalen, Lensvik kommunehus

Notat:

Oppmøte kl. 12.00 - omvisning i Lensvik kommunehus.

Møtestart kl. 12.30.

Gyldig forfall meldes snarest til Servicekontoret tlf. 72 46 73 00 eller på e-post til postmottak@orkland.kommune.no.

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

Orkanger, 07.04.2025

Odd Arild Svartbekk
Leder i utvalg

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signaturer.

Saksliste

Orienteringssaker

13/25 Hovedutvalgsleders orientering3

14/25 Kommunedirektørens orientering4

Referatsaker

13/25 Referat fra møte i Samarbeidsutvalget Meldal barne- og ungdomsskole 26.02.255

14/25 Protokoll Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne (2023-2027 20.03.20258

Politiske saker

16/25 Søknad om tilskudd til Grautdag på Å -22.06.202515

17/25 Søknad om støtte til spelet Ingdalskaia18

18/25 442/12 Fjeldheimveien 350, Gravråkstuggu, Tilskudd fra fond for bevaringsverdige hus - sette inn to varmepumper27

19/25 Tilstandsrapport grunnskole 202435

20/25 Samarbeidsavtale- St. Olavs hospital HF og kommunene- helsefelleskapet i søndre Trøndelag73

Drøftingssaker

5/25 Videre arbeid – tilskuddsordninger93

Eventuelt

Hovedutvalg helse, oppvekst og kultur (2023-2027)

Dato: 11.03.2025 12:00

Sted: Meldal Helsetun

Notat:

Offisiell åpning av Meldal helsetun kl. 10.00.

Utvalgsmøtet starter kl. 12.00 - Meldal Helsetun

Gyldig forfall meldes snarest til Servicekontoret tlf. 72 46 73 00 eller på e-post til postmottak@orkland.kommune.no.

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

Orkanger, 07.03.2025

Odd Arild Svartbekk
Leder i utvalg

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signaturer.

Saksliste

Orienteringssaker

- 6/25 Hovedutvalgsleders orientering3
- 7/25 Kommunedirektørens orientering4
- 8/25 Barnehageopptak5
- 9/25 Foreldreundersøkelsen barnehager6
- 10/25 Hvilke tilskuddsordninger har vi i kulturenheten ?7
- 11/25 Orkland kulturskole 20248
- 12/25 Tilbud om Pilgrimsbu9

Referatsaker

- 6/25 Protokoll Eldreråd 06.02.202510
- 7/25 Protokoll Eldreråd 20.02.202517
- 8/25 Protokoll Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne (2023-2027 20.02.202531
- 9/25 Referat fra møte i Samarbeidsutvalg for Mølnbukt og Lensvik barnehager 30.01.2560
- 10/25 Referat SU møte Orkanger ungdomsskole 25.02.25.docx63
- 11/25 Referat SU-møte Evjen skole 17.02.2025.pdf67
- 12/25 Referat fra møte i samarbeidsutvalget 25.02.25 - Årlivoll barnehage69

Politiske saker

- 13/25 Forskrift om skolerute for grunnskoleopplæringa og voksenopplæringa71
- 14/25 Valg av representanter i samarbeidsutvalg oppvekst73
- 15/25 Saksfremlegg - 797/4 Fond for bevaringsverdige bygg - istandsetting av naust ved Øyangsvatnet76

Drøftingssaker

- 3/25 Videreføre fjorårets praksis om administrativ fordeling av drifts- og aktivitetstilskudd99
- 4/25 Drøftingssak- avklaring vedrørende utredningen av boliger for ungdommer med nedsatt funksjonsevne 100

Eventuelt

Orkland kommune

Hovedutvalg forvaltning 2023 - 2027

Dato: 29.04.2025 08:30

Sted: Orkland rådhus, formannskapssalen

Notat:

Gyldig forfall meldes snarest til Servicekontoret tlf. 72 46 73 00 eller på e-post til postmottak@orkland.kommune.no.

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

Orkanger, 23.04.2025

Karin Leknes Røttereng
Leder i utvalg

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signaturer.

Saksliste

Orienteringssaker

17/25 Hovedutvalg forvaltning - kulturmiljøplan3

Orkland kommune

Hovedutvalg forvaltning 2023 - 2027

Dato: 08.04.2025 12:00

Sted: Formannskapetssalen, Orkland rådhus

Notat:

Gyldig forfall meldes snarest til Servicekontoret tlf. 72 46 73 00 eller på e-post til postmottak@orkland.kommune.no.

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

Orkanger, 02.04.2025

Karin Leknes Røttereng
Leder i utvalg

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signaturer.

Saksliste

Orienteringssaker

12/25 Hovedutvalgsleder og kommunedirektør orienterer om aktiviteter og status	3
13/25 Orientering ved Teak Minerals Norway om kjerneboring ved Urvatnet	4
14/25 Orientering om vannområdearbeidet	5
15/25 Orientering om resipientundersøkelsen i Orkdalsfjorden	6
16/25 Orientering om kulturmiljøplanen - utvalgte hensynssoner ved Sunniva Fonn, Johan-Embrik Dalseg og Christina Wærøy-Lund	7

Referatsaker

18/25 Administrative vedtak landbruk og naturforvaltning - 03.03.25-30.03.25	8
19/25 Administrative vedtak mars 2025 - Plan og byggesak	15
20/25 Vedtak etter forurensningsloven mars 2025	16
21/25 Vedtak om dekning av sakskostnader - klagesak vedrørende boplikt og konsesjon - Orkland 933/1 og 2 - kravet innvilges delvis	17

Politiske saker

19/25 Reguleringsplan Jørrestolen - revidert planforslag	18
20/25 Dispensasjonssøknad Høggjølen-Bakkjølen gbnr 556/5	211
21/25 Grensen og Rianmyra - endring av reguleringsplan for tilrettelegging av fortau og parkering	255

Eventuelt

Hovedutvalg forvaltning 2023 - 2027

Dato: 11.03.2025 12:30

Sted: Formannskapssalen, Orkland rådhus

Notat:

Befaring til Jørrestolen og Gjølme skole. Avgang fra Orkland rådhus kl. 9.00.

Møtestart Orkland Rådhus kl. 12.30

Gyldig forfall meldes snarest til Servicekontoret tlf. 72 46 73 00 eller på e-post til postmottak@orkland.kommune.no.

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

Orkanger, 05.03.2025

Karin Leknes Røttereng
Leder i utvalg

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signaturer.

Saksliste

Orienteringssaker

10/25 Hovedutvalgsleder og kommunedirektør orienterer om aktiviteter og status	3
11/25 Orientering fra gruveforurensningsgruppa	4

Referatsaker

14/25 Administrative vedtak 03.02.-02.03.25 - Landbruk og naturforvaltning	5
15/25 Administrative vedtak februar 2025 - Plan og byggesak	10
16/25 Høring - Forslag til endringer i byggeveforordningen	11
17/25 Høring av søknad - mellomlagring av landbruksplast - Viggjavegen - Skaun	12

Politiske saker

13/25 Mindre endring av reguleringsplan for Gilhaugen	14
14/25 Utsatt frist for prøveboring Høydal	38
15/25 Reguleringsplan for eiendommene 15/102 og 15/146 m. fl - fortetting av boligområde i Øyavegen - 2. gangs behandling	43
16/25 Politisk sluttbehandling - Hegg II del av gnr. 9/5 og 9/14 - mindre endring -endret plassering av tomt nr. 21	138
17/25 Politisk sluttbehandling - Mindre reguleringsendring Gjølme skole, endring av reguleringsbestemmelser	156
18/25 Klage på vedtak i HF sak 1/25 avslag på dispensasjon	172

Eventuelt

Oppfølging av selskaper - Museene i Sør-Trøndelag AS

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Orkland kommune

Møtedato

30.04.2025

Saknr

20/25

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-037

Arkivsaknr 24/301 - 10

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen om til orientering.

Vedlegg

Møteprotokoll - Generalforsamling 18.03.2025

Årsberetning 2024 - Museene i Sør-Trøndelag AS

Saksopplysninger

Som et ledd i sin lovpålagte oppgave om å føre kontroll med kommunens eierinteresser i selskaper (kommuneloven § 23-2 bokstav d) har kontrollutvalget bedt om å få fremlagt protokoller fra generalforsamlinger, representantskap og årsmøter i selskaper som Orkland kommune har eierandeler i.

Protokoll fra generalforsamling 18.03.2025 og årsberetning 2024 følger med som vedlegg til saken.

Orkland kommune har ingen vedtatt eierstrategi for selskapet. Formålet for eierskapet er politisk (jf. Temaplan eierstrategi, vedtatt juni 2023)

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler kontrollutvalget å ta med informasjonen som en del av sin rutinemessige oppfølging av Orkland kommune.

Protokoll

Generalforsamling i Museene i Sør-Trøndelag AS

Tid/sted: Tirsdag 18. mars 2025 kl 12.30-14.00 på Sverresborg Trøndelag folkemuseum, møterom Blyberget, Sverresborg Alle 13, 7020 Trondheim.

Innkalling med saksdokumenter ble sendt ut tirsdag 11. mars 2025.

Til stede:

Jan Grønningen	Trøndelag Fylkeskommune	19.022
Ola By Rise	Trondheim kommune	8.457
Raymon Balstad	Indre Fosen kommune	2.114
Lars Erik Strand Vitsø	Hitra kommune	2.114
Odd Arild Svartbekk	Orkland kommune	2.115
Isak V Busch	Røros kommune	2.114
Morten Møller	Rindal kommune	2.114
Olav Sjelmo	Stiftelsen Trondheim kunstmuseum	2.385
Trine Knutsen	Stiftelsen Ringve Museum Musikkhistoriske Samlinger	2.386
Laila Eide Hjertø	Stiftelsen Kystmuseet i Sør-Trøndelag	2.386
Olga Irmina Ucińska	Stiftelsen Orkla Industrimuseum	2.385
Margrethe Stang	Stiftelsen Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum	2.385
Knut Wolden	Stiftelsen Rørosmuseet	2.385

Forfall:

Emilie Ryen Løkken	Stiftelsen Trøndelag Folkemuseum	2.386
Rune Schei	Stiftelsen Museet Kystens Arv	2.385

52.362 av totalt 57.133 aksjer var representert i generalforsamlingen. Dette tilsvarer 91,64%.

I tillegg møtte:

Johan Fredrik Urnes, Trøndelag fylkeskommune
Øyvind Kvarme, Trondheim kommune
Berit Kirksæther, Trondheim kommune
Bjørn Baggerud, Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum venneforening

Fra styret:

Styreleder Ellen Tveit Klingenberg

Fra administrasjonen:

Adm.dir/daglig leder Karen Espelund
Direktør Fellestjenestene Rune Fromreide Sommer
Økonomi og IT-sjef Randi G Hjelm-Hansen
Styrets sekretær May Britt Granheim

1. Valg av møteleder, referent og undertegnere av protokoll**Valg av møteleder**

Vedtak: Ellen Tveit Klingenberg ble enstemmig valgt.

Valg av referent

Vedtak: May Britt Granheim ble enstemmig valgt.

Valg for å undertegne protokoll

Vedtak: Jan Grønningen og Trine Knutsen ble enstemmig valgt.

2. Godkjenning av innkalling og dagsorden

Vedtak: Generalforsamlingen godkjente innkalling og dagsorden uten merknader.

3. Godkjennelse av årsregnskap og årsberetning 2024

Orientering ved styreleder, adm. direktør og økonomi og IT-sjef.

Vedtak: Årsregnskap og årsberetning for 2024 ble enstemmig vedtatt.

4. Valg av styrerepresentanter og fastsettelse av styrehonorar

Orientering ved leder i valgkomitéen, Berit Kirksæther. Det ble orientert om valgkomitéens arbeid.

Vedtak:

Følgende styremedlemmer ble enstemmig valgt:

Henrik Zipsane, styremedlem for 2 år

Morten Wolden, styremedlem for 2 år

Ellen Tveit Klingenberg styreleder for 1 år, Jorid Midtlyng nestleder for 1 år

Følgende varamedlemmer ble enstemmig valgt:

Karstein Mausset, 1. varamedlem for 1 år

Trine Skei Grande, 2. varamedlem for 2 år

I henhold til forslag fra valgkomitéen, vedtas følgende honorar til styremedlemmer.

Styrets arbeid honoreres slik:

Styreleder honoreres med kr 170.000,- pr. år

Styremedlemmer honoreres med kr 74.000,- pr. år

Nestleder honoreres etter statens satser for utvalgsgodtgjørelse i tillegg til årlig godtgjørelse på kr 74.000,- når nestleder trer inn i styreleders rolle.

Varamedlemmer får et fast honorar på kr 7.000,- pr. år, i tillegg kr 3.700,- pr. oppmøte. Nye honorarsatser gjøres gjeldende fra og med 2025.

5. Valg av representanter til valgkomitéen i MiST

Orientering ved adm. direktør.

Vedtak:

Følgende medlemmer ble enstemmig valgt:

Representant fra kommunene: Hanne Nyhus, velges for 2 år

Representant fra kommunene: Hanne Nyhus, velges som leder for 2 år

Valgkomiteen består da av følgende medlemmer:

Representant fra Trøndelag fylkeskommune: Johan Fredrik Urnes, (1 år)

Representant fra kommunene: Hanne Nyhus, Orkland kommune, leder (2 år)

Representant fra stiftelsene: Laila Eide Hjertø, Kystmuseet i Sør-Trøndelag (1 år)

Generalforsamlingen ble avsluttet kl 13.15

Protokollen signeres elektronisk av:

Jan Grønningen, Trøndelag fylkeskommune

Trine Knutsen, Stiftelsen Ringve Museum Musikkhistoriske Samlinger

This documents contains 3 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 3 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 3 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 3 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 3 sider før denne side

Jan Grønningen

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Trøndelag Fylkeskommune

ef97ed7d-62dd-48b8-9ce3-6fb00961c852 - 2025-03-21 13:43:44 UTC +02:00

BankID - 7b8a3dda-412e-4db3-a6f6-33b50c26fd81 - NO

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

Trine Knutsen

08bed2fc-c3a8-4c74-a197-ef9fc3a29240 - 2025-03-24 14:43:27 UTC +02:00

BankID - 7db836c9-3350-4003-8708-6ee54c3fc9ee - NO

authority to sign

asemavaltuutus

ställningsfullmakt

autoritet til å signere

myndighed til at underskrive

representative

nimenkirjoitusoikeus

firmateckningsrätt

representant

repræsentant

custodial

huoltaja/edunvalvoja

förvaltare

foresatte/verge

frihedsberøvende

Årsberetning 2024

MUSEENE I
SØR-TRØNDELAG

Innhold

Viktige hendelser i løpet av året	3
Styrets arbeid	8
Spesielle saker for kommende periode.....	8
Ansatte og arbeidsmiljø	8
Ansatte og frivillige.....	8
Likestilling og diskriminering.....	9
HMS-arbeid	9
Arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold	10
Arbeid med bærekraft.....	10
Påvirkning av ytre miljø.....	10
Utfordringer og risikofaktorer	11
To utdaterte museumsbygg, hvorav et stengt museumsbygg	11
Endring i ordningen med visningstillatelser- formidling av havbruksnæringen ved Kystmuseet	11
Forvaltning av Statsbyggs eiendommer etter Røros Kobberverk	12
Økonomi- og vedlikeholds utfordringer	12
Måloppnåelse i 2024 Styringsmål	13
Årets resultat, oppnådde økonomiske resultatmål for 2024, analyse av regnskapet.....	15
Konsernregnskapet	15
Analyse av morselskapets regnskap mot budsjett.....	17
Oppsummering avviksforklaring på overskudd morselskap i forhold til budsjett i 2024.....	20
Forholdstall egeninntekter morselskapet	20
Analyse av datterselskap, Museumsforlaget AS, regnskap mot budsjett	21
Hovedtall fra balansen konsern	23
Sentrale risikofaktorer – forutsetning for fortsatt drift	24
Morselskapet.....	24
Datterselskapet:	24
Likviditet.....	25
Konsernet	25
Morselskapet.....	25
Resultatdisponering	25

Museene i Sør-Trøndelag AS ble stiftet som et aksjeselskap 16.12.2008 med formål om å berike samfunnet med kunnskap, forståelse og opplevelse gjennom sine enheter og samlinger.

I 2024 besto Museene i Sør-Trøndelag av

- Kystmuseet i Sør-Trøndelag
- Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum
- Orkla industrimuseum
- Rindal skimuseum
- Museet Kystens Arv
- Ringve Musikkmuseum og Rockheim – det nasjonale museet for populærmusikk
- Trondheim kunstmuseum
- Trøndelag Folkemuseum Sverresborg
- Rørosmuseet
- Trondhjems Sjøfartsmuseum
- Norsk Døvemuseum

Døvemuseet i Trondheim og Trondhjems sjøfartsmuseum er begge museer administrert av Sverresborg, Trøndelag Folkemuseum. Fellesadministrasjonen for museene har kontor i Trondheim.

Karen Espelund er administrerende direktør for Museene i Sør-Trøndelag AS (MiST). MiST har ett heleid datterselskap, Museumsforlaget AS.

Museene i Sør-Trøndelag (MiST) er Midt-Norges største kulturinstitusjon med et stort publikum både blant lokale og tilreisende. Med 32 besøkssteder i 7 kommuner dekker MiST store deler av det sørlige Trøndelag.

MiST er en betydelig aktør i regionen både i kraft av samlet samfunnsansvar og rolle, i antall ansatte og når det gjelder økonomisk omsetning. MiST betalte samlet 15,8 mill. i arbeidsgiveravgift i 2024, og de ansatte betalte 25,023 mill. i skatt. De aller fleste er bosatt i regionen, hvor de også skatter. Samlet sett kjøpte MiST inn varer og tjenester for ca. 128 mill., hvorav brorparten er fra leverandører i regionen.

Viktige hendelser i løpet av året

Museene i Sør-Trøndelag sin strategiske handlingsplan for årene 2023 – 2026 har vært førende for arbeidet ([Strategisk handlingsplan 2023-2026](#)).

Det har vært en jevnt god og stor aktivitet ved samtlige museer i 2024 med unntak av at Nordenfjeldske Kunstindustrimuseums bygg i Munkegata i Trondheim fortsatt er stengt på grunn av byggetekniske forhold. Museets samling på 30 000 gjenstander må flyttes ut av museumsbygningen i en planlagt prosess som beregnes å ta fem år gitt ekstern finansiering. Flyttingen må foregå på en forsvarlig måte med registrering, dokumentasjon og pakking av gjenstandene.

Behovet for å løfte museenes ansvar for å bidra til å innfri FNs bærekraftsmål er lagt til grunn i MiST sin strategiske handlingsplan. Situasjonen i verden viser med all tydelighet betydningen av museenes ansvar for å være en aktiv samfunnsaktør med vekt på kulturarv, demokrati og ytringsfrihet. Regjeringens nylig fremlagte totalberedskapsmelding løfter da også fram kulturen og kulturarvens betydning i kriser. FN utfordrer oss alle både som individer og som institusjoner på å ta helt nødvendige grep i arbeidet med verdens samlede klima- og miljøutfordringer. Som selskap registrerer vi at felles ressursinnsats på ulike ENØK-tiltak og økt bevissthet om material- og stoffbruk, gir resultater.

Her følger en kort rapportering på en del av de sentrale aktivitetene i 2024 basert på satsingsområdene i MiST sin strategiplan.

Solid kunnskapsproduksjon

MiST plan for kunnskapsutvikling 2024 – 2027 ligger til grunn for arbeidet ([Plan for kunnskapsutvikling 2024-2027](#))

- MiST har i 2024 fire doktorgrader som er i produksjon eller som nylig er ferdigstilt:
 - **Ringve/Rockheim (3):** framveksten av tidlige mekaniske musikkinstrumenter i Norge hovedsakelig på 1700- og 1800-tallet; om innsamling av musikk og musikkultur i museum, bibliotek og arkiv (off.phd); utfordringer ved materialkombinasjoner og nedbrytning innen konservering av musikkinstrumenter.
 - **Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum:** Hannah Ryggens betydning for tekstilkunsten i Norge.
- Årlig Kulmist-seminar – samarbeid med studieprogrammet for Kulturminneforvaltning ved NTNU
- Årlig internt FoU seminar – årets tema var handlingsbåren og immateriell kulturarv
- **Ringve/Rockheim:** Deltagelse i Creative Europa-prosjekt prosjektet ICH Dance as living heritage.
- **Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum:** deltar i Forskningsrådsfinansiert prosjekt på temaet *Museums and textiles* med vekt på blant annet Hannah Ryggen. Dette er et samarbeid med NTNU og Universitetet i Bergen og innbefatter et doktorgradsarbeid om Hannah Ryggen.
- **Museet Kystens Arv:** to prosjekter innen dokumentasjon av klinkbygde båter:
1. Innherredsbatprosjektet i samarbeid med Trøndelag fylkeskommune. 2. Bygging av sørsamisk klinkbygd båt som et samarbeidspartnere er Forbundet Kysten, Museet Kystens Arv, Saemien Sijte og den samiske skolen på Snåsa.
- **Flere museer** utgir, enten alene eller sammen med andre, årbøker med faglige artikler.

Relevant formidling

Strategiplan for formidling til barn og unge 2023 – 2026 ligger til grunn for arbeidet overfor denne målgruppen ([Strategiplan – formidling til barn og unge](#)):

- Samlet 51 nye utstillinger åpnet i 2024.
- Nesten 50.000 barn deltok i et pedagogisk tilbud.
- Totalt er det arrangert 747 ulike åpne arrangementer, seminarer, foredrag, konserter og oppsettinger/skuespill.
- **Alle museer** er representert med fagansatte i MiSTs Formidlingsforum som i 2024 har jobbet med metodikk knyttet til samskaping. Sju av museene utviklet hver sin pilot med målgruppe fra barnehage til vgs.
 - Kystens Arv: IN STATERA: Om livet i Trondheimsfjorden
 - Kystmuseet: Kystkultur og friluftsliv Ungdomsskole
 - Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum: The tree
 - Orkla Industrimuseum: I sporet av krigsfanger
 - Rockheim: Dans til musikken!
 - Rørosmuseet: Mestringens mester
 - Trondheim kunstmuseum: Unge skapere
- **Trondheim kunstmuseum:** Gråmølna ble fra senhøsten 2024 i sin helhet viet Håkon Blekens kunst med utstillingen «På vei»
- **Orkla Industrimuseum:** Thamshavnbanen – togtilbud gjennom sommeren 2024
- **Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum:** Samlingsutstillingen «Gjenfortryllet» på Gråmølna
- **Alle bymuseene** deltok med gratis tilbud som ledd i Trondheims Kultur natt. Stor interesse
- **Sverresborg Trøndelag folkemuseum** har 43 åpne kulturhistoriske bygg

- **Trondheim kunstmuseum:** Prosjektet Blikkåpner – kunstformidling av unge for unge
- **Rørosmuseet** har hatt 19 utstillinger (12 nye) og 50 åpne arrangement og foredrag. Av disse var 6 utstillinger og 11 arrangement med og om sørsamisk perspektiv.
- **Sverresborg Trøndelag folkemuseum:** Flere av utstillingsbyggene er laget med tanke på at de også skal være digitale.
- **Sjøfartsmuseet** var ett av flere MiST-museer som deltok på Barnas verdensdag arrangert på Trondheim folkebibliotek med over 700 besøkende til museumsetasjen

Helhetlig samlingsutvikling

- **Nordenfjeldske Kunstindustrimuseums** bygg i Munkegata – flytting av de 30.000 gjenstandene pågår i prosjekt over 5 år. Arbeidet gir et godt grunnlag for å vurdere og rydde i samlingen.
- **Sverresborg Trøndelag folkemuseum:** Flytting av gårdstunet Solheim som representerer de reisendes kulturhistorie i Midt-Norge og egner seg godt for dokumentasjon, forskning og bevaring av både den materielle og immaterielle kulturarven. Flyttestrukturprosjektet er finansiert i 2024 gjennom både tildeling fra SMN sparebankstiftelsen og fra Kultur- og Likestillingsdepartementet. Arbeidet med både flytting og utvikling av et pedagogisk tilbud er startet opp med planlagt åpning i 2026.
- **Alle museer** har i gang arbeid med å vurdere egen samling med tanke på supplering og avhending.
- **Kystmuseet** avhendet fartøyet VITA I. Fartøyet ble scannet, dokumentert og gjennomgått før det til slutt ble fraktet til opphugging ettersom ingen andre aktører ønsket å overta det.
- **Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum** har hatt en god tilvekst til sin samling i samsvar med museets inntaksstrategi og samlingsplan. Gjennom innkjøp og gaver er tilveksten på 50 kunstgjenstander og ett deponi.
- Arkivprosjekter: **Kystmuseet** (Norsk Havbruksarkiv, **Orkla Industrimuseum** (Orkla-arkivene) og **Trondheim kunstmuseum** (Kunstforeningens arkiv).
- **Sverresborg Trøndelag folkemuseum:** Byavdelingen nærmer seg ferdigstilling (selv om den alltid vil være i utvikling) og omfatter 12 ulike bygg som speiler Trondheims historie. I 2024 ble første fase av Hans Nissengården (kjøpmannsgård fra 1723) ferdigstilt og åpnet for publikum.

Trygg ivaretaking

- **MiST** har på oppdrag fra Trøndelag fylkeskommune gjennomført en utredning av magasin- og oppbevaringsstatus for de tre konsoliderte museene i Trøndelag og Saemien Sijte. Det foreligger både en samlerapport og egne museumsrapporter. For MiST omfatter kartleggingen 290 rom som i dag benyttes som magasin og gjenstandslager. Dette omfatter ikke Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum der hele bygget er uegnet og hvor flytting av samlingen pågår. Over 70% av arealene anses som ikke tilfredsstillende eller uegnet. Dette arbeidet lå til grunn for en anskaffelsesprosess der MiST i desember valgte å gå i forhandling med Dora Eiendom AS om en intensjonsavtale om leie av et bevaringssenter for MiST samlet. Denne prosessen vil både gi en bedre oversikt over samlingene MiST forvalter og over tid resultere i trygg ivaretaking.
- Egen detaljert prosjektplan for prosessen med å flytte samlingen ved **Nordenfjeldske Kunstindustrimuseums** bygg i Munkegata til bedre magasinforhold er utarbeidet og ligger til grunn for arbeidet i årene framover. Økt kapasitet og kompetanse på konserveringstjenester inngår, men krever finansiering fra eksterne parter framover.
- **Rørosmuseet** har fått ferdigstilt flere viktige rehabiliteringsprosjekter av Kobberverkets eiendommer i samarbeid med Statsbygg.

Aktiv samhandling

- **Alle museer og MiST** som organisasjon har et stort antall lokale, regionale og nasjonale samarbeidspartnere som omfatter frivillige lag og organisasjoner, kommuner og fylkeskommuner, arbeids- og næringsliv, flere FoU-institusjoner og andre museer/museumsnettverk og kulturorganisasjoner/aktører – også internasjonalt.
- **Ringve/Rockheim:** Prosjekttilslag på Kulturdirektoratets utlysning Aktiv samhandling for å prøve ut nye metoder for å tilgjengeliggjøre museumsobjekt og den immaterielle kulturarven de representerer. Prosjektet er et samarbeid mellom instrumentmakere, Valdresmuseet, USN Rauland og WHZ Zwickau (Tyskland)
- **Sverresborg Trøndelag folkemuseum og Rørosmuseet** har gjennom flere år hatt et samarbeid med Astra museum i Romania om bygningsvern og immateriell kulturarv gjennom Riksantikvarens EØS-program. Dette programmet er av RA løftet fram som et beste praksis eksempel på utveksling av kompetanse. DKS produksjonen ved Sverresborg» Fra skog til hus» er ett av resultatene.
- **Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum (NKIM)** har fått midler til et forprosjekt for et tusenårsteppe som skal formidle Norges historie de siste tusen år fram mot Nasjonaljubileet i 2030.
- Samarbeidet med NTNU skjer på mange plan og med mange ulike fagretninger – bl.a. historie, musikk, kulturminneforvaltning, arkiv- og samlingsforvaltning, kunsthistorie, arkitektur og design, materialteknologi.
- **Flere museer** har samarbeid med Dronning Mauds Minne (barnehagelærerutdanning) og Nord Universitet
- **Kystmuseet** har et aktivt samarbeid med en rekke aktører, også nasjonale, som ledd i formidling av havbrukshistorien basert på en visningskonsesjon der Kystmuseet ivaretar formidlingen både på land og til sjøs.
- **Alle museer** har lokalt samarbeid med NAV, ulike arbeidstreningorganisasjoner og kommuner om lokale tiltak for utsatte grupper.
- **Kystens Arv** – etablert samarbeid med Skaun ungdomsskole om et eget ungdomsprosjekt som er en ny retning for læring gjennom restaurering av en Børsabåt.
- Forsterket samarbeid med Justismuseet og Jødisk museum påbegynt.

Organisasjon og økonomi.

- Medarbeiderundersøkelse gjennomført med 87 % svardeltagelse.
- Samlet sykefravær på 4.4 %
- Samlet har MiST hatt 1 152 søkere på stillinger, både ordinære, vikariater og sommervikarer.
- Samlet har museene ca 300 frivillige.
- Vi har lagt vekt på utvikling av det systematiske HMS-arbeidet i organisasjonen og har implementert et nytt digitalt avvikssystem i 2024.
- Verneombudssamling gjennomføres 2 ganger i året og felles HMS-samling 1 gang årlig.
- MiST bruker museumssektorens eget IT-selskap, KulturIT, både på drift og som leverandør for mye av den museumsfaglige programvaren vi bruker.

Nytt museum for kunst og form

Behovet for en løsning for de to kunstmuseene har vært fastslått politisk siden 2006. MiST fikk i 2019 oppdrag fra Trondheim formannskap om å vurdere fem konkrete tomter for etablering av et nytt museum. Denne rapporten ble levert til politisk behandling i desember 2021. Trondheim kommune vedtok deretter å igangsette en konseptvalgutredning. MiST har bidratt i Trondheim kommunes arbeid sammen med Trøndelag

fylkeskommune både med den opprinnelige konseptvalgutredningen og den reviderte, for et nytt museum. Den reviderte utredningen ble behandlet i Trondheim bystyre i august 2024 med vedtak om at den skal videre til kvalitetssikring i tråd med statens prosedyrer for større investeringsprosjekter. Trøndelag fylkeskommune vedtok det samme i oktober. Samtlige tre rapporter (2021, 2023, 2024) har pekt på Leütenhaven som beste lokaliseringssted på bakgrunn av mål og ambisjoner for et nytt museum for kunst og form. MiST søkte Kultur- og likestillingsdepartementet om støtte over posten investeringer til kulturbygg også for 2026. Sent i 2024 vedtok MiST å igangsette en idekonkurranse/mulighetsstudium for hva et nytt museum kan bidra med i et større byutviklingsperspektiv for Leütenhaven området. Dette skjer i samarbeid med stiftelsen European som benytter en metode for ideer til fremtidens byutvikling. European er verdens største arkitektkonkurranse i form av en åpen idekonkurranse for tverrfaglige team av arkitekter, landskapsarkitekter og urbanister fra hele verden – deltagerne skal være under 40 år.

Rørosmuseet – Utvikling av Malmplassen, ombygging av Smelthytta og nybygg Malmplassen – museum og verdensarvsenter

Rørosmuseet har et sammensatt oppdrag:

1. Museumsoppdraget i tråd med Museumsmeldingen som er grunnmur, forutsetning og ramme for alle de øvrige oppdragene.
2. Verdensarvoppdraget - som er direkte knyttet til museets autorisasjon som verdensarvsenter
3. Avtalen mellom Statsbygg og MiST om drift, istandsetting og vedlikehold av Statens fredete eiendommer etter Røros Kobberverk. Avtalen skal sikre ivaretagelsen av eiendommens kulturhistoriske verdier i tråd med fredningsformålet og forpliktelsen etter verdensarvkonvensjonen.

Dette sammensatte oppdraget er bakgrunnen for at MiST gjennom de siste årene har arbeidet med et utviklingsprosjekt der følgende forhold må løses framover: Formidling av hele verdensarvområdet, plassbehov for Riksantikvarens basisutstillinga «Vår verdensarv», en permanent sørsamisk utstilling, møteplass-fasiliteter, muligheter for aktivitetsbasert museumsformidling, trygg ivaretagelse og tilgjengeliggjøring av arkivene, samt personal- og driftsfunksjoner som innfrir arbeidsmiljølovens krav. Skissert løsning innebærer at Smelthytta gjøres om til rent formidlingsbygg og at det settes opp et nytt bygg på Kokshustomta på Malmplassen. MiST har i 2024 avsatt ressurser til gjennomføring av et forprosjekt i 2025.

Norsk Havbruksmuseum

Kystmuseet med base på Hitra har gjennom mange år arbeidet med utvikling av Norsk Havbruksmuseum slik at denne delen av norsk kysthistorie løftes fram med den kunnskapen et museum gir som ramme for å presentere historien og utfordre samtiden. Perspektivet bygger på at alle kystmuseer/lokalsamfunn skal ha eierskap til sin egen historie og at det ikke er noe som eies og formidles kun fra Kystmuseet på Hitra. Men øvrige museer erkjenner at de ikke klarer selv godt nok å ivareta innsamling og dokumentasjon – i stor grad dreier dette seg fortsatt om samtidshistorie og sikre kunnskapen fra de tidlige gründerne. Havbruksnæringen er en næring i rivende utvikling og det er en utfordring å henge med i formidlingen også for de mindre museene. I arbeidet framover er det viktig å løfte hele verdikjeden i næringen og kunnskapsmiljøene rundt næringen. Mulighetene for å etablere strukturelt og langsiktig samarbeid med både bransjeorganisasjonene, næringen selv og ulike forsknings- og utviklingsmiljøene (NTNU, Sintef, NMBU/Ås m.fl) krever også samlet kapasitet og kompetanse. Norsk Havbruksmuseum skal realiseres gjennom et spleiselag mellom havbruksnæringen, stat, fylke, kommune og Museene i Sør-Trøndelag. I 2024

er det særlig jobbet med konseptutvikling, utarbeidelse av en prosjektskisse og forankring hos sentrale aktører innen andre kystmuseer og i havbruksnæringen. Se mer: [Norsk Havbruksmuseum](#)

Styrets arbeid

Styret hadde pr 31.12.2024 følgende styresammensetting;

Ellen T. Klingenberg	styreleder
Jorid Midtlyng	nestleder
Thomas Ryjord	styremedlem
Henrik Zipsane	styremedlem
Marianne Skjulhaug	styremedlem
Siri Frøseth	styremedlem (ansattrepresentant)
Atle Fredagsvik	styremedlem (ansattrepresentant)
Morten Wolden	1. varamedlem
Karstein Mausest	2. varamedlem
Christina Undrum Andersen	varamedlem (ansattvalgt rep.)
Lars Inge Sevatdal	varamedlem (ansattvalgt rep.)

Det er tegnet styreansvarsforsikring for styrets medlemmer. Forsikringsdekningen er på 10.000.000 NOK per skade og totalt i løpet av forsikringsperioden.

Styret har gjennomført sju styremøter i 2024 og har behandlet 23 beslutningssaker og 26 orienteringssaker. Styremøtet i september 2024 ble gjennomført i forbindelse med årets styreseminar for styret og ledergruppen i MiST og ble avholdt i Trondheim.

Spesielle saker for kommende periode

- Rørosmuseet – utvikling av Malmplassen
- Flyttinga av gårdstunet Solheim
- Nytt museum for kunst og form
- Tømming og flytting av samlingen i kunstindustrimuseets bygg i Munkegata
- Arbeidet med ny magasinløsning/bevaringssenter for MiST samlet (som leietager)

Ansatte og arbeidsmiljø

Ansatte og frivillige

Ved utgangen av 2024 hadde Museene i Sør-Trøndelag (MiST) 243 ansatte hvorav 209 er faste ansatte og 34 er i midlertidige stillinger. Omregnet til årsverk tilsvarer dette 184,13 årsverk.

Museene i Sør-Trøndelag (MiST) har i løpet av 2024 269 ansatte, hvorav 228 er faste ansatte og 41 er i midlertidige stillinger. De faste ansatte utgjør 155,18 årsverk. Totalt har MiST 186,99 årsverk i løpet av året.

MiST gjennomførte 46 rekrutteringsprosesser i 2024, herunder sommervikariater og permisjoner, og fikk inn til sammen 1152 søknader på disse. Styret og daglig leder mener arbeidsmiljøet i selskapet i all hovedsak er godt, selskapet har en stabil og kompetent bemanning og er kjent som en attraktiv arbeidsgiver.

Det totale sykefraværet i 2024 var på 4,4%, og av dette var 3,11% legemeldt. Dette er en nedgang på 1,6% fra 2023. Enkelt saker følges opp og det iverksettes tiltak med involvering av NAV eller andre eksterne aktører der det anses hensiktsmessig. MiST har avtale med bedriftshelsetjenestene Medco dinHMS, Salutis, Bedriftshelsetjeneste AS på Røros og HMS-tjenesten Orkladal.

I 2024 har Museene i Sør-Trøndelag hatt 300 frivillige på museene. Arbeidet de har lagt ned tilsvarer 5,37 årsverk.

Likestilling og diskriminering

Av MiST sine 186,99 årsverk i løpet av 2024 er 83,55 årsverk menn og 102,57 årsverk kvinner. I ledergruppen på 9 personer er det ved årets utløp fem menn og fire kvinner.

MiST har to lærlinger ved Kystens Arv, og i løpet av 2024, åtte ansatte på arbeidsmarkedstiltakene varig tilrettelagt arbeid, varig lønnstilskudd, mentortilskudd eller arbeidstrening.

Museene i Sør-Trøndelag legger til grunn at det ikke skal gjøres forskjeller på ansatte, eller ved ansettelser, på grunn av etnisitet, språk, religion eller livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. Virksomheten skal fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og det er etablert retningslinjer og rutiner for å håndtere faktiske og mulige negative konsekvenser ved avvik fra dette. MiST er klar over at arbeidsstokken i for liten grad speiler befolkningens sammensetning, og alle ansettelser vurderes ut fra målet om å øke mangfoldet. Museene i Sør-Trøndelag har en egen rutine for intern varsling av kritikkverdige forhold.

HMS-arbeid

Museene i Sør-Trøndelag (MiST) jobber systematisk med HMS med følgende målsetting:

- Motiverte ansatte som trives
- Friskhetsmål på 95%
- 0 ulykker
- 0 skader med fravær
- 0 tilfeller av miljøforurensning materielle skader
- 0 branner/branntilløp

Det er rapportert 135 antall uønskede hendelser i 2024. Tiltak er iverksatt.

MiST implementerte et nytt digitalt avvikssystem i januar 2024 for å bedre avviksrapportering- og håndtering, samt bidra til mer oversiktlig statistikk på området.

I henhold til Internkontrollforskriften har bedrifter en lovpålagt plikt til å gjennomføre risikovurdering som en del av det systematiske HMS-arbeidet. Høsten 2024 ble det derfor gjennomført en medarbeiderundersøkelse i MiST som et ledd i dette. Samlet svarprosent var 87%. MiST har en overordnet handlingsplan i tillegg til handlingsplaner per museum. Det gjennomføres en årlig HMS-samling hvor verneombud, tillitsvalgte, AMU, HR og ledelse deltar.

MiST har et velfungerende AMU som består av tre arbeidsgiverrepresentanter og tre arbeidstakerrepresentanter inkludert hovedverneombud.

Det er ett til to verneombud ved hvert museum, og i tillegg et felles hovedverneombud for MiST. Verneombud inngår i et felles forum for verneombud i MiST.

Arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Museene i Sør-Trøndelag AS er definert som stor virksomhet og omfattes av åpenhetsloven.

MiST legger vekt på å ha en bærekraftig strategi, vi definerer at virksomheten skal ha en rolle i å oppå FNs bærekraftsmål. MiST har på sine nettsider orientert om arbeidet med åpenhetsloven.

Arbeid med bærekraft

Samtlige av FNs bærekraftsmål er relevante for MiST. Vi har lagt følgende fire mål som felles bærekraftsmål:

- Mål 16: Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner
- Mål 3: God helse og livskvalitet
- Mål 4: God utdanning
- Mål 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn

Klima- og miljøpåvirkningene påvirker bygningsmassen og gir ytterligere utfordringer for vedlikeholdet. En nasjonal kartlegging av tilstanden for de kulturhistoriske bygninger, viser et betydelig vedlikeholdsetterslep. Dette gjelder også for MiST sine nesten 300 bygg. De to industri- og gruvemuseene, Orkla Industrimuseum og Rørosmuseet, har i sitt opphav tilhørighet i til dels svært forurensede områder, noe som krever bevissthet i daglig forvaltning. MiST har i de tre siste årene brukt 10,9 mill. på utskifting til LED-lys og andre ENØK-tiltak som fremover skal bidra til lavere strømforbruk.

Oppsummert for MiST:

- ✓ klima- og miljø inngår i virksomhetens strategiske planer, mål og/eller tiltak
- ✓ vi gjennomfører tiltak for energiøkonomisering (ENØK-tiltak)
- ✓ vi legger vekt på bærekraftige anskaffelser
- ✓ vi har en reisepolicy som fremmer lav- eller nullkarbonreiser
- ✓ vi gjennomfører kompetansehevende tiltak for klima- og miljø blant egne ansatte
- ✓ vi rapporterer i henhold til åpenhetsloven

[Åpenhetsloven - Museene i Sør-Trøndelag](#)

Påvirkning av ytre miljø

MiST driver ikke selv virksomhet som forurenser det ytre miljø, men har forvaltningsoppgaver med større miljøutfordringer. Dette gjelder særlig tidligere gruveområder, samt visningskonsesjonen for lakseoppdrett. Det har ikke vært negative hendelser på disse områdene i 2024.

Avfall kildesorteres og komprimeres hvor det er mottak for kildesortert avfall og det jobbes med å utvide denne sorteringen. Det er en målsetning å framstå som et selskap med miljøvennlig profil. Selskapets virksomhet er ikke regulert av konsesjoner eller pålegg av miljømessig karakter.

Utfordringer og risikofaktorer

To utdaterte museumsbygg, hvorav et stengt museumsbygg

Fasilitetene ved Trondheim kunstmuseum og Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum – kritisk tilstand for samlingene og uegnede bygg.

Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum (NKIM) og Trondheim kunstmuseum (TKM) er i dag lokalisert i to bygg som ikke oppfyller krav til universell utforming, sikring, klima og innlån fra andre museer. Byggene har også lekkasjer.

Museenes bygningsmasse tilfredstiller heller ikke de behovene for volum og takhøyde i utstillingsrom som kreves for større verk. Dette innskrenker muligheten til å vise en større bredde innen kunst og kunsthåndverk. Museene har heller ingen fasiliteter som muliggjør andre type publikumsaktiviteter.

Etter en faglig tilstandsvurdering valgte Museene i Sør-Trøndelag å stenge Nordenfjeldske Kunstindustrimuseums bygg i Munkegata for publikum fra februar 2021. Bygget huser museets samlinger som utgjør rundt 30.000 gjenstander av ulike materialtyper. Kulturdirektoratet har gjennom flere år påpekt at oppbevaringsforholdene for omtrent 80% våre kunsthistoriske samlinger som i all hovedsak forvaltes av Kunstindustrimuseet og kunstmuseet «*oppbevares under forhold som er direkte skadelige for gjenstandene*».

Museene i Sør-Trøndelag har foretatt en rekke utbedringer og større og mindre vedlikeholdstiltak ved begge bygningene i henholdsvis Munkegata og i Bispegata de siste 12-15 årene, men disse er primært å anse som tiltak med begrenset effekt på de grunnleggende behovene for endrede bygningsmessige fasiliteter. Kommune og fylkeskommune har siden 2006 pekt på behovet for nytt bygg for disse to museene.

I samarbeid med Trondheim kommune og Trøndelag fylkeskommune pågår kvalitetssikring (KS1) av to gjennomførte konseptvalgutredninger utarbeidet i tråd med Finansdepartementets krav ved større investerings-prosjekter. Denne planlegges sendt til politisk behandling høsten 2025. MiST påpeker et akutt behov for å komme videre med et forprosjekt basert på valg av lokaliseringssted.

I hele 2024 pågikk tømning og flytting av Nordenfjeldske Kunstindustrimuseums omfattende samlinger over til leid eksternt magasin. Prosjektplanen viser at dette vil ta fem år (2023-2028) forutsatt eksternt finansiering. Denne finansieringen har bare delvis falt på plass, og for å sikre kompetanse og kapasitet i 2025 har MiST forskuttert noe behov ved bruk av egenkapital i påvente av statlig bidrag. Pr. 31.12.24 er vel 4000 gjenstander flyttet til eksternt magasin.

Endring i ordningen med visningstillatelser- formidling av havbruksnæringen ved Kystmuseet
NOU 2023: 23 – *Helhetlig forvaltning av akvakultur for bærekraftig utvikling* som nå ligger til vurdering i regjeringen, kan resultere i at premissene for MiST/Kystmuseets formidling av havbruksnæringen, ikke har finansieringsgrunnlag lenger. Dette får i så fall vesentlige konsekvenser for Kystmuseets formidlingsrolle.

Samarbeidspartnerne Lerøy Midt og Museene i Sør-Trøndelag v/Kystmuseet fikk i 2012 innvilget en visningstillatelse etter en meget omfattende søknadsprosess. Siden den gang har det vært bygget opp en avdeling under Kystmuseet med profesjonell kunnskapsbasert formidling om næringen. I tråd med internasjonale retningslinjer for museumsdrift skjer dette helt uavhengig av Lerøy Midt.

Kystmuseet har også som ledd i sin posisjon på området ansvaret for forvaltning og formidling av Norsk Havbruksarkiv. Det har over 20 år vært jobbet med å få etablert Norsk Havbruksmuseum ved museet slik at denne næringen sikres kompetanse og formidling lik andre næringer, som eksempelvis gjennom Oljemuseet i Stavanger og Norsk Luftfartsmuseum i Bodø.

Forvaltning av Statsbyggs eiendommer etter Røros Kobberverk

MiST/Rørosmuseet har en 10-årig avtale med Klima- og miljødepartementet (KLD) ved Statsbygg om forvaltning av eiendommene etter Røros Kobberverk med et fastsatt vedlikeholdsprogram. Totalt omfatter dette 43 bygninger, 54 installasjoner og flere gruver. Disse inngår som en vesentlig del av den samlede verdensarvstatusen for Røros bergstad og cirkumferensen tildelt av Unesco i henholdsvis 1980 og 2010. Avtalen løper til 1. juli 2028.

Avtalen innebærer også en årlig finansiering over Klima- og miljødepartementets budsjett der vedlikehold av bygninger og installasjoner utføres av ansatte ved Rørosmuseets bygningsvernsenter.

Museet har opparbeidet seg betydelig kompetanse på restaurering og vedlikehold av eldre bygg og installasjoner av ulike materialtyper, og har i dag 10 ansatte. Det drives også omfattende opplæring og formidling av håndverksteknikker overfor en rekke eksterne parter samt overfor publikum. Avdelingen har et tett samarbeid med NTNU (blant annet bachelorutdanning i Tradisjonelt bygghåndverk og Kulturminneforvaltning) og Fagskolen Innlandet. Forutsigbarhet og langsiktighet er avgjørende for at arbeidet lykkes.

Det pågår evaluering av avtalen i regi av KLD som vil ligge til grunn for vurdering av framtidig samarbeidsforhold og finansieringsgrunnlag. Dersom avtalen ikke forlenges innebærer det en betydelig risiko for at vedlikeholdet av vesentlige element i verdensarven forringes og at et viktig nasjonalt kompetansemiljø vil forvitre.

Økonomi- og vedlikeholds utfordringer

Vedlikeholdsbehov for omfattende kulturhistoriske bygninger

MiST har et betydelig forvaltningsansvar – samlet utgjør det over 300 bygninger, herav 264 kulturhistoriske. 35 av disse er fredede, og i tillegg har vi vedlikeholdsansvar for ti av de fredede bygningene som er del av Statens eiendommer etter Røros kobberverk. Gjennom avtalen med Statsbygg, vedlikeholder bidrar MiST også til vedlikeholdet av de 42 øvrige fredede bygningene i kobberverkseiendommen. Det er et betydelig vedlikeholdsetterslep i hele museumssektoren, også i MiST. Sverresborg Trøndelag folkemuseum forvalter totalt 141 av byggene, herav 120 kulturhistoriske (sju fredede og to stavkirker). Etterslepet har dels sammenheng med økonomiske ressurser avsatt til vedlikehold og dels med tilgang til relevant kompetanse. Situasjonen forverres ytterligere med endret klima.

Måloppnåelse i 2024 Styringsmål

Styringsmålene gjelder for morselskapet.

1. Økonomistyring: MiST skal budsjettere og avsette 1 % av omsetningen, slik at MiST gradvis bygger opp sin egenkapital for å redusere økonomisk risiko og bidrar til fremtidig handlingsrom. I 2024 var resultatgraden i morselskapet 8,42%. Målet er oppnådd.
2. Maksimalt 60 % av omsetningen skal gå til personalkostnader, for å gi organisasjonen mest mulig handlingsrom innen driften. I 2024 var personalkostnader 53% % av omsetningen. Målet er oppnådd.
3. Nærværspersent: 95 %. MiST skal være en organisasjon hvor ansatte trives. Nærværspersent for 2024 ble 95,6%. Målet er oppnådd.
4. Økt egeninntjening på 2%. Målet er ikke oppnådd.

Styringsmål 1: Minimum overskudd 1% av omsetningen.

I 2024 hadde MiST morselskap et årsresultat på kr 24,0 mill. Med en omsetning på kr 285,4 mill. tilsvarer dette 8,42% av omsetningen. Dette er høyere enn overordnet målsetning om overskudd, og bedre enn budsjett.

Utvikling i resultat de siste syv årene. (Tall i mill.)

MiST morselskap	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Resultat	24 031	16 650	19 340	13 315	17 006	10 017	2 182
Omsetning	285 404	281 746	287 790	319 974	266 999	256 520	243 550
Resultatgrad	8,42 %	5,91 %	6,72 %	4,16 %	6,37 %	3,90 %	0,90 %

Det utvises god økonomistyring i selskapet.

Styringsmål 2: Maks 60% personalkost.

Utvikling i lønns- og pensjonskostnader de siste syv årene.

MiST morselskap	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Lønnskostnad	129,1	117,4	111,5	108,9	102,5	109,5	107,3
Pensjonskostnad	14,4	13,3	16,3	17,3	13,7	14,3	15,3
Sum kostnader 1)	269,5	271,2	254,1	273,1	249,5	249,5	242,6
% lønns/pensjonskost	53 %	48 %	50 %	46 %	47 %	50 %	51 %

1) eksl. Investering bygg

Samlet sett er MiST godt innenfor styringsmålet om maks 60 % personalkostnader for selskapet.

Styringsmål 3: Nærværspersent: 95%

MiST skal være en organisasjon hvor ansatte trives. Nærværspersent for 2024 ble 95,6%. Målet er oppnådd. Se omtale Ansatte og arbeidsmiljø.

Styringsmål 4: Økt egeninntjening på 2 %.

MiST morselskap.	2021	2022	2023	2024	Endring i kr 24-23	Endring i % 24-23	Endring i kr 24-19	Endring i % 23-19
Billettinntekter	13,1	16,9	17,9	19,7	1,8	9,1 %	2,5	14,5 %
Butikk	6,6	5,4	5,3	6,0	0,7	11,7 %	0,2	3,4 %
Inntekter fra kafe	0,6	1,9	2,2	1,2	-1,0	-83,3 %	-0,1	-7,7 %
Andre varer	0,2	0,3	0,5	0,2	-0,3	-150,0 %	0,1	100,0 %
Utleie lokaler	5,7	9,0	7,6	9,3	1,7	18,3 %	3,5	60,3 %
Andre tjenester	5,7	3,0	2,5	2,3	-0,2	-8,7 %	-2,8	-54,9 %
Sponsor og gaver	8,2	11,1	8,9	7,4	-1,5	-20,3 %	-0,8	-9,8 %
Andre egeninntekter	9,4	12,5	10,5	11,0	0,5	4,5 %	-2,7	-19,7 %
Andre off. tilskudd 1)	19,3	26,8	27,1	22,0	-5,1	-23,2 %	-7,5	-25,4 %
	68,8	86,9	82,5	79,1	-3,4	-4,3 %	-7,6	-8,8 %

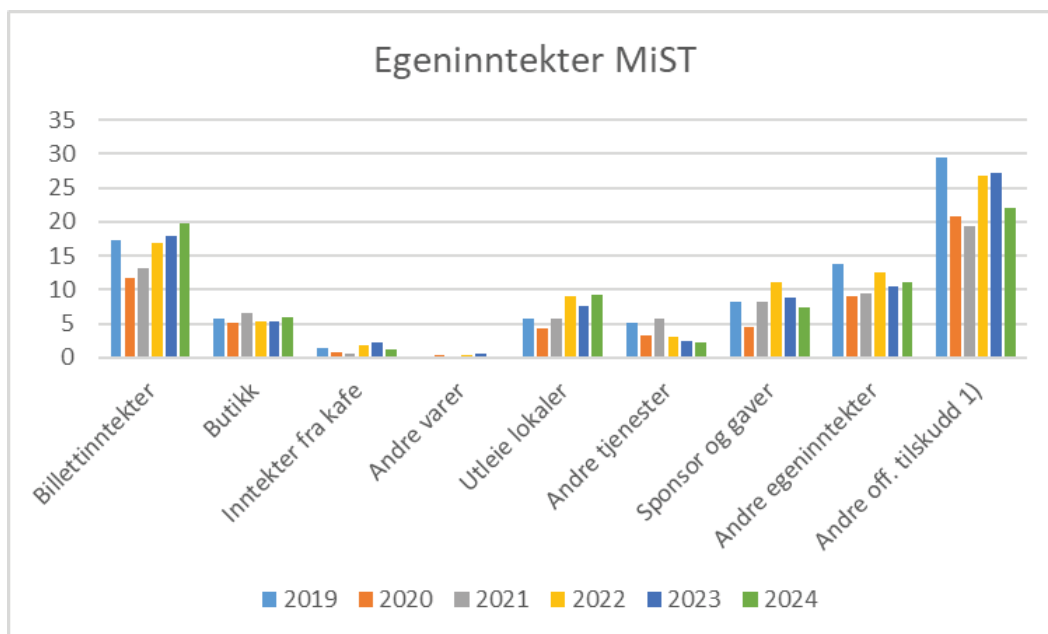
1) eks investeringstilskudd, koronatilskudd og prisjustering KUD i 2020-2023.

Egeninntekter defineres som sum inntekter unntatt ordinært offentlig driftstilskudd og øremerkede investeringstilskudd/koronatilskudd/prisjustering.

Sum endring i egeninntekter fra 2023 til 2024 angående billettinntekter, butikk og utleie lokaler og andre egeninntekter er over styringsmålet om økning på 2%. Mens andre tjenester, sponsor/gaver og andre offentlige tilskudd er under styringsmålet om økning inntekter. I 2024 var det en tilbakeføring av tidligere tildelt tilskudd på 4,344 mill. fra Trøndelag fylkeskommune, (Historienes Trøndelag og VITA) sett bort fra disse tilskuddene er det en nedgang på -4,8% på andre offentlige tilskudd. Og samlet en endring i egeninntekter på 0,89%.

Samlet har ikke MiST oppnådd kravet om økt egeninntjening i 2024.

På bakgrunn av koronasituasjonen i 2020/2021 (hvor det var unntakstilstand) er det relevant å sammenligne med et «normalt år» 2019. Oversikten viser at vi samlet fortsatt ligger under egeninntektene for 2019, i samme periode har det også vært en prisstigning som tilsier at vi burde ha økt egeninntektene.

Årets resultat, oppnådde økonomiske resultatmål for 2024, analyse av regnskapet.

Konsernregnskapet

MiSTs driftsøkonomi har sin basis i tilskudd fra Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD), Trøndelag fylkeskommune, samt vertskommunene til eierstiftelsene.

Totalt ordinært driftstilskudd var i 2024 kroner 203 574 255. Tilskuddet fra Kultur- og likestillingsdepartementet på kroner 164 510 000 inkluderte kroner 10 700 000 som overføres til Justismuseet og kroner 4 690 000 til Norske Kunsthåndverkeres fond for innkjøp av norsk samtidskunst. Det ordinære tilskuddet fra regionen til MiST var på kroner 49 794 255.

MiST fikk i 2024 andre offentlige tilskudd på kroner 21 967 873. Fra 2018 har MiST avdeling Rørosmuseum fått ansvaret for ivaretagelse av statens eiendommer på Røros, noe som har medført ekstra årlige tilskudd fra Klima- og miljødepartementet. I 2024 var dette på kroner 6 200 000. Samferdselsdepartementet bevilger midler til drift av museumsjernbaner til Norsk Jernbanemuseum, som igjen bevilger midler til de enkelte institusjonene. I 2024 fikk MiST avdeling Orkla Industrimuseum kroner 5 532 500 til drift av Thamshavnbanen. Miljødirektoratet bevilget tilskudd på kroner 2 310 000 til Verdensarvsenteret på Røros. Ellers består andre offentlige tilskudd av diverse omsøkte tilskudd til utstillinger, forsknings- og formidlingstiltak på museene.

Øvrige inntekter til MiST er basert på billetttinntekter, inntekter fra kafé og butikk, utleie av fast eiendom, sponsorinntekter og gaver. Datterselskapet Museumsforlaget AS hadde driftsinntekter på kroner 5 716 284, datterselskapet mottar ikke offentlige tilskudd.

Totalt driftsinntekter konsern for 2024 er kroner 290 974 604.

Den største kostnaden til MiST relaterer seg til lønns- og pensjonskostnader for ansatte. Dette utgjør for konsernet MiST kroner 145 863 552, som utgjør 53% av sum kostnader. Videre har MiST kostnader knyttet til ivaretagelse av samfunnsoppdraget med kunnskapsproduksjon, relevant formidling, helhetlig samlingsutvikling, trygg ivaretaging, aktiv samhandling, samt drift og administrasjonskostnader.

Samlede driftskostnader for konsernet for 2024 utgjør kroner 275 218 857

Driftsresultatet for morselskapet er kroner 15 949 144. Morselskapet har pensjonsordninger via KLP. Som stort selskap foretas det årlig aktuarberegning av årets pensjonskostnad. Beregningen viser enten at deler av innbetalt pensjonskostnad skal avsettes i balansen, eller at årets innbetalinger er for lave slik at det må kostnadsføres høyere beløp enn årets innbetalinger. Denne årlige regnskapsmessige justeringen skal avsettes i balansen for fremtidige utbetalinger. Aktuarberegningens forutsetninger er basert på bl.a. på rentenivå og forventet avkastning på pensjonsmidler, samt lønnsvekst. I første felles regnskapsår i 2010, hvor selskapet hadde kr 0 i avsatte pensjonsmidler, viste aktuarberegningen at årets pensjonskostnad var høyere enn årets innbetalinger. Aktuarberegningen viste at effekten på pensjonskostnad de første årene fikk en negativ effekt på driftsresultatet. For året 2024 viser aktuarberegningen til MiST en positiv justering av årets pensjonsinnbetaling, som reduserer årets pensjonskostnad med kroner 7 288 978.

AFP ordningen for offentlig sektor er endret med virkning fra 1.1.2025, for ansatte født etter 1. januar 1963. Den nye ordningen er en livslang ytelse, som kommer i tillegg til offentlig tjenestepensjon.

De ansattes rettigheter ble fastsatt gjennom lovvedtak før sommeren 2024, og endringene ble innarbeidet i relevante tariffavtaler før 31.12.2024. Som følge av at pensjonsløftet til de ansatte allerede er endret, har det skjedd en planendring i samsvar med NRS 6. Dette medfører at det i utgangspunktet skal regnskapsføres som gevinst eller tap som følge av planendringen i 2024. For å regnskapsføre en planendring må det være mulig å måle den nye ordningen.

Da Stortinget vedtok de nye reglene, ble det lagt til grunn at den nye ordningen kunne inkluderes i eksisterende overføringsavtale mellom pensjonsinnretningene, noe som i ettertid viste seg ikke var mulig. En overføringsavtale regulerer hvordan engangspremien på uttakstidspunktet skal fordeles mellom de ulike pensjonsinnretningene og dermed også arbeidsgivere. Uten en overføringsavtale må pensjonsinnretningen som arbeidsgiver er tilknyttet kreve inn hele engangspremien. Partene har frem til nå ikke blitt enige om en ny overføringsavtale. Frem til dette er avklart er det, etter foretakets syn, ikke mulig å gjøre en pålitelig måling av de økonomiske konsekvensene av planendringen.

Den regnskapsførte forpliktelsen per 31.12.2024 er basert på at vilkårene i den tidligere AFP-ordningen er videreført for alle ansatte. Foretaket forventer at det blir mulig å måle forpliktelsen knyttet til den nye ordningen i løpet av 2025, og at tilhørende forpliktelse vil bli betydelig høyere enn regnskapsført forpliktelse 31.12.2024. Dette vil medføre en betydelig kostnad i årsregnskapet for 2025.

Overgang til ny regnskapslov og internasjonale regler (IFRS) angående bokføring av pensjon, vil sannsynligvis i fremtiden bli innført for alle selskaper i Norge. Styret har vedtatt å avvente tilpasning til nytt regelverk, endring av bokføringsprinsipp, til lovmessige krav foreligger og regjeringen har vedtatt hvilke overgangsordninger Norge vil innføre. Det vil sannsynligvis være en overgangsperiode på fem år med tilpasning til nytt regelverk.

Rentenivået i Norge har vært høyt i 2024, MiST har fremforhandlet gode rentebetingelser noe som har bidratt til høye netto finansinntekter på kroner 8 176 413 for konsernet.

Morselskapets årsresultat for 2024 er på kroner 24 031 427. Datterselskapets årsresultat etter skatt er på minus 99 268.

Sum opptjent egenkapital i konsernet utgjør kroner 168 361 114 pr 31.12.2024.

Styret og administrasjonen i MiST er godt fornøyd med selskapets økonomiske styring.

Analyse av morselskapets regnskap mot budsjett.

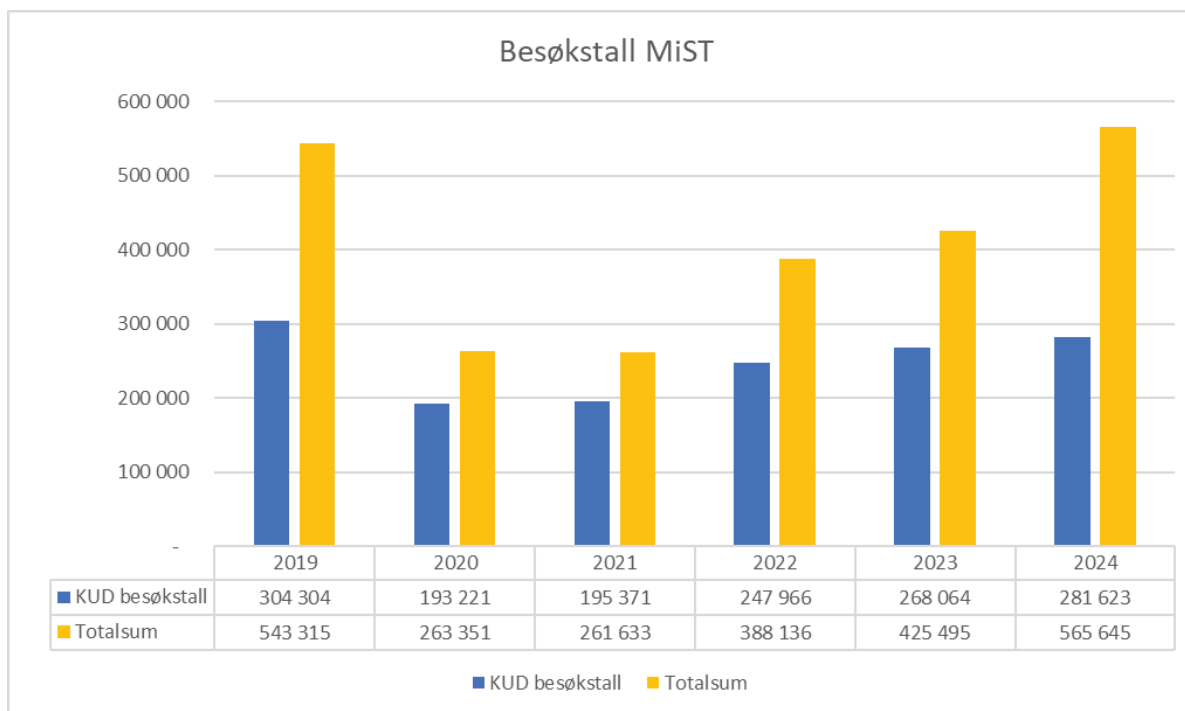
Inntekter

Totale inntekter for morselskapet inkl. finans er kr 293,3 mill. mot budsjettet kr 291,8 mill., et positivt resultat avvik på kr 1,5 mill., dvs. 1%.

Hovedgrunnen til det positive avviket er:

Morselskapet	Regnskap	Budsjett	Avvik i kr	i %
Billettinntekter	19,7	19,3	0,4	2 %
Butikk	6,0	5,9	0,1	2 %
Inntekter kafe	1,2	1,3	-0,1	-8 %
Andre varer	0,2	0,3	-0,1	-33 %
Utleie lokaler	9,3	10,7	-1,4	-13 %
Andre tjenester	2,3	3,8	-1,5	-39 %
Sponsor og gaver	7,4	7,1	0,3	4 %
Andre egeninntekter	11,0	10,2	0,8	8 %
Ordinært tilskudd	203,6	201,6	2,0	1 %
Andre off. tilskudd	22,0	21,7	0,3	1 %
Til/fra avsetninger	2,7	5,9	-3,2	-54 %
Sum	285,4	287,8	-2,4	-1 %
Netto finansposter	8,0	4,0	4,0	100 %
Sum inntekter	293,3	291,8	1,6	1 %

Det er positivt at billettinntektene viser et positivt budsjettavvik på 2%, til tross for at besøkstallene er lavere enn 2019 tallene. Besøkstallene for "KUD besøk" for 2024 er 7,5% lavere enn 2019. Mens de totale besøkstallene ligger 4,1% høyere enn 2019 tallene.

Sum omsetning av butikk, inntekter kafe og andre varer viser et negativt avvik mot sum budsjett på 0,1 mill., dvs. -1.3% lavere enn budsjettet.

Det er positivt at både sponsor/gaver, andre egeninntekter viser positivt avvik i forhold til budsjett. Den største posten under gaver er bygslingsinntekter gitt til MiST avdeling Ringve fra Stiftelsen Ringve museum. MiST avdeling Sverresborg har også fått betydelige gaver i 2024.

Bakgrunnen for det positive avviket på ordinært offentlig tilskudd sammenlignet med budsjett, er at budsjett for MiST 2024 ble vedtatt i 2023 før endelig tilskudd fra alle eiere/tilskudds givere til MiST for 2024 var besluttet.

Rentenivået i 2024 har holdt seg høyt i hele 2024, selv om det ble varslet rentenedgang. Samlet har dette gitt et stort positivt budsjettavvik på posten netto finansinntekter.

Utvikling finansinntekter:

MiST morselskap	2021	2022	2023	2024
Resultat av finansposter	1,3	2,5	6,1	8,1

Kostnader

Sum kostnader for morselskapet er kr 269,5 mill. mot budsjettet kr 202,3 mill. dvs. Et avvik på 11% mot budsjett.

Hovedgrunnen til avviket er:

MiST morselskap	Regnskap	Budsjett	Avvik i kr	i %
Varer butikk	2,9	3	-0,1	-3 %
Utgifter drift av kafe	1,1	0,8	0,3	38 %
Andre varer og tjenester	0,9	0,8	0,1	13 %
Lønnskostnader	129,1	137,6	-8,5	-6 %
Pensjonskostnader	14,4	19,1	-4,7	-25 %
Avskrivninger	0,8	1,00	-0,2	-20 %
Drift av lokale	17,0	16,7	0,3	2 %
Vedlikehold bygg	13,1	18,4	-5,3	-29 %
Husleie	27,2	26,9	0,3	1 %
Andre driftskostnader	63,0	78,0	-14,9	-19 %
Sum kostnader	269,5	302,3	-32,8	-11 %

Nærmere analyse av positivt avvik lønnskostnader.

MiST morselskap.	Regnskap	Budsjett	Avvik i kr	i %
Lønnskostnader inkl. feriepenger	116,8	121,8	-5,0	-4 %
Arbeidsgiveravgift	12,6	14,3	-1,7	-12 %
Refusjon sykepenger/arbeidstiltak	-3,9	-0,8	-3,1	388 %
Annen personalkostnad	3,6	2,3	1,3	57 %
Sum lønnskostnader	129,1	137,6	-8,5	-6 %

MiST har i sum 6% lavere lønnskostnader enn budsjettet, underforbruket skyldes delvis at vi fortsatt gjennom året har hatt endel ubesatte stillinger, pga utfordringer med å få rekruttert nødvendig kompetanse. Og ved ubesatte stillinger får vi lavere arbeidsgiveravgift enn budsjettet. Vi har også høyere refusjon sykepenger enn budsjettet.

Bakgrunnen for lavere kostnadsført pensjonskostnader enn budsjettet er de årlige resultateffektene av aktuarberegnete pensjonskostnader. Summen av de økonomiske endringer i forutsetningen for aktuarberegningen gir en litt gunstigere pensjonsforpliktelse sammenlignet med fjoråret. Planendring i pensjonskostnader grunnen endret AFP ordning for ansatte født etter 1963 er ikke kostnadsført i 2024.

MiST har underforbruk på 29% på vedlikehold/bygg i forhold til budsjett. Dette skyldes delvis ikke gjennomført planlagte ENØK tiltak, samt at andre planlagte vedlikeholdstiltak ikke ble gjennomført i 2024 men utsatt til 2025, grunnet både at leverandørene ikke kunne gjennomføre tiltakene, samt egne ressurser.

MiST har også underforbruk på 19% på andre driftskostnader, denne posten omhandler mange poster både relatert til museumsfaglige oppgaver innen formidling, kunnskap og utstillingsproduksjon, samt kontorhold som reiser, markedsføring, IKT og drift. Vi har hatt et lavere aktivitetsnivå enn oppsatt handlingsplan.

Oppsummering avviksforklaring på overskudd morselskap i forhold til budsjett i 2024

Morsselskapets resultat viser kr 24,0 mill. i overskudd. MiST budsjett for 2024 var budsjettert med et underskudd på kroner 10,4 mill. I forhold til budsjett gir dette et avvik på kroner 34,4 mill.

- Høyere sum inntekter	- 2,4 mill.
- Høyere finansinntekter	+ 4,0 mill.
- Lavere driftskostnader	+ 32,8 mill.
Sum positivt budsjettavvik	+ 34,4 mill.

Forholdstall egeninntekter morselskapet

MiST morselskapet	2024	% av sum	2023	% av sum	2022	% av sum
Billettinntekter	19,7	7 %	17,9	6 %	16,9	6 %
Butikk	6,0	2 %	5,3	2 %	5,4	2 %
Inntekter kafe	1,2	0 %	2,2	1 %	1,9	1 %
Andre varer	0,2	0 %	0,4	0 %	0,3	0 %
Utleie lokaler	9,3	3 %	7,6	3 %	9,0	3 %
Andre tjenester	2,3	1 %	2,5	1 %	3,0	1 %
Sponsor og gaver	7,4	3 %	8,9	3 %	11,1	4 %
Andre egeninntekter	11,0	4 %	10,6	4 %	12,5	5 %
Ordinært tilskudd	203,6	69 %	192,2	67 %	181,7	67 %
Andre off. tilskudd 1)	22,0	8 %	30,1	10 %	26,8	10 %
Til/fra avsetninger	2,7	1 %	4,1	1 %	2,5	1 %
Netto finans	8,0	3 %	6,1	2 %	1,4	1 %
Sum inntekter	293,3	100 %	287,9	100 %	272,5	100 %

1) eks investeringstilskudd og koronatilskudd

Ordinært offentlig tilskudd utgjorde i 2024 69 % av MiSTs inntekter, mot 67% i 2023. Sammenlignet med andre store museer på landsbasis har MiST en høy grad av egeninntekter.

Forholdstall kostnader morselskapet

Forholdstallene ang kostnader holder seg relativt konstant.

MiST morselskap.	2024	% av sum	2023	% av sum	2022	% av sum
Lønns- og pensjonskostnader	143,5	53 %	130,7	48 %	127,8	47 %
Varekostnad	4,9	2 %	6,1	2 %	4,6	2 %
Vedlikehold/drift/husleie 1)	58,1	22 %	65,6	24 %	71,0	26 %
Andre driftskostnader	63,0	23 %	68,8	25 %	67,5	25 %
Sum kostnader	269,5	100 %	271,2	100 %	270,9	100 %

1) inkl. investerings bygg 2022.

I 2024 var 53% av kostnadene lønns- og pensjonskostnader. Økningen i lønns- og pensjonskostnader fra 2023 til 2024 er 9,79 %.

Analyse av datterselskap, Museumsforlaget AS, regnskap mot budsjett

Museumsforlaget AS er et nisjeforlag som utgir bøker om kulturarv, og satser på historie, arkeologi og andre fag som forteller om fortid og nåtid - for framtida. Museumsforlagets utgivelser har høy faglig kvalitet og forlaget er godkjent som publiseringskanal for vitenskapelig publisering. Museumsforlaget AS er eid av Museene i Sør-Trøndelag AS (MiST), og formålet med opprettelsen var bl.a. å styrke publiseringsarbeidet i MiST.

Inntekter og kostnader Museumsforlaget AS 2024

Museumsforlaget	Regnskap	Budsjett	Avvik i kr	i %
Salgsinntekter	5,48	6,00	-0,52	-9 %
Annen salgsinntekt	0,24	0,15	0,09	60 %
Finansinntekter	0,09	0,05	0,04	80 %
Sum inntekter	5,81	6,20	-0,39	-6 %

Museumsforlaget	Regnskap	Budsjett	Avvik i kr	i %
Varekostnad	2,28	2,10	0,18	9 %
Lønnskostnad	2,39	2,73	-0,34	-12 %
Annen kostnad	1,24	1,50	-0,26	-17 %
Sum kostnader	5,91	6,33	-0,42	-7 %

Resultat etter skatt	-0,09	-0,13	0,2	0,10
----------------------	-------	-------	-----	------

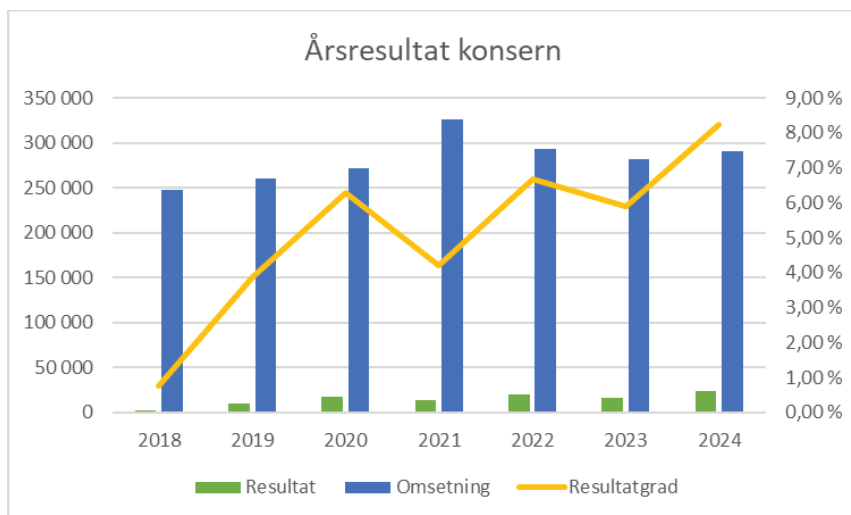
Resultatutvikling Museumsforlaget AS

Museumsforlaget	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Sum inntekter	5,72	6,10	5,30	5,76	4,44	4,32
Sum kostnader	5,90	5,70	5,05	5,25	4,39	4,18
Resultat før skatt	-0,99	0,43	0,25	0,51	0,05	0,14
Skattekostnad	0,00	0,09	0,05	0,11	0,01	0,03
Resultat etter skatt	-0,99	0,34	0,20	0,40	0,04	0,11

Morselskapet er godt fornøyd med Museumsforlagets resultat for 2024.

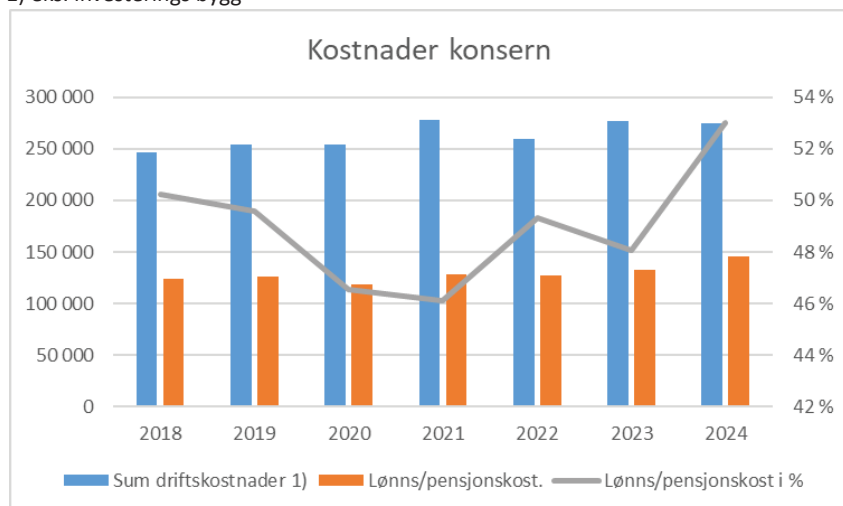
Hovedtall fra resultatregnskapet konsern

Konsern	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Resultat	1 886	10 117	17 045	13 713	19 530	16 650	23 932
Omsetning	247 346	260 776	271 295	325 660	293 008	287 735	290 974
Resultatgrad	0,76 %	3,88 %	6,28 %	4,21 %	6,67 %	5,71 %	8,22 %

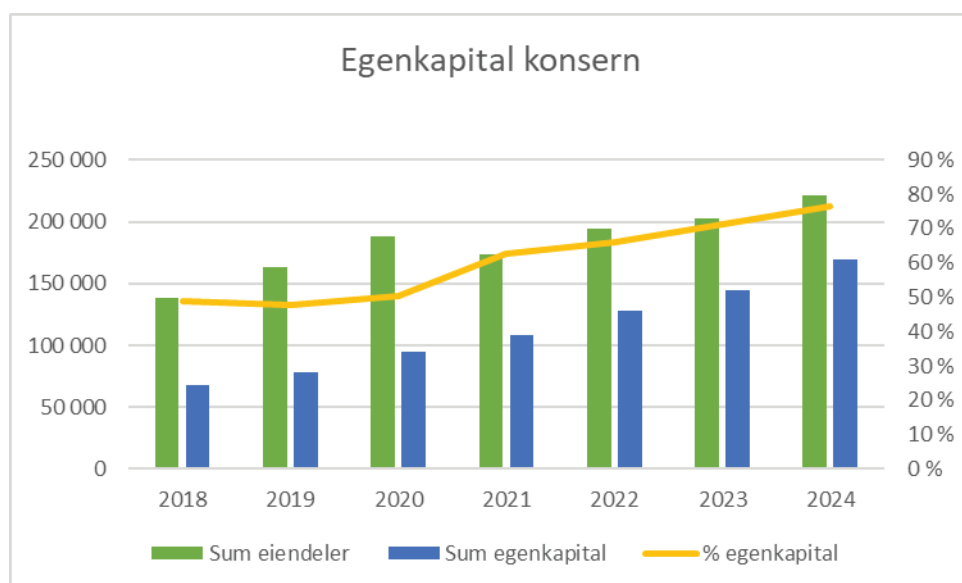
Konsern	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Sum driftskostnader 1)	246 829	253 595	253 770	278 176	259 054	276 813	275 218
Lønns/pensjonskost.	124 043	125 728	118 127	128 275	127 797	133 044	145 863
Lønns/pensjonskost i %	50 %	50 %	47 %	46 %	49 %	48 %	53 %

1) eks. investerings bygg

Hovedtall fra balansen konsern

Konsern	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Sum eiendeler	138 519	162 837	188 486	173 544	193 797	203 063	221 227
Sum egenkapital	67 822	77 939	94 984	108 697	128 227	144 429	169 146
% egenkapital	49 %	48 %	50 %	63 %	66 %	71 %	76 %

Sentrale risikofaktorer – forutsetning for fortsatt drift

Morselskapet:

De overordnede økonomiske styringsmål for virksomheten er:

- Minst 1 % av omsetningen avsettes til egenkapital, EK, hvert år
- Maks 60 % personalkostnader
- Økt egeninntjening på 2 %

Med en omsetning på kr 285,4 mill. skal overskuddet med et krav på 1% være minst ca. kr 2,8 mill. Ved etableringen av MiST var det kun innskutt aksjekapital/overkurs som var egenkapital i selskapet. Etter 14 års drift er det bygd opp en solid egenkapital, i de siste årene har det vært budsjettet med bruk av egenkapital til nødvendig vedlikehold bygg. Utfordringen har vært å få gjennomført planlagte tiltak.

Den finansielle risikoen består i at selskapet er avhengig av offentlige midler, bevilget av Kultur- og likestillingsdepartementet, Trøndelag fylkeskommune og vertskommunene. Den største risikoen er om det skjer vesentlige endringer i form av reduksjon fra de offentlige tilskuddsgiverne. Også tilskudd i de ordinære offentlige tilskuddene som er lavere enn lønns- og prisveksten, vil medføre utfordringer i forhold til kostnadsnivået i selskapet. Basert på denne utfordringen satte styret mål om økte egeninntekter på 2 %. I årene med pandemi, samt i 2024, har selskapet ikke oppnådd målet om økte egeninntekter.

MiST er også fremover avhengige av investeringsmidler til å iverksette nødvendige investeringer i bygg og anlegg i tråd med vedtatt prioritering. Se nærmere omtale om spesifikke bygg og anlegg under punktet utfordringer.

MiST har en risiko med hensyn til fremtidige pensjonsforpliktelser. Både vedtatt planendring for ny ordning AFP for ansatte født etter 1963, samt overgang til nye regnskapsregler vil dette kunne gi stor påvirkning på egenkapitalsituasjonen.

MiST har videre en risiko i at egeninntektene kan gå ned. Publikums reisevaner endres og det må jobbes meget aktivt for å møte konkurransen for å få publikum til å besøke våre museer. Det er en uttalt målsetning fra styret og ledelse at MiST aktivt skal arbeide for å øke museets egeninntekter.

Det har ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets utgang som det ikke er tatt hensyn til og som er viktige for bedømmelsen av resultatet.

Det fremlagte årsregnskapet gir etter styrets oppfatning et korrekt uttrykk for resultatet i 2024 og for Museene i Sør-Trøndelag sin økonomiske stilling ved årsskiftet.

Regnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Datterselskapet:

Museumsforlaget AS ble etablert i 2013.

Den finansielle risikoen i datterselskapet ligger i at forlaget må skaffe et tilstrekkelig antall oppdrag, for å dekke inn driftskostnader. I 2023 ble egenkapitalen i selskapet styrket idet morselskapet konverterer lån til aksjekapital. Selskapet har kun tre ansatte, og dette innebærer en administrativ risiko.

Likviditet

Konsernet

Konsernets likviditetsbeholdning per 31.12. i regnskapsåret var kr 148,3 mill.

Selskapets finansielle stilling er god.

Morselskapet

Morselskapets likviditetsbeholdning per 31.12. i regnskapsåret var kr 146,2 mill.

Morselskapets finansielle stilling er god.

Resultatdisponering

Årsresultat på kroner 23 932 159

Til annen egenkapital: 23 932 159

Sum disponert: 23 932 159

Trondheim 31.12.2024/26.02.2025

Ellen T. Klingenberg
Styreleder

Jorid Midtlyng
Styremedlem

Marianne Skjulhaug
Styremedlem

Henrik Zipsane
Styremedlem

Thomas Ryjord
Styremedlem

Siri Frøseth
Styremedlem

Atle Fredagsvik
Styremedlem

Karen Espelund
Adm. direktør

Opplæring av kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Orkland kommune

Møtedato

30.04.2025

Saknr

21/25

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/470 - 11

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Vedlegg

Budsjettvedtak er en komplisert kabal der hensyn må veies mot hverandre

Medlemmer har krav på å bli kalt inn med rimelig varsel

Utvalgslederen har ikke noen form for oppsigelsesvern

Regnskapet er ikke lenger internt når det har blitt sendt til revisor

Kommunedirektøren har møte- og talerett, men ikke formell forslagsrett

Kommunen skulle vedta nytt pressereglement – Kunne strupet infotilgangen

Mener kommunen har plikt til å innhente hemmelige dokumenter om rådmannen

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått følgende dokumenter som del av sin opplæring:

1. Hvorfor er det ulike regler om stemmeplikt ved budsjettvedtak i Stortinget og kommunestyrene?
2. Det skulle vært kalt inn et varamedlem til kommunestyremøtet, men det ble uteglemt. Kan kommunestyremøtet likevel gjennomføres?
3. Kan kommunestyret avsette en utvalgsleder på grunnlag av sterk misnøye med måten hen har utøvet vervet på og velge en ny leder?
4. En journalist har stilt spørsmål om man kan be om å få et regneark med kommunes regnskapstall og om når i arbeidsprosessen et slikt dokument vil være offentlig.
5. Har kommunedirektøren og representantene fra administrasjonen tale-, forslags- og stemmerett i administrasjonsutvalget selv om de ikke er personlig valgt av kommunestyret?
6. Administrasjonsutvalget i en kommune skulle vedta et revidert pressereglement, men droppet realitetsbehandlingen da saken kom på bordet.
7. Porsgrunn kommune retter seg ikke etter Sivilombudets uttalelse om å innhente hemmelige dokumenter som kommunens advokat besitter

Budsjettvedtak er en komplisert kabal der hensyn må veies mot hverandre

Kommunal Rapport 26.03.2025 Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Hvorfor er det ulike regler om stemmeplikt ved budsjettvedtak i Stortinget og kommunestyrene?

SPØRSMÅL: Vi ser og hører i mediene at det debatteres et forslag om å endre reglene om votering over forslag til statsbudsjett i Stortinget, etter modell av det som gjelder i kommunestyrer og fylkesting.

Hvorfor er det ulike regler om stemmeplikt ved budsjettvedtak i Stortinget og kommunestyrene, og hva er begrunnelsen for dette? Kan det tenkes andre løsninger på dette dilemmaet?

SVAR: Ja, dette er en ganske komplisert kabal av ulike prosedyrer og motstridende hensyn. Vi får begynne med det mest kompliserte; beslutningsprosessen i Stortinget. Bestemmelser om budsjettbehandling av statsbudsjettet er gitt § 43 i [Stortingets forretningsorden](#). Systemet er her at den kongelige resolusjon med forslag til statsbudsjett først (tredje avsnitt) går til finanskomiteen, som så legger fram forslag til «rammevedtak for bevilgninger i samsvar med inndelingen i rammeområder».

Det som da vedtas av Stortinget, er (fjerde avsnitt) «bindende for den etterfølgende budsjettbehandlingen samme år».

Rammevedtaket danner så (femte avsnitt) grunnlaget for fagkomiteenes innstilling om bevilgninger på enkelte rammeområdene.

Fagkomiteenes budsjettinnstillinger legges deretter (sjette avsnitt) fram for Stortinget som treffer endelig vedtak om årsbudsjett innen rammen av disse innstillingene. Vedtakene i denne prosessen treffes etter bestemmelsen i Stortingets forretningsorden § 61 «ved vanlig stemmeflertall, dvs. over halvparten av avgitte stemmer». Hvis ikke noe forslag oppnår slikt flertall, er det ikke truffet vedtak i saken.

Det betyr i praksis at en mindretallsregjering kan være nødt til å gå i forhandlinger med andre partier i Stortinget for å få vedtatt et statsbudsjett. Budsjettvedtaket er nødvendig for at regjeringen kan bruke penger det neste året.

Kravet om at også budsjettvedtak må ha tilslutning fra et flertall av medlemmene, kan ses som en fordel for prosessen, ved at det gir en plattform for andre stemmer enn regjeringspartiet og å treffe et vedtak som et flertall i Stortinget har forpliktet seg på. Det kan både øke tiltroen til og respekten for prosessen, og danne grunnlag for et balansert og stabilt grunnlag for senere prosesser i Stortinget.

Ulempen ved denne modellen er at slike kompromisser oftest oppnås ved utvidelse av utgiftsrammene, typisk ved utvidelse av inntektsrammen ved større uttak fra oljefondet eller utbytteutdeling fra statsbedrifter, eller ved nedjustering av anslag for bundne utgifter – med andre ord utgifter som uansett må dekkes, enten fordi det er lovhjemlede rettigheter som

folketrygd, eller kontraktmessige forpliktelser, typisk ved byggeprosjekter eller anleggsarbeid.

Tilsvarende problemer kan oppstå ved budsjettbehandlingen i kommuner og fylkeskommuner, både etter formannskapsmodellen og ved parlamentarisk styringsform. På samme måte som i staten er årsbudsjettet en bindende økonomisk ramme for virksomheten, se [kommuneloven § 14-5](#), første setning: «Årsbudsjettet er bindende for kommunestyret, fylkestinget og underordnede organer», og [§ 14-10](#) første avsnitt: «All bruk av midler i årsbudsjettet skal ha dekning i årets tilgang på midler».

Budsjettbehandlingen i kommuner og fylkeskommuner er i tillegg mindre strukturert enn Stortingets. Ansvar for å sy sammen et helhetlig budsjettutkast ligger i første hånd hos kommunedirektøren eller kommune- eller fylkesrådet, se [§ 13-1](#) tredje avsnitt, første setning: «Kommunedirektøren skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet», og [§ 10-2](#) første avsnitt, andre setning: «Bestemmelser om kommunedirektøren gjelder på tilsvarende måte for kommunerådet og fylkesrådet hvis ikke noe annet er bestemt i lov.»

Det helhetlige budsjettutkastet går så til formannskapet eller fylkesutvalget, som ([§ 14-3](#) første setning) avgir innstilling til kommunestyret eller fylkestinget med forslag til samlet budsjett.

Også kommuner og fylkeskommuner må ha et gyldig budsjettvedtak for å kunne fungere, og i § 14-3 i første avsnitt er det fastsatt at «årsbudsjettet for det kommende året skal vedtas før årsskiftet».

Det treffes samlet vedtak om budsjettet som helhet, og på samme måte som for andre vedtak, kreves det etter [§ 11-9](#) andre avsnitt at dette er truffet «med flertallet av de avgitte stemmene».

Også her er det slik hvis det ikke lar seg gjøre å etablere et flertall for ett av flere fremsatte forslag, kan man risikere å bli stående uten budsjett for det kommende år. Ved kommuneloven av 1992 tok man derfor inn den regelen som vi nå finner i [kommuneloven § 11-9](#) tredje avsnitt om bundet avstemning.

Systemet er her at i stedet for å stemme for eller imot hvert av de fremsatte budsjettforslagene, slik man ellers gjør når det er flere forslag i en sak, skal man først votere alternativt over alle fremsatte forslag. Hvis ingen av disse får tilslutning av et flertall av de avgitte stemmene, foretas det deretter en ny votering der man må velge mellom ett av de to forslagene som fikk flest stemmer ved forrige votering.

Denne en regel som skapte en del uro, særlig i Fremskrittspartiet, som protesterte mot å måtte stemme for ett av to forslag som det er uenig i. Folkevalgte kan ikke forlate møtet for å slippe å stemme, se [kommuneloven § 8-1](#) første avsnitt: «Medlemmer av et kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ plikter å delta i organets møter hvis de ikke har gyldig forfall». Og i motsetning til det som gjelder ved valg og tilsetting er det heller ikke adgang til å stemme blankt her, se § 8-1 tredje avsnitt: «Medlemmer som er til stede i et kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ når en sak tas opp til avstemning, plikter å stemme».

Det har vært diskutert om det ikke hadde vært mulig med en litt mindre streng regel om dette ved budsjettvedtak både i kommunen og nå i Stortinget.

Her kunne man tenke seg en regel om at det vil være tilstrekkelig med relativt flertall ved en første og endelig votering, slik at det forslaget som da får flest stemmer, blir vedtatt, selv om det ikke får tilslutning fra et absolutt flertall.

En slik regel ved første avstemning er ikke helt problemfri, fordi den ville kunne tvinge mindre grupperinger til å fremme felles forslag til første votering uten mulighet for hver av dem til å synliggjøre sine primærstandpunkter.

Men hvis dette gjelder først ved andre votering, ville en slik regel kanskje gi god mening. Da vil den enkelte gruppering fortsatt ha hatt mulighet til å legge fram og få debatt om sine primære alternativer før første votering, og vil så i neste omgang kunne vurdere hvilket av de andre forslagene som den nå i stedet vil støtte. Dette vil gi klarere skillelinjer og kan også forrykke rangeringen av forslagene ved andre votering.

En slik modell ville da bli en tillempet variant av praksis med bruk av «prøvevoteringer» i andre saker der det ikke er flertall i første runde for ett av de alternative forslagene. Så langt det ikke ut som om det er flertall for en reform av disse stemmereglene i Stortinget, og debatten om votering for kommunebudsjett ser ut til å ha lagt seg. Men dette er nok en diskusjon som vil kunne blusse opp igjen senere.

Den felles underliggende problemstillingen er her, både i Stortinget og i kommunestyrene og fylkestingene, balansen mellom ønske om sterk ledelse fra toppen og et fungerende folkestyre i bunnen.

Behovet for effektiv økonomistyring er synlig og tungtveiende, men dette må altså veies mot behovet for å bevare kommunestyre, fylkesting og Stortinget som synlige og fungerende beslutningsarenaer. En fungerende opposisjon er et grunnvilkår for et levende demokrati.

Medlemmer har krav på å bli kalt inn med rimelig varsel

Kommunal Rapport 31.03.2025, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Det skulle vært kalt inn et varamedlem til kommunestyremøtet, men det ble uteglemt. Kan kommunestyremøtet likevel gjennomføres?

SPØRSMÅL: Et kommunestyremedlem meldte forfall, og ved en feil ble det ikke kalt inn en vararepresentant. Dette ble først oppdaget da ordfører spurte kommunestyret om noen hadde merknader til innkallingen. Kan da møtet gjennomføres lovlig, eller må møtet utsettes fordi ikke alle medlemmene har vært lovlig innkalt, jevnfør [kommuneloven § 11-3](#)?

SVAR: Medlemmer av folkevalgt organ har etter [§ 11-3](#) andre setning krav på innkalling til møte «med rimelig varsel». Dette gjelder også varamedlemmer som skal møte. Spørsmålet blir altså om møtet må utsettes hvis det viser seg det ikke er fulltallig pga. manglende innkalling.

Vi har ingen bestemmelser om dette i kommuneloven, og må da legge til grunn at kommunestyret i utgangspunktet kan gjennomføre møtet, selv om det er feil ved utsendelse av innkallingen.

I utgangspunktet er den utsendte saklisten som er rammen for møtet. Men det er her som ellers opp til det møtende kommunestyret å avgjøre om de på grunn av denne feilen vil utsette behandlingen av én eller flere saker til et nytt og riktig innkalt møte.

I motsatt fall må kommunestyret vurdere virkningen av feilen ved innkallingen fra sak til sak. Det er ikke er noen særlige skranker for adgangen til å treffe vedtak i en slik situasjon, bortsett fra kravet i [kommunelovens § 11-9](#) om at «minst halvparten av medlemmene [må] ha vært til stede under forhandlingene og avgitt stemme i den aktuelle saken».

Men hvis kommunestyret ikke er fulltallig, og dette skyldes en feil ved innkallingen, vil det likevel kunne reises spørsmål om dette er en saksbehandlingsfeil som fører til at vedtak som treffes der, blir ugyldige. Høyesterett har lagt til grunn at i en slik situasjon med mangelfullt fremmøte, gjelder bestemmelsen i [forvaltningsloven § 41](#), om følge av saksbehandlingsfeil, tilsvarende.

Regelen er at selv om det er gjort slike feil, «er vedtaket likevel gyldig når det er grunn til å regne med at feilen ikke kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold». Dette må da vurderes konkret fra sak til sak.

Svaret er uproblematisk hvis vedtaket er truffet med så knapt flertall at de fraværende medlemmers stemme kunne ha vært avgjørende. Her nytter det ikke å spørre fraværende medlemmer om hvordan de ville stemt. Man kan ikke utelukke at de ville blitt påvirket av debatten i møtet om de hadde vært til stede da.

Motsatt vil det normalt ikke være spørsmål om ugyldighet for et vedtak som ble truffet enstemmig, eller med et betydelig og klart urokkelig flertall av avgitte stemmer. Men hvis det derimot var betydelig motstand mot eller usikkerhet ved det vedtaket som ble truffet, kan man ikke bare vise til at det sto tilstrekkelig antall stemmer bak dette. Da må vi måtte holde fast ved prinsippet om at lovens krav om saksbehandling i møte, bygger på en forutsetning

om at vi ikke kan se bort fra at folkevalgte kan bli påvirket av opplysninger og synspunkter som kommer fram der.

Terskelen for at vedtak vil kunne bli ugyldig på grunn av manglende innkalling av medlemmer, vil derfor måtte være ganske lav. Og selv om man mener vedtaket her uansett er gyldig, kan det være klokt å behandle kontroversielle saker på nytt i et senere møte, for å unngå etterfølgende debatt, lovlighetskontroll og kanskje rettssak om saken og vedtaket.

Utvalgslederen har ikke noen form for «oppsigelsesvern»

Kommunal rapport 17.03.2025 Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Utskifting av medlemmer i utvalget må imidlertid foretas ved fullstendig nyvalg av alle.

SPØRSMÅL: I vår kommune krever opposisjonen omvalg til vervet som leder av planutvalget på grunn av sterk misnøye med måten han har utøvet dette. Kan kommunestyret avsette en utvalgsleder på grunnlag av slik kritikk og velge en ny leder?

SVAR: Bestemmelser om kommunale utvalg er gitt i [kommuneloven § 5–7](#). Det fremgår her (andre avsnitt) at kommunestyret velger selv leder, nestleder og øvrige medlemmer. Valget er som alminnelig regel for hele valgperioden, men i siste avsnitt er det fastslått at «Kommunestyret og fylkestinget kan selv når som helst omorganisere eller nedlegge utvalg».

I dette siste ligger at det når som helst kan foretas utskifting av både medlemmer og leder av utvalget. Det kreves ingen særlig begrunnelse for dette. Utskifting av medlemmer i utvalget må imidlertid foretas ved fullstendig nyvalg av alle. Og dette må etter [kommuneloven § 7–4](#) skje som forholdsvalg hvis minst ett medlem krever det, altså i praksis hvis det ikke er enighet om å bruke avtalevalg etter [kommuneloven § 7–7](#).

Etter at utvalg er valgt – eventuelt nyvalgt – velger kommunestyret leder ved flertallsvalg etter [kommuneloven § 7–8](#). Det kan også senere foretas nyvalg av leder for utvalget. Dette er et politisk verv, og lederen har ikke noen form for «oppsigelsesvern». Men valgbare som leder er stadig bare de som er medlemmer av utvalget. Ved en slik intern utskifting fortsetter den tidligere lederen som vanlig medlem av utvalget. Hvis kommunestyret i stedet ønsker å velge noen som ikke allerede er medlem der som ny leder av utvalget, må man gå veien om et fullstendig nyvalg av hele utvalget. Deretter kan kommunestyret velge det nye medlemmet som leder hvis det er ønske om dette.

Regnskapet er ikke lenger internt når det har blitt sendt til revisor

Kommunal Rapport 07.04.2025 Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kan jeg få oversendt et regneark med kommuneregnskapet og når i arbeidsprosessen vil et slikt dokument være offentlig?

SPØRSMÅL: En journalist ba om å få oversendt et regneark for kommuneregnskapet.

Hen fikk avslag på innsyn i det dokumentet fra økonomisjefen, med denne begrunnelsen:

«Når det gjelder detaljer, og tall (hovedoversikter), fra regnskap i Excel, så er ikke det noe vi deler før det er ferdig revidert. De første som får det fullstendige grunnlaget er kontrollutvalget, da blir det offentliggjort og går videre. Så langt er dette intern saksbehandling, det er ikke å betrakte som ferdigstilt før vi har utkvittert alle spørsmål fra revisjonen, og revisjonen skal avgj sin beretning. Etter vår oppfatning kan vi derfor ikke se at vi har plikt til å dele regneark med kommuneregnskapet pr nå».

1: Er det et internt dokument?

2: Er det ikke definert som ferdigstilt før revisjonen har avgitt sin beretning?

SVAR: Spørsmålet gjelder altså rett til innsyn i «et regneark for kommuneregnskapet».

Utgangspunktet er etter [offentleglova § 4](#) at en slik oppstilling er et dokument som går inn under reglene om innsynsrett når det er enten er sendt ut av organet eller «ferdigstilt».

Økonomisjefen opplyser at når det gjelder «tall (hovedoversikter), fra regnskap i Excel, er ikke det noe vi deler før det er ferdig revidert», og at dokumentet «er ikke å betrakte som ferdigstilt før vi har utkvittert alle spørsmål fra revisjonen, og revisjonen skal avgj sin beretning».

Utgangspunktet er her at denne oppstillingen synes å fungere som et arbeidsdokument til bruk i prosessen med å utarbeide en endelig versjon av regnskapet som skal vedtas av kommunestyret ([kommuneloven § 14-2](#) første avsnitt, bokstav b). Dette skal skje på grunnlag av en vurdering fra revisor «om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift», en uttalelse fra kontrollutvalget, som har et generelt ansvar for å påse at «kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte», og innstilling fra formannskapet om godkjenning av regnskapet ([kommuneloven § 14-3](#) tredje avsnitt).

Oppstillingen det her er tale om, synes å inngå i en dialog med revisjonen, og det fremholdes at det «er ikke å betrakte som ferdigstilt før vi har utkvittert alle spørsmål fra revisjonen, og revisjonen skal avgj sin beretning». Kommunedirektøren fremholder at dette er «intern saksbehandling» og at «De første som får det fullstendige grunnlaget er kontrollutvalget, da blir det offentliggjort».

Utgangspunktet er her at selv om denne oppstillingen er utarbeidet som et internt arbeidsdokument, mister den sin karakter av internt dokument når den oversendes revisor til kommentar eller spørsmål, se [offentleglova § 16](#) første avsnitt bokstav c, der det sies at unntaksregelen i [§ 14](#) for organinterne dokumenter ikke gjelder «dokument frå eller til kommunale og fylkeskommunale kontrollutval, revisjonsorgan og klagenemnder».

Revisor er en selvstendig kontrollinstans med ansvar for å «vurdere om registreringen og dokumentasjonen av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift» ([kommuneloven § 24-5](#) andre avsnitt). Både utkastet til oppstilling i regnskapsarket og revisors kommentarer eller spørsmål er dermed offentlige saksdokumenter som bare kan unntas fra innsyn med hjemmel i unntaksbestemmelse i offentleglova. Noen slik generell unntaksregel har vi ikke der.

Men etter i [offentleglova § 5](#) andre avsnitt, andre setning, har vi en bestemmelse om adgang til å fastsette «Utsett innsyn» for «dokument som er utarbeidde av eller til ein revisor for ein kommune eller fylkeskommune, i saker som revisoren skal rapportere til kontrollutvalet». Den må kunne brukes her.

Dette unntaket gjelder imidlertid bare «inntil kontrollutvalet har motteke ein endeleg versjon av dokumentet». Det må bety at når årsregnskap er avgitt og sendt til videre behandling i folkevalgte organer, vil også slik tidligere korrespondanse mellom administrasjonen og revisor bli offentlig, herunder også tidligere utkast som senere er blitt justert. Det kan kanskje oppleves som ubehagelig for administrasjonen at slik foreløpige versjoner blir gjort offentlig, men det kan klart nok være situasjoner der det kan ha offentlig interesse for prosessen frem til endelig versjon av en slik oppstilling.

Kommunedirektøren har møte- og talerett, men ikke formell forslagsrett

Kommunal Rapport 18.02.2025 Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Har kommunedirektøren og representantene fra administrasjonen tale-, forslags- og stemmerett i administrasjonsutvalget selv om de ikke er personlig valgt av kommunestyret?

SPØRSMÅL: I reglementet for det partssammensatte utvalget (administrasjonsutvalget) i en kommune står det følgende om sammensetningen av utvalget:

«Partssammensatt utvalg skal ha 13 medlemmer. Formannskapetets 7 faste medlemmer representerer arbeidsgiver i utvalget. De ansattes 3 representanter velges av og blant de ansatte, for to år av gangen. Kommunens administrative ledelse, representert ved kommunedirektøren stiller med 3 representanter».

Er dette en lovlig sammensetning av dette utvalget? Har kommunedirektøren og representantene fra administrasjonen tale-, forslags- og stemmerett i utvalget selv om de ikke er personlig valgt av kommunestyret?

SVAR: I [kommuneloven § 5–11](#) har vi bestemmelser om partssammensatte utvalg, også kalt administrasjonsutvalg. Alle kommuner skal ha et slikt, og i andre avsnitt står det om sammensetningen av slikt utvalg.

Sammensetningen av utvalget er det innen vide rammer opp til kommunestyret å fastsette, men i praksis vil dette gjerne være regulert i sentrale eller lokale avtaler med de tilsattes organisasjoner.

De tilsatte velger selv sine representanter til utvalget.

Representantene for arbeidsgiversiden – kommunen – skal velges av kommunestyret «selv». Det betyr for det første at det ikke kan overlates til andre å utpeke disse, og dernest at de skal velges etter bestemmelsene i kommunelovens kapittel 7, om valg til folkevalgte organer. Ved dette valget er alle valgbare som ikke er utelukket fra folkevalgte verv etter bestemmelsene i kommunelovens §§ [7–2](#) og [7–3](#).

Utelukket er her etter § 7–3 blant andre kommunedirektøren og hans stedfortreder, samt kommunalsjefer, etatssjefer og ledere på tilsvarende nivå.

Det er ikke adgang til å sette andre begrensninger for hvem som kan velges enn det som følger av disse bestemmelsene, og ikke lovlig å treffe vedtak om kombinasjon av dette vervet med andre folkevalgte verv, f.eks. ved å vedta at formannskapet skal utgjøre kommunens representasjon i utvalget.

Valget av kommunens representanter i utvalget skal foretas som forholdsvalg hvis minst ett medlem av kommunestyret krever det. Kommunestyret kan imidlertid vedta å velge alle kommunens representanter som en «pakke», ved avtalevalg etter [kommunelovens § 7-7](#), men dette vedtaket må da være enstemmig.

I møtene i utvalget er det som utgangspunkt etter [kommunelovens § 8-1](#) bare medlemmene som har møte-, tale- og forslagsrett, og stemmerett og stemmeplikt. I tillegg har, etter [kommunelovens § 6-1](#), tredje avsnitt, ordføreren møte-, tale- og forslagsrett, men ikke stemmerett, i utvalget, personlig eller ved den hen utpeker til å møte i sitt sted.

Og i [kommunelovens § 13-1](#), femte avsnitt, er kommunedirektøren gitt møte- og talerett, men ikke formell forslagsrett – altså til å sette fram forslag som utvalget må votere over.

Medlemmer av administrasjonen som ikke er valgt som medlemmer, kan bare møte som «bisittere» for kommunedirektøren eller den som møter i hans sted, uten selvstendig tale- eller forslagsrett.

Det må med andre ord trekkes et skarpt skille mellom det å møte som representant for kommunen som arbeidsgiver, valgt av kommunestyret, og å møte som representant for administrasjonen med ansvar for saksopplysning og utredning, men uten medlemsrettigheter i utvalget.

Kommunen skulle vedta nytt pressereglement: – Kunne strupet infotilgangen

Kommunal Rapport 21.02.2025

Denne uken skulle administrasjonsutvalget i Holtålen vedta et revidert pressereglement, men droppet realitetsbehandlingen da saken kom på bordet. Jussprofessor Jan Fridthjof Bernt mener reglementet er egnet til å misforstås.

Oppsummering

- Professor Jan Fridthjof Bernt kritiserer kommunens nye pressereglement.
- Han mener reglementet er uklart og kan begrense informasjonstilgangen.
- Kommunedirektøren mener kritikken skyldes at reglementet leses uten kontekst.
- Det er problematisk at reglementet kan skremme ansatte fra å varsle om kritikkverdige forhold, mener Bernt.

Professor emeritus Jan Fridthjof Bernt ved Universitetet i Bergen trekker særlig fram fire forhold som han mener gjør at reglementet ikke bør vedtas i nåværende form:
– Det er for det første til dels uklart og egnet til å misforstås, og vil i praksis lett virke som en struping av informasjonstilgangen fra kommunen. Dernest er det en alvorlig svakhet at det ikke skiller klart nok mellom administrasjon og politikere, og fremtrer som bindende også for de siste.

Mer generelt er det problematisk at reglementet viser til noen litt diffuse forestillinger om hva som følger av lojalitet til kommunen.

Endelig går bestemmelsen om fremføring og kritikk av eget fagområde og arbeidsplass klart lengre enn det som er forenlig med arbeidsmiljølovens regler om vern av varslere, sier Bernt.

Tatt ut av en sammenheng

Kommunedirektør Mona Evensen Goa skriver i en e-post til Kommunal Rapport at hun mener kritikken kommer som en følge av at man leser pressereglementet selvstendig, og at det dermed er tatt ut av en sammenheng.

Kommunen har tidligere vedtatt etiske retningslinjer og føringer for bruk av sosiale medier og et tjenesteveikart. Kommunedirektøren mener disse dokumentene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

«Det er sikkert flere mulig forbedringspunkter her, ett åpenbart er å slå sammen disse tre dokumentene for å unngå misforståelser og for å sikre den fullstendige sammenhengen for eksterne og interne lesere. Da hadde man unngått tolkning av kun ett dokument ut av en sammenheng og konklusjoner på feil grunnlag», skriver kommunedirektøren.

Hun ønsker ikke å kommentere Bernts kritikk mer konkret, ettersom hun anser at han har svart uten å se de øvrige dokumentene i sammenheng, og derfor anses det som lite oppklarende å fortsette å svare på feil grunnlag.

Forskjell på folkevalgte og ansatte

Bernt viser til at kommunen ikke har anledning til å styre eller begrense ytringsfriheten til folkevalgte ut over det som følger av lovfestet taushetsplikt og etablert praksis om krav om høvisk opptrøden i møter.

Ordfører og øvrige folkevalgte har som alminnelig regel rett til etter eget skjønn å gi informasjon og komme med synspunkter så lenge det ikke er tale om opplysninger som er underlagt taushetsplikt etter [forvaltningslovens paragraf 13](#).

Bernt mener kommunen heller ikke har noe rettslig grunnlag for å kreve at politikerne skal rette seg etter eventuelle kommunale etiske retningslinjer og føringer for bruk av sosiale medier eller deltakelse i offentlig debatt. Det betyr ikke at man ikke kan kritisere folkevalgte for upassende eller uheldige utspill på slike arenaer, men kommunen som sådan har ikke noe mandat til å begrense lovlige ytringer og utspill fra disse. Dette er spørsmål om moralsk eller politisk ansvar.

For de tilsatte er situasjonen litt todelt, ifølge Bernt. De er bare underlagt kommunedirektøren, og kan ikke instrueres personlig av noen andre. Og heller ikke kommunedirektøren har noen generell myndighet til å bestemme hvem en tilsatt kan snakke med eller om hva.

– Påviselige skadevirkninger

Men kommunedirektøren har styringsrett over hva de tilsatte kan gjøre i arbeidstiden, og kan gi regler om hvem som kan opptre på kommunens vegne overfor mediene også i fritiden.

– Men når en tilsatt ytrer seg i fritiden om kommunale spørsmål, er det alminnelige utgangspunktet den samme ytringsfriheten som andre borgere, så lenge det er klart at her opptrer hen som privatperson, og ikke på vegne av kommunen. Den eneste begrensningen, ved siden av lovfestet taushetsplikt, er at ytringen ikke må ha et innhold som vanskeliggjør forsvarlig saksbehandling eller utføring av tjenester, og som ikke har legitim offentlig interesse. Hvis man kommer ut med informasjon eller synspunkter som har slike påviselige skadevirkninger for kommunen, kan det være grunnlag for tjenestemessig påtale og kanskje til og med oppsigelse, sier Bernt.

– Men da må kommunen kunne dokumentere konkrete skadevirkninger for kommunens legitime interesser. At kritikken oppfattes som ubehagelig og kan skape uro på arbeidsplassen eller politisk, er ikke tilstrekkelig.

– Mangler hjemmel i lov

Bernt mener at kommunedirektøren heller ikke kan kreve at de tilsatte skal ha kommunedirektørens tillatelse for å stille opp i en podkast.

– Det finnes ingen hjemmel verken i lov eller i tilsettingsforholdet for å kreve det. Det alminnelige prinsippet om at vi har ytringsfrihet i Norge, gjelder også for kommunalt tilsatte. Hva de sier i podkasten, skal bli vurdert i forhold til de begrensningene vi har vært inne på: Det må ikke være brudd på taushetsplikten, og må ikke være avsløring av interne forhold i administrasjonen, som man har en legitim grunn til å holde skjult, sier Bernt.

Ifølge det nye forslaget til pressereglement heter det at kritikk som gjelder eget fagområde og egen arbeidsplass skal søkes løst tjenestevei.

– Når kan man kritisere kommunen når man er tilsatt der? Jo, det kan man gjøre hvis man ikke utleverer informasjon om den interne saksbehandlingen man selv deltar i, og ikke bryter taushetsplikt. Man skal ikke opptre på en sånn måte at man gjør seg selv helt umulig som

medarbeider i kommunen. Men dernest er spørsmålet hvem man har lojalitetsplikt overfor. Litt tilspisset så er det jo velgerne som er de tilsattes arbeidsgivere.

– Bestemmelsen om dette i reglementet er derfor svært problematisk. Det er ikke illojalt av en tilsatt i kommunen å gå ut med informasjon som har en klar og betydelig offentlig interesse, om svikt i kommunenes virksomhet. Det er tvert imot lojalt overfor folkevalgt ledelse og velgerne. Et fungerende kommunaldemokrati forutsetter at allmennheten i størst mulig grad får innsyn i hva som skjer, og også vite hva som ikke fungerer, sier Bernt.

– Problematisk upresis

Han er enig i at det kan være en tjenestefeil ikke å ta kritikk opp tjenestevei først, før man går ut med denne, men fremholder at det vil være en mer alvorlig tjenestefeil hvis man ikke reagerer hvis man sitter med informasjon om kritikkverdige forhold og ser at der ikke blir reagert fra ledelsens side.

– Formuleringen i reglementet om dette er i alle fall problematisk upresis. Den er egnet til å skremme tilsatte fra å gå ut og fortelle om kritikkverdige forhold som de vet om, sier Bernt.

– Slik virker dessverre også de generelle reglene om varsling i arbeidsmiljøloven, men dette er enda mer alvorlig når det samme skjer i offentlig forvaltning.

Mener kommunen har plikt til å innhente hemmelige dokumenter om rådmannen

Kommunal Rapport 25.03.2025

Porsgrunn kommune retter seg ikke etter Sivilombudets uttalelse om å innhente hemmelige dokumenter som kommunens advokat besitter. – Et saksdokument, mener jussprofessor.

Mener det er snakk om saksdokumenter

- Jussprofessor Bernt mener kommunen må innhente dokumenter fra KS-advokaten.
- Bernt mener dokumentene er viktige for saksbehandlingen mot rådmannen.
- Porsgrunn kommune har avvist å innhente dokumentene.
- Kommunen hevder de ikke har plikt til å innhente fra eksterne aktører.
- Bernt understreker at kommunen har ansvar for fullstendig saksgrunnlag.

En kommune kan ikke frasi seg ansvaret for å innhente dokumentene en ekstern aktør har produsert i et oppdrag for kommunen, sier jussprofessor emeritus Jan Fridthjof Bernt ved Universitetet i Bergen.

Har ikke dokumentene

[KS-advokat Øyvind Gjelstad besitter hemmelige dokumenter](#) som inneholder redegjørelser fra ansatte i Porsgrunn kommune om daværende rådmann Rose-Marie Christiansen. Kommunen har avslått innsyn i dokumentene fordi KS-advokaten ikke har oversendt dokumentene til kommunen. I slutten av januar kom Sivilombudet med en uttalelse til Porsgrunn kommune om å innhente dokumentet fra sin KS-advokat for å vurdere arkiv- og journalføringsplikt og innsynsrett. Dette har Porsgrunn kommune avvist å gjøre.

Vi har ikke disse dokumentene, og når vi ikke har dokumentene, kan vi ikke journalføre dem. Det er jo KS-advokatens dokumenter, ikke våre, har kommuneadvokat Randi Gro Thuland i Porsgrunn tidligere uttalt til Kommunal Rapport.

Har ansvaret

Jussprofessor Bernt peker på at kommunen har det fullstendige ansvaret for at de har alle relevante dokumenter i saken.

Kommunens advokat kan ikke nekte å oversende disse. Dette er en del av grunnlaget for kommunens vedtak og må være tilgjengelig for rettslig og politisk kontroll, sier Bernt.

Referat fra intervjuer

Vestfold og Telemark Revisjon har foretatt en forvaltningsrevisjon av «Rådmannssaken» i Porsgrunn. I rapporten vises det til at KS-advokat Øyvind Gjelstad to ganger hadde møte med ledere og ansatte i kommunen angående kritikken mot daværende rådmann.

I revisjonens rapport står det:

«Kommunens advokat hadde møter med ledere i kommunen 17. januar og 11. mars. I møtene ble lederne bedt om å redegjøre for bakgrunnen for bekymringsmeldingen. I tillegg til kommunalsjefene, ble også HR-sjef og virksomhetsleder service innkalt til møter og intervjuet».

Videre står det i revisjonens rapport at KS-advokaten deretter sendte referat fra samtale med lederne og de ansatte til rådmannens advokat. Ifølge tidligere rådmann er dokumentet på rundt 100 sider.

Det er dette dokumentet Sivilombudet har bedt kommunen om å innhente.

Har ikke dokumentet

Kommunen har støttet seg på uttalelser fra KS-advokat Gjelstad som mener at Sivilombudet tar feil i si vurdering av saken.

«Dokumentene som en oppdragstaker engasjert av kommunen sender til en annen privat aktør, som i dette tilfelle, er ikke dokument som har kommet inn til eller gått ut av kommunen. Det er kun dokumenter som kommunen selv har mottatt eller sendt ut som kan underlegges journalføringsplikten», skriver kommuneadvokaten til Sivilombudet.

Kommunen viser videre til at de ikke har noen lovpålagt plikt til å innhente dokumenter fra en ekstern oppdragstaker.

Har en plikt

Jussprofessor Bernt mener at dokumentene KS-advokaten har produsert, som følge av intervjuer med ledelsen og ansatte i kommunen i forbindelse med bekymringer rundt rådmannen, klart må anses å være en del av saksgrunnlaget i personalsaken mot rådmannen.

Etter min oppfatning er dokumentet som KS-advokaten har produsert fra intervjuene med de ansatte helt klart å anse som saksdokumenter i kommunens forvaltningssak mot rådmannen. Kommunen har en plikt til å innhente alle relevante saksdokumenter som belyser saken. Denneplikten ser kommunen ikke ut til å ha oppfylt, sier Bernt.

Kommunal Rapport har bedt kommunedirektør Inger Anne Speilberg i Porsgrunn kommune om å kommentere uttalelsene fra professor Bernt. Kommunedirektøren uttaler at hun ikke har kommentarer utover det kommunen allerede har skrevet til Sivilombudet.

Stiller spørsmål

Bernt viser videre til at alle relevante saksdokumenter i en forvaltningssak skal innhentes for å gi forvaltningen et best mulig beslutningsgrunnlag. I denne saken mener professoren at kommunen ser ut til å ha relevante dokumenter i saken de ikke er villige til å innhente.

Kommunen skal sikre seg og journalføre all relevant dokumentasjon i saken. Hvis kommunen ikke har innhentet alle relevante dokumenter i advokatfirmaets saksbehandling, er det ikke mulig å ta stilling til om kommunen har hatt en forsvarlig saksbehandling på et dokumentert faktagrunnlag, sier Bernt.

Del av saksgrunnlaget

Han mener at denne saken er et eksempel på hvordan et forvaltningsorgan forsøker å utparsellere deler av saksbehandlingen av en forvaltningssak til en ekstern aktør, uten at organet tar ansvar for å kvalitetssikre og kontrollere holdbarheten av saksfremstillingen og de vurderingene som den eksterne aktøren gjør på vegne av forvaltningen.

Dokumentene KS-advokaten har produsert, eller har mottatt i sitt oppdrag for kommunen, er åpenbart en del av grunnlaget for advokatens saksutredning og anbefaling til kommunen, som ut fra dette inngikk en sluttavtale med rådmannen, sier Bernt.

Mulig å kontrollere

Han mener at dette er opplysninger som kommunen hadde et selvstendig ansvar for å kvalitetssikre da kommunen traff sitt vedtak i saken.

I kommunens arkiv skal det ligge et fullstendig saksgrunnlag, slik at det i ettertid er mulig å kontrollere dette. Dokumentene skal dermed befinne seg i kommunens arkiv, og kommunen har en plikt til å hente dem inn, sier Bernt.

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Orkland kommune

Møtedato

30.04.2025

Saknr

22/25

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 25/151 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Vedlegg

Korrupsjonsindeksen 2024

Tidstyvene i planprosessene kartlagt

Kommunenes beredskapsarbeid må bli bedre

Regnskapsundersøkelsen 2024

Trangere kommuneøkonomi i Trøndelag

Melding om politisk vedtak - kommunestyrets sak 18-25 kontrollutvalgets årsmelding 2024

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått følgende dokumenter som referatsaker:

1. Hvert år publiserer Transparency International sin Corruption Perceptions Index (CPI), en global indeks som viser oppfatning av korrupsjon i offentlig sektor.
2. En ny rapport fra Oslo Met og NIBR viser økt tidsbruk i kommunale plansaker.
3. Kommunene har fortsatt en jobb å gjøre i arbeidet med sikkerhet og beredskap. Det viser kommuneundersøkelsen til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.
4. I alt 17 prosent av investeringene som kommunene gjorde i fjor, gikk til grunnskoler. Det viser KS sin regnskapsundersøkelse for 2024.
5. Trøndelag i tall har 28.03.2025 publisert en artikkel om kommuneøkonomi basert på foreløpige regnskapstall for 2024.
6. Melding om politisk vedtak, kommunestyrets sak 18/25 kontrollutvalgets årsmelding 2024

På kontrollutvalgets møte 20.02.2025 ble det under sak 9/25 Innspill til kontrollarbeidet, vedtatt å be kommunedirektøren om en oversikt over rammeavtaler som Orkland kommune har inngått. Utvalget ba om at oversikten legges frem som referatsak på kontrollutvalgets møte 30. april.

Oversikten er ikke egnet til å gjøre om til en pdf, så dokumentet er derfor sendt kontrollutvalget på e-post (23.04.2025).

Korrupsjonsindeksen 2024

11.02.2025

Transparency International – Norge får sin laveste poengsum på ti år.

Korrupsjon er med på å bremse den nødvendige klimaomstillingen

Temaet for korrupsjonsindeksen 2024 er klima og miljø, og hvordan korrupsjon i land verden over undergraver arbeidet med å håndtere de globale klimaendringene. Mange faktorer fremskynder klimaendringene, og korrupsjon er en faktor som ofte blir oversett. Svært mye penger er satt av til å bekjempe klimakrisen globalt. Korrupsjon fører til at pengene som er satt av til klimatiltak og miljøvern, ikke når frem dit de skal.

– Korrupsjon er med på å undergrave tiltakene for å nå klimamålene, sier generalsekretær i TI Norge, Guro Slettemark. Pengene som overføres til klimatiltak, må innebære forpliktelser til å bekjempe korrupsjon.

Det er satt av store summer til finansiering av miljøvern, klimatilpasning og utslippsreduksjon. På klimatoppmøtet i Baku like før jul ble de deltakende landene enige om et mål om å bruke over [3.000 milliarder kroner årlig frem mot 2035 på klimafinansiering](#). Pengene skal blant annet gå til områder som allerede merker konsekvensene av klimakrisen, samtidig som korrupsjonen der er høy: På G20-toppmøtet før jul [ga den norske regjeringen et løfte om å gi 670 millioner til Amazonasfondet](#) og til Brasils innsats for å redde regnskogen og forhindre avskoging. Brasil har en skår på 34 i årets korrupsjonsindeks – offentlig sektor i landet anses å være svært korrupsjonsutsatt.

I tillegg til at det er store beløp som overføres, går pengene ofte igjennom sårbare kanaler med få kontrollmekanismer. Dette skaper ytterligere risiko for korrupsjon.

Sterk lobby

– Klimakrisen trenger globale løsninger og internasjonalt samarbeid. Vi må sikre at avtaler og ordninger ikke undergraves av korrupsjon, understreker Slettemark.

Samtidig som det er fare for at landene vi er avhengige av at mottar klimafinansiering ikke får brukt midlene, ser vi eksempler på at næringer i rike land aktivt forsøker å forhindre myndighetene i å gjennomføre sterkere tiltak for å bekjempe klimaendringene. På den internasjonale arenaen har sterke lobbykrefter fra blant annet fossilindustrien vært aktive overfor for eksempel klimatoppmøtet i Baku.

Norges dårligste skår på flere år

Norges skår i årets indeks er 81 poeng, ned fra 84 i fjor. I 2014 hadde Norge en skår på 86 – årets resultat representerer en nedgang på 5 poeng på 10 år, og en trend som peker nedover. Norge ender i år på en 5. plass, bak land som New Zealand, Singapore og Finland.

Nedgangen bekrefter mønsteret fra [DFØs innbyggerundersøkelse 2024](#). Den viste at befolkningen i betydelig større grad enn tidligere tror at korrupsjon foregår i stat og kommune. Undersøkelsen viste også en nedgang i befolkningens tillit til myndighetene. TI Norges [befolkningsundersøkelse om korrupsjon](#) fra 2024 bekreftet mønsteret. En nærliggende forklaring på trenden for Norge er at nedgangen på korrupsjonsindeksen

henger sammen med redusert tillit til vårt politiske system, som følge av de de såkalte politikerkandalene de siste årene.

Til sammenligning har Sverige hatt en nedgang på indeksen de siste årene, som blant annet kan skyldes [infiltrasjon og mafiavirksomhet i offentlig sektor](#). Sverige sin skår er 80 poeng i årets indeks. Danmark har en skår på 90, som er uendret fra i fjor og resulterer i at Danmark troner øverst på indeksen, for syvende år på rad.

Av de 180 landene og territoriene som dekkes av indeksen, har to av tre land en skår på under 50, som betyr at det oppfattes at korrupsjon i offentlig sektor er svært høy. Over halvparten av landene indeksen dekker (101 av 180), har ikke vist tegn til forbedring på mer enn et tiår. 32 land har vist en forbedring, og 47 land har hatt en nedgang på indeksen.

Norge trenger en nasjonal antikorrupsjonsstrategi

– Norge er i en privilegert posisjon på toppen av indeksen, og må gjøre det vi kan for å fortsette å bekjempe korrupsjon, her hjemme og ute i verden, sier Slettemark.

For å forhindre korrupsjon og sikre at summene som er satt av til klima og miljøvern når frem dit de skal, er det avgjørende at Norge styrker antikorrupsjonstiltak på alle nivåer. TI Norge har lenge etterspurt en nasjonal antikorrupsjonsstrategi. Satsingen for å bekjempe klimaendringer bør inkludere en slik strategi.

Les hele rapporten [her](#).

Om korrupsjonsindeksen

Hvert år publiserer Transparency International sin Corruption Perceptions Index (CPI), en global indeks som viser oppfatning av korrupsjon i offentlig sektor.

Indeksen vurderer 180 land på en skala fra 0 til 100, hvor 100 indikerer at korrupsjonen oppfattes som svært lav, mens 0 indikerer at korrupsjonen anses å være utbredt. Dataene som benyttes i indeksen samles inn fra eksperter og anerkjente institusjoner som Verdensbanken og World Economic Forum.

Tradisjonelt scorer de nordiske landene høyt på indeksen, mens land preget av politisk ustabilitet, begrenset pressefrihet og svake kontrollmekanismer ofte havner lavere på rangeringen. Likevel er det viktig å merke seg at det selv blant de høyest rangerte landene fortsatt er utfordringer knyttet til korrupsjon og mangel på tilstrekkelig åpenhet.

CPI er den ledende globale indeksen for måling av oppfattet korrupsjon. Transparency International har utgitt korrupsjonsindeksen årlig siden 1995.

Tidstyvene i planprosessene kartlagt

Kommunal Rapport 24.02.2025

Saksbehandlingstiden i plansaker har økt med over 300 dager på sju år. En ny undersøkelse viser at det er i vekstkommunene problemene er størst.

Kortversjon

- En ny rapport fra Oslo Met og NIBR viser økt tidsbruk i kommunale plansaker.
- Saksbehandlingstiden har økt fra 577 dager i 2016 til 890 dager i 2023.
- Komplekse plansystemer og flere prosessuelle krav er hovedårsakene.
- Kommuner med høy befolkningsvekst opplever størst utfordringer.

Det er Oslo Met og NIBR som har laget «Undersøkelse av årsaker til høy tidsbruk i plansaker og forslag om mer effektive planprosesser».

Undersøkelsen benytter KOSTRA-statistikk og andre datakilder for å analysere kommunenes økende tidsbruk i plansaksbehandling. Data viser at gjennomsnittlig saksbehandlingstid har økt fra 577 dager i 2016 til 890 dager i 2023, mens kommunenes andel av denne tiden har sunket.

Årsakene til økt tidsbruk er mer komplekse plansystemer, flere prosessuelle krav som innsigelser og klager, og behovet for veiledning.

Kommuner med høy befolkningsvekst og fortetting opplever større utfordringer. Undersøkelsen vurderer også hvordan kommunal organisering påvirker saksbehandlingstiden. Statistikken viser at saksbehandlingstiden for plansaker øker, med utbyggers tidsbruk som den største bidragsyteren.

Omfanget av reguleringsplaner og innsigelser forlenger prosessen. Kommunenes saksbehandlingstid påvirkes av befolkningsstørrelse og vekst.

Tidstyver og tillit

Noen kommuner har jobbet med å kartlegge hvor «tidstyvene» ligger, og hvordan planprosessene kan effektiviseres.

Med en gjennomsnittlig tidsbruk for planprosesser på 5,5 år satte Oslo kommune i 2023 i gang prosjektet «Forbedringsprosjekt for innsendt plan» (FIP) der de har undersøkt alle planprosessens faser.

Kartleggingen har vist at årsakene kan ligge i utydelige føringer, mange krav til utredninger, økt antall innsigelser som går på samfunnssikkerhet, samt at prosessene lider av manglende tillit mellom partene.

Asplan Viak gjennomførte på vegne av Bergen kommune og Bergen næringsråd en brukerundersøkelse for planprosesser og byggesaksbehandling i 2021, som peker på ulike forhold som påvirker bl.a. manglende forutsigbarhet i planbehandlingen og at krav til dokumentasjon kommer seint.

Elleve anbefalinger

1. Kategorisering av boligtyper er viktig, eks. boliger for eldre, barnefamilier osv. Intervjuene antyder at det vil kunne sikre at intensjoner om nye boligtyper (og finansiering) blir realisert, og dermed bidra til å «lande» en plan raskere. En presisering som for eksempel muliggjør å spesifisere boligbygg med små private enheter og deleløsninger i fellesområder, er en mulig vei å gå.
2. Det raskt å finne et hensiktsmessig nivå på planinitiativet med hovedgrep og utredningsbehov, vil bidra til å gi partene en bedre forståelse av prosessen. Et viktig tiltak er at kommunene oppdaterer sine overordnede strategiske planer slik at disse reelt er førende for reguleringsplanleggingen.
3. Riktig detaljeringsnivå på plandokumenter bør i større grad settes på dagsorden i arbeidet med forbedring av planprosesser.
4. Tydeliggjøring av hva som bør reguleres etter plan- og bygningsloven kontra annet lovverk bør settes på dagsorden.
5. Det synes hensiktsmessig med en tydeliggjøring av grensegangen mellom hva som er nødvendig å sikre i planprosesser og hva som håndteres gjennom lovverket i byggesaken ved gjennomføring.
6. Det kreves god situasjonsforståelse både hos utbygger, kommune, regionale myndigheter og rådgivere for å avklare riktig utredningsnivå som er tilpasset relevante problemstillinger i den enkelte saken. Dette bør løftes som problemstilling i veiledning og ulike fora.
7. Kommunen bør vurdere nytten av å sette krav om felles planlegging, og der kravet settes bør det følges opp av ressurser fra kommunen for å sikre gjennomføring av felles planlegging for områder som berører flere eiendommer.
8. Det synes hensiktsmessig at interesser balanseres på en bedre måte opp mot nivå på analysene, og hensynet til boligforsyning og byutvikling løftes fram som premisser for sektormyndighetenes rolle i planbehandlingen.
9. Dersom statsforvalterembetet tar en mer aktiv rolle i å avveie sektorinteresser i en sak, kan det bidra til raskere avklaringer, og for å vurdere de ulike interessene opp mot behovet for tilstrekkelig boligbygging, kreves en økt oppmerksomhet rundt dette hensynet hos statlige og regionale myndigheter.
10. Det ser ut til å være et behov for å tydeliggjøre kommunens rolle som samfunnsutvikler og ansvar for å legge til rette for tilstrekkelig boligbygging i videre veiledning og dialog. Større grad av dialog i flere faser, også i «fredstid» kan bidra til bedre innsikt, rolleforståelse og tillit. Det samme kan det å åpne for tematiske drøftinger mellom kommune og byggenæring utenfor konkrete planprosesser.
11. En mer løpende dialog mellom kommune og utbyggere om tema og rammebetingelse kan bidra til bedre kunnskapsgrunnlag, samt bedre tillit og rolleforståelse aktørene mellom.

Les hele rapporten [her](#)

Kommunenes beredskapsarbeid må bli bedre

Kommunal Rapport 07.04.2025

Kommunene har fortsatt en jobb å gjøre i arbeidet med sikkerhet og beredskap. Det viser kommuneundersøkelsen til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Fakta om undersøkelsen

- DSB har siden 2002 gjennomført en spørreundersøkelse blant landets kommuner om status for samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i kommunen.
- Undersøkelsens formål er å få et overordnet bilde av status på samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i Kommune-Norge.
- 329 kommuner (92 prosent) har svart på årets undersøkelse.

Det å vite hvilke risikoer og sårbarheter man står overfor lokalt, er helt grunnleggende, sier avdelingsdirektør Elisabeth Longva i Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Hun viser til den tilspissede sikkerhetspolitiske situasjonen i samfunnet, kombinert med hyppigere ekstremvær.

Behovet for oversikt over risiko og beredskap er viktigere enn noen gang, sier Longva.

Viktig jobb

Kommunene har en sentral rolle i arbeidet med samfunnssikkerhet på lokalt nivå. Siden 2002 har DSB gjennomført spørreundersøkelser om kommunenes samfunnssikkerhetsarbeid.

[I årets undersøkelse](#) har kommunene svart på spørsmål om blant annet nød vann, kommunikasjon ved langvarig bortfall av strøm og e-kom, naturhendelser, klimaendringer, kompetanse og egenberedskapsuka.

Dommen fra DSB er klar: Kommunenes beredskapsarbeid må bli bedre.

Kommunene gjør en viktig jobb og tar beredskap på alvor, men vi må hele tiden jobbe for å tette hullene. Det er summen av mange små forbedringer som gjør at samfunnet står stødigere når det virkelig gjelder, sier Longva.

Inaktive beredskapsråd

Tidligere i år gikk regjeringen ut og sa at de ville [lovfeste beredskapsråd i alle kommuner](#). Beredskapsråd skal bidra til koordinering og samarbeid mellom kommunen og sentrale aktører som politi, helse, frivillige organisasjoner og næringsliv.

I DSBs undersøkelse svarer 80 prosent av kommunene at de har etablert kommunalt beredskapsråd – men kun tre av ti bruker det under faktiske hendelser.

Det er svært positivt at 80 prosent av kommunene som har besvart denne undersøkelsen, har et beredskapsråd på plass. Men rådene bør brukes mer aktivt – ikke bare i planarbeid, men også når krisen faktisk oppstår, sier Longva.

Uklare planer

[Undersøkelsen avdekker](#) at kommunene også kan bli bedre på krisekommunikasjon.

Selv om 94 prosent av kommunene har planer for krisekommunikasjon, er det mange som har uklare planer for hvordan de skal informere befolkningen ved bortfall av elektroniske kommunikasjonsmidler (e-kom).

Vi vet at strømbrudd og tekniske feil kan slå ut digitale kommunikasjonskanaler. Kommunene må ha planer for hvordan innbyggerne får kritisk informasjon hvis nettet er nede. Fysiske informasjonspunkter og andre teknologiavhengige løsninger må ikke bare være på plass, men også godt kjent for innbyggerne, sier Longva.

Øver ikke på vannscenario

Øvelse gjør som kjent mester, men ifølge kommuneundersøkelsen svarer kun 37 prosent at kommunens kriseledelse i løpet av de siste tre årene har øvd på å håndtere et scenario der innbyggerne har mistet drikkevannet i springen.

Vann er kommunens kritiske infrastruktur, og en hendelse vil potensielt få alvorlige konsekvenser, både for innbyggerne og kommunens tjenester, ifølge DSB.

På lik linje med at det er viktig å øve på bortfall av kritisk infrastruktur som ekom og strøm, er det viktig å øve på alvorlige hendelser innen vannforsyningen.

Andre funn i kommuneundersøkelsen:

- 99 prosent har en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS), men bare 76 prosent oppfyller minimumskravene.
- 22 prosent har ROS-analyser som er eldre enn fire år.

Regnskapsundersøkelsen 2024: Store investeringer i skoler

Kommunal Rapport 05.03.2025

I alt 17 prosent av investeringene som kommunene gjorde i fjor, gikk til grunnskoler. Det viser KS' regnskapsundersøkelse for 2024.

Kortversjon

- Kommunene fortsetter å investere i skolebygg, til tross for økonomiske utfordringer.
- 17 prosent av investeringene i 2024 gikk til grunnskoler, ifølge KS' regnskapsundersøkelse.
- Kommunenes regnskapsresultater har forverret seg, med 138 kommuner som har negativt netto driftsresultat.
- Økte driftsutgifter, spesielt innen sosialhjelp, har bidratt til den økonomiske situasjonen.
- Mange kommuner har tappet sine disposisjonsfond, noe som gir liten økonomisk buffer.

Til tross for at skolestruktur og nedlegging av skoler var et hett tema i mange kommuner i fjor, fortsetter kommunene å investere i skolebygg. Det kommer fram i [KS' regnskapsundersøkelse](#) for 2024, som ble lagt fram onsdag.

I alt 17 prosent av investeringene i 2024 har skjedd innen grunnskole. Grunnskole er dermed det nest største området som kommunene investerer penger i (se graf).

De største investeringene finner vi i vann, avløp og renovasjon (24 prosent), mens 9 prosent av investeringene gikk til pleie og omsorg.

– Vi må jo si at vi er litt bekymret for pleie og omsorg, med tanke på at befolkningen blir stadig eldre, sier KS' spesialrådgiver i kommuneøkonomi, Sigmund Engdal. Ifølge Engdal er det ikke nødvendigvis nye skoler kommunene investerer i.

– Mange av dagens skoler er bygd på 1970- og 1980-tallet og har behov for vedlikehold. I alt 225 kommuner har svart på regnskapsundersøkelsen. Brutto investeringer i disse kommunene utgjorde 56,4 milliarder kroner, noe som er en økning på cirka 3,1 milliarder kroner (6 prosent) fra 2023.

4 milliarder i minus

Samtidig viser undersøkelsen at regnskapsresultatet for kommunene har forverret seg i 2024.

Av de 225 kommunene i undersøkelsen er det 138 kommuner (58 prosent) som har negativt netto driftsresultat. Nesten halvparten av disse har et netto driftsresultat som er lavere enn minus 2 prosent av driftsinntektene. En tredjedel av innbyggerne i undersøkelsen bor i disse kommunene.

KS peker på høyt kostnadsnivå, betydelig gjeld, høyt rentenivå, økt etterspørsel etter kommunale tjenester og redusert lokalt handlingsrom som følge av et stadig mer detaljert regelverk som mulige årsaker til utviklingen.

[KS fryktet i fjor høst](#) at resultatet i kommunene ville ende med 15 milliarder kroner i minus. Nye anslag viser at kommunene gikk 4 milliarder kroner i minus i 2024.

Blant annet ble det bevilget [5 milliarder kroner ekstra til kommuner og fylkeskommuner på tampen av året](#).

– Resultatet i fjor ble heldigvis ikke like svakt som det lå an til i fjor høst, også når vi ser bort fra tilleggsbevilgningen fra regjeringen. En god avkastning på finansplasseringer bidro positivt. I tillegg har kommunene gjort en jobb med å effektivisere og omstille driften av tjenestene, som også betyr redusert nivå på noen tjenester, sier direktør for samfunn, velferd og demokrati i KS, Helge Eide.

– Det er fortsatt en alvorlig økonomisk situasjon i kommunesektoren, sier direktør for samfunn, velferd og demokrati i KS, Helge Eide.

Bruker mer på sosialhjelp

Ifølge regnskapsundersøkelsen økte driftsutgiftene mer enn driftsinntektene i fjor. Det er tredje år på rad at dette skjer.

Av tjenesteområdene er det sosial som har sterkest vekst i brutto driftsutgifter, med nesten 11 prosent eller 2,3 milliarder kroner. Bidrag til livsopphold står for 60 prosent av veksten. Dette har imidlertid sammenheng med det forkortede introduksjonsprogrammet for flyktninger fra Ukraina, som fører til at mange har gått over fra introduksjonsprogrammet til økonomisk sosialhjelp, ifølge KS.

Barnevern er et annet område med høy utgiftsvekst fra 2023 til 2024 med 6,9 prosent. Administrasjon og kommunale veier har lavest utgiftsvekst med om lag 2 prosent.

Tapper fondene

Den stramme kommuneøkonomien har også ført til at flere kommuner har tappet sine disposisjonsfond, slik at de har ingen eller liten økonomisk buffer.

10 prosent av kommunene i undersøkelsen har brukt opp hele sitt disposisjonsfond, mens ytterligere 16 prosent har fond på mellom 0 og 5 prosent av driftsinntektene.

– Det er fortsatt en alvorlig økonomisk situasjon i kommunesektoren. Den viktigste grunnen er at tjenestene over tid er blitt underfinansiert fra staten. I årene framover blir det mangel på både arbeidskraft og penger, mens det blir dobbelt så mange eldre over 80 år. Det er helt nødvendig med store omstillinger i kommunesektoren, og derfor er det viktig at nasjonale politikere gir lokalpolitikere handlingsrom til å finne gode lokale løsninger, sier Eide.

Fakta om regnskapsundersøkelsen 2024

- KS har spurt kommuner og fylkeskommuner om regnskapstall for 2024.
- Det er mottatt svar fra 225 kommuner med 84,5 prosent av folkemengden utenom Oslo og alle fylkeskommuner.
- KS har ikke mottatt tall fra Oslo. 63 prosent av kommunene utenom Oslo har dermed svart på undersøkelsen.
- Regnskapsundersøkelsen har en overvekt av svar fra større kommuner. Alle kommuner med over 50.000 innbyggere har svart på undersøkelsen.
- Lavest svarprosent er det fra kommunene med under 3.000 innbyggere med 50 prosent.

Trangere kommuneøkonomi i Trøndelag

Trøndelag i tall har 28.03.2025 publisert en artikkel om kommuneøkonomi basert på foreløpige regnskapstall for 2024. 23 av 38 trønderske kommuner har et negativt netto driftsresultat

Foreløpige KOSTRA-tall ble publisert 17. mars. Både disse resultatene sammen med KS sin regnskapsundersøkelse for 2024 peker mot nok et dårlig år for kommuneøkonomien. Hele 60 prosent av landets kommuner hadde et negativt netto driftsresultat i 2024.

Store variasjoner i Trøndelag

23 av 38 kommuner har et negativt netto driftsresultat, ifølge de foreløpige tallene for Trøndelag. Selv om gjennomsnittet for Trøndelag er bedre enn landet som helhet, er spredningen stor. Kommunene har en relativt høy gjeldsgrad og er sterkt påvirket av rentenivået. Statsforvalteren vil understreke at dette er foreløpige tall, og ser at det kan være noen feil på enkeltkommuner.

Netto driftsresultat

De kommunene som skiller seg ut med positivt netto driftsresultat, er i stor grad kommuner med ekstraordinære inntekter innenfor havbruk, vann- og vindkraft. Bildet er ikke entydig, for vi finner også kommuner som klarer seg godt uten store ekstraintekter, og som har tatt nødvendige grep for å dempe utgiftsøkningen. Trondheim som er eneste storby i Trøndelag, går også med overskudd.

Les mer på [Trøndelag i tall](#)

KONSEK TRØNDELAG IKS
Postboks 2564
7735 STEINKJER

Melding om vedtak - kontrollutvalgets årsmelding

Kommunestyre har behandlet saken i møte 25.03.2025 sak 18/25

Følgene vedtak ble fattet:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding 2024 til orientering.

Med hilsen
Orkland kommune

Jorid Dalsegg Gagnås
Konsulent
Jorid.Gagnas@orkland.kommune.no

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Innspill til kontrollarbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Orkland kommune

Møtedato

30.04.2025

Saknr

23/25

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 25/151 - 2

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger

Hensikten med denne saken er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget kan ta tak i, eller diskutere om å få utredet en sak til et fremtidig kontrollutvalgsmøte. Da kan forslag om å sette opp saken fremmes i denne sak.

Eksempel på tema som kan tas opp:

- Deltagelse på kurs/konferanse
- Endring av møtedato e.l.
- Forhold i kommunen som medlemmene har behov for å drøfte
- Ønske om orientering knyttet til et saksområde fra kommunedirektør eller sekretariatet i et fremtidig møte.

Utvalgets medlemmer oppfordres til å si fra om de har noe til saken i starten av møtet.

Oppfølging av Arbeidstilsynets rapport om voldshendelse - orientering til kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Orkland kommune

Møtedato

30.04.2025

Saknr

24/25

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-033, TI-&58

Arkivsaknr 24/398 - 13

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Vedlegg

Orientering til kontrollutvalget - Oppfølging av Arbeidstilsynets rapport om voldshendelse

Utrykt vedlegg

Arbeidstilsynet rapport etter tilsyn (unntatt offentlighet)

Saksopplysninger

På kontrollutvalgets møte 20.02.2025 ble det under sak 9/25 Innspill til kontrollarbeidet, vedtatt å be kommunedirektøren om en orientering om oppfølging av Arbeidstilsynets rapport om voldshendelse.

Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak:

Arbeidstilsynets rapport datert 13.12.2024

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en orientering om oppfølging av Arbeidstilsynets rapport om voldshendelse. Orienteringen gis på kontrollutvalgets møte 30.04.2025.

Kontrollutvalgets sekretariat har i brev av 20.02.2025 bedt kommunedirektøren om å gi kontrollutvalget en orientering om oppfølging av Arbeidstilsynets rapport om voldshendelse.

Arbeidstilsynet rapport er unntatt offentlighet og er derfor sendt kontrollutvalgets medlemmer via Altinn.

Kontrollutvalget må vurdere om møtet skal lukkes under kommunedirektørens orientering (jf. kommuneloven § 11-5)

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat viser til kommunedirektørens orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering.

Orkland Kommune
Postboks 83
7301 Orkanger

Vår saksbehandler: Eva J. Bekkavik, tlf. 468 51 950
E-post: eva.bekkavik@konsek.no
Deres ref.:
Vår ref.: 23/594-37
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 20.02.2025

Orientering til kontrollutvalget - Oppfølging av Arbeidstilsynets rapport om voldshendelse

På kontrollutvalgets møte 20.02.2025 ble det under sak 9/25 Innspill til kontrollarbeidet, vedtatt å be kommunedirektøren om en orientering om oppfølging av Arbeidstilsynets rapport om voldshendelse.

Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak:

Arbeidstilsynets rapport datert 13.12.2024

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en orientering om oppfølging av Arbeidstilsynets rapport om voldshendelse. Orienteringen gis på kontrollutvalgets møte 30.04.2025.

Under henvisning til kontrollutvalgets vedtak i sak 9/25, ber vi herved om at kommunedirektøren i Orkland kommune orienterer på kontrollutvalgets møte 30.04.2025.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Kopi til:
Kommunedirektør
Kontrollutvalgets leder
Ordfører

Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Orkland kommune

Møtedato

30.04.2025

Saknr

25/25

Saksbehandler Eva J. Bekkavik**Arkivkode** FE-033, TI-&17**Arkivsaknr** 25/151 - 4**Forslag til vedtak**

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 30.04.2025, godkjennes.